

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o varnosti cestnega prometa obsega:

- Zakon o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1 (Uradni list RS, št. 83/04 z dne 29. 7. 2004),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1A (Uradni list RS, št. 35/05 z dne 5. 4. 2005),
- Zakon o varnosti cestnega prometa – uradno prečiščeno besedilo – ZVCP-1-UPB1 (Uradni list RS, št. 51/05 z dne 23. 5. 2005),
- Odločbo o razveljavitvi osmega odstavka 92. člena Zakona o varnosti cestnega prometa ter delni razveljavitvi 1. člena Pravilnika o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati vozila in vozniki vozil, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Uradni list RS, št. 67/05 z dne 15. 7. 2005),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1B (Uradni list RS, št. 69/05 z dne 22. 7. 2005),
- Zakon o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih – ZDCOPMD (Uradni list RS, št. 76/05 z dne 12. 8. 2005),
- Zakon o varnosti cestnega prometa – uradno prečiščeno besedilo – ZVCP-1-UPB2 (Uradni list RS, št. 97/05 z dne 4. 11. 2005),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1C (Uradni list RS, št. 108/05 z dne 2. 12. 2005),
- Zakon o varnosti cestnega prometa – uradno prečiščeno besedilo – ZVCP-1-UPB3 (Uradni list RS, št. 25/06 z dne 9. 3. 2006),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1B (Uradni list RS, št. 70/06 z dne 6. 7. 2006),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1D (Uradni list RS, št. 105/06 z dne 12. 10. 2006),
- Odločbo o neustavnosti tretjega odstavka 134. člena Zakona o varnosti cestnega prometa ter odločitev o sporu glede pristojnosti med okrajnim sodiščem in policijsko postajo (Uradni list RS, št. 123/06 z dne 30. 11. 2006).

ZAKON **o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1)**

(neuradno prečiščeno besedilo št. 11)

I. UVODNE DOLOČBE

Vsebina zakona

1. člen

S tem zakonom se urejajo pravila in pogoji za udeležbo v cestnem prometu.

Načela cestnega prometa

2. člen

(1) Udeleženec oziroma udeleženka (v nadaljnjem besedilu: udeleženec) cestnega prometa mora ravnati tako, da poteka promet nemoteno, umirjeno in varno.

(2) Udeleženec cestnega prometa sme pričakovati, da bodo vsi udeleženci cestnega prometa in tisti, ki so dolžni skrbeti za ceste in prometno ureditev na cestah, ravnali v skladu s predpisi o varnosti cestnega prometa in predpisi o javnih cestah.

(3) Kadar so udeleženci cestnega prometa otroci, starejši ljudje, slepi, invalidi in druge osebe, ki niso v celoti sposobne za samostojno udeležbo v cestnem prometu, so drugi udeleženci dolžni nanje posebno paziti in jim, če zakon tako določa, tudi pomagati.

Udeležba telesno ali duševno prizadetih oseb v cestnem prometu

3. člen

Telesno ali duševno prizadete osebe, katerih prizadetost pomeni v cestnem prometu povečano nevarnost zanje ali za druge, se smejo vključiti v promet, ko same, ali tisti, ki so zanje odgovorni, storijo vse, da ne ogrožajo sebe ali drugih udeležencev v cestnem prometu. V tem smislu morajo imeti spremljevalca oziroma spremljevalko (v nadaljnjem besedilu: spremljevalca), uporabljati prirejeno vozilo ali potrebne pripomočke. Slepi pešci, ki so samostojno udeleženi v cestnem prometu, morajo uporabljati belo palico.

Obveznosti delodajalcev

4. člen

(1) Pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki oziroma samostojne podjetnice posameznice (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetniki posamezniki), fizične osebe, ki opravljajo obrtno ali podobno dejavnost, ter organi in organizacije morajo zagotoviti, da vozniki oziroma voznice (v nadaljnjem besedilu: vozniki) vozil, s katerimi opravljajo javni prevoz potnikov ali blaga oziroma prevoz oseb ali blaga za lastne potrebe, izpolnjujejo vse predpisane pogoje.

(2) Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

(3) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Vzdrževanje in popravljanje vozil

5. člen

(1) Pravne in fizične osebe ter samostojni podjetniki posamezniki, ki izdelujejo, popravljajo, predelujejo ali vzdržujejo vozila, se ukvarjajo s prometom vozil, naprav, nadomestnih delov in opreme ali posameznih sklopov za vozilo, morajo zagotavljati potrebno

strokovnost in kakovost dela in upoštevati vse predpise, ki zagotavljajo varnost vozil v cestnem prometu.

(2) Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

(3) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

6. člen

(1) Kdor proda rezervne dele oziroma naprave za vozilo ali sprejme poškodovano vozilo v popravilo ali opravi prevoz oziroma vleko poškodovanega vozila, pa ve, da obstaja možnost, da je bilo vozilo, za katerega se kupuje rezervne dele oziroma naprave ali je dano v popravilo ali je odvedeno oziroma odpeljano, udeleženo v prometni nesreči, v kateri je bil kdo poškodovan ali je umrl, povzročitelj oziroma povzročiteljica (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj) nesreče pa je s kraja odpeljal, ne da bi pomagal poškodovanim oziroma dal svoje osebne podatke, ker je bilo to objavljeno v sredstvih javnega obveščanja, ali je bil o tem obveščen kako drugače, mora to sporočiti najbližji policijski postaji ali policistu oziroma policistki (v nadaljnjem besedilu: policistu).

(2) Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

(3) Z globo najmanj 2.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 200.000 tolarjev.

Vzdrževanje cest

7. člen

(1) Ceste, prometna signalizacija in oprema na njih morajo biti zgrajene, postavljene in vzdrževane tako, kot je to določeno s predpisi o javnih cestah in predpisi o varnosti cestnega prometa.

(2) Prometna signalizacija in prometna oprema morata biti postavljeni in označeni tako, da sta dobro vidni. Biti morata redno vzdrževani in ob vsakem uničenju, poškodovanju ali odstranitvi nemudoma zamenjani, nadomeščeni ali ponovno označeni.

(3) Prehodi za pešce oziroma peške (v nadaljnjem besedilu: pešce) na cestah morajo biti ponoči ustrezno osvetljeni in, razen na križiščih, označeni s predpisanimi prometnimi znaki. Na prehodih za pešce na cestah z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer mora biti promet urejen s semaforji.

(4) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Označitev oseb pri delu in pri izvajanju izrednega prevoza na cesti

8. člen

(1) Osebe, ki izvajajo gradbena, vzdrževalna ali druga dela na cestah, ki niso popolnoma zaprte za promet vozil, in osebe, ki pri izrednih prevozi opravljajo naloge na cesti zunaj vozila, morajo nositi oblačila živo oranžne barve z vdelanimi odsevnimi trakovi bele barve, ki so dobro vidna tudi z večje razdalje.

(2) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja na cestah z dvema fizično ločenima smernima voziščema, če se dela izvajajo na smernem vozišču, ki je popolnoma zaprto za promet vozil.

(3) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(4) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Promet na nekategoriziranih cestah

9. člen

(1) Na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, mora biti promet urejen v skladu s predpisi o javnih cestah in predpisi o varnosti cestnega prometa.

(2) Nekategorizirana cesta, ki se uporablja za javni cestni promet, mora biti vzdrževana v skladu s predpisi, ki urejajo vzdrževanje javnih cest.

(3) Določbi prvega in drugega odstavka tega člena se ne uporabljata za nekategorizirano cesto, ki jo lastnik oziroma lastnica (v nadaljnjem besedilu: lastnik) uporablja izključno za lastne potrebe. Dovoz na tako cesto mora biti ostalim udeležencem v cestnem prometu prepovedan s predpisano prometno signalizacijo, lahko pa je tudi preprečen z zapornico.

(4) Pri križanju nekategorizirane ceste z javno cesto velja prva za neprednostno (križajočo) in druga za prednostno (križano) cesto. Z izjemo ceste iz prejšnjega odstavka, dovozne poti do objekta ali zemljišča in kolovozne poti brez zgrajenega vozišča, mora biti priključek nekategorizirane ceste na javno cesto označen s predpisano prometno signalizacijo.

(5) Policist ali pooblaščen uradna oseba organa, pristojnega za nadzor nad občinskimi cestami, sme iz prometnovarnostnih razlogov odrediti, da se prepove cestni promet na nekategorizirani cesti, ki ne izpolnjuje pogojev iz prvega ali drugega odstavka tega člena. Prepoved cestnega prometa mora označiti njen upravljavec in traja do odprave razlogov za prepoved.

(6) Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(7) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Pooblastilo

10. člen

Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, izvaja predpise in ukrepe v okviru svojega delovnega področja za zagotavljanje čim večje varnosti cestnega prometa v skladu s pristojnostmi, določenimi z mednarodnimi pogodbami, zakoni in na njihovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi, ter posreduje mednarodnim organom in organizacijam podatke, razen osebnih podatkov, in poročila s svojega delovnega področja.

Policijska pooblastila

11. člen

(1) Pri opravljanju nalog iz prejšnjega člena policisti neposredno nadzirajo in urejajo promet na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, nadzirajo stanje in prevoznost teh cest, vozila, tovor v in na vozilih, voznike in druge udeležence v cestnem prometu, ter izvajajo pooblastila v skladu z mednarodnimi pogodbami, s tem zakonom in drugimi predpisi, ki se nanašajo na varnost cestnega prometa.

(2) Policisti nadzorujejo tudi športne in druge prireditve ter javne shode, če ti potekajo na cestah ali ob njih, če vplivajo na cestni promet.

Pooblastila drugih organov

12. člen

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, ki urejajo vzdrževanje in varstvo cest opravljajo inšpektorice in inšpektorji (v nadaljevanju: inšpektorji), pristojni za inšpekcijski nadzor cest. Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, ki se nanašajo na delo subjektov, ki opravljajo javni prevoz potnikov ali blaga oziroma prevoz oseb ali blaga za lastne potrebe, ter določb, ki se nanašajo na vozila in voznike, ki opravljajo take prevoze, opravljajo inšpektorji pristojni za inšpekcijsko nadzorstvo prevozov v cestnem prometu in za delo, vsak v okviru svojega delovnega področja.

(2) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov izdanih na njegovi podlagi, ki urejajo področje zdravstvenih pregledov kandidatov za voznike in voznikov motornih vozil, opravlja zdravstvena inšpekcija.

(3) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki urejajo obveznosti lastnikov vozil in izvajalcev javne službe ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili, ki se nanašajo na potrdilo o uničenju vozila in izjavo o lokaciji vozila, opravlja inšpekcija, pristojna za varstvo okolja.

13. člen

Zaradi usklajenega izvajanja nadzora cestnega prometa sodelujejo organi in službe iz 11. in 12. člena tega zakona med seboj in s pristojnimi tujimi organi in službami.

Pooblastila občinskega redarstva

14. člen

(1) Zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa občinski redarji oziroma redarke (v nadaljnjem besedilu: redarji):

- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju;
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce;
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena tega zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja.

Pri opravljanju navedenih nalog občinski redarji izrekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so prenešeni nanje s tem in drugimi zakoni, ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi.

(2) Pri opravljanju nalog iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka sme občinski redar zahtevati od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti redarju zahtevano listino na vpogled.

(3) Pri urejanju prometa vozil morajo občinski redarji uporabljati znake, ki jih dajejo policisti v skladu s tem zakonom in podzakonskim aktom, izdanim na njegovi podlagi.

(4) Občinski redarji se morajo strokovno usposobiti po predpisanem programu in opraviti preizkus znanja za pridobitev naziva občinski redar. Vsaka tri leta se morajo strokovno izpopolnjevati po predpisanem programu. Občinski redarji se morajo usposobiti tudi za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi, ki jih uporabljajo pri svojem delu. Redarji, ki ne opravijo strokovnega izpopolnjevanja ne smejo opravljati nalog redarstva.

(5) Občinski redarji morajo imeti najmanj srednjo izobrazbo splošne ali strokovne smeri, vodja redarstva pa najmanj visokošolsko izobrazbo.

(6) Minister oziroma ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za lokalno samoupravo, predpiše pogoje, ki jih morajo izpolnjevati občinski redarji, program usposabljanja in način opravljanja preizkusa znanja za pridobitev naziva občinski redar, program in način strokovnega izpopolnjevanja ter način vodenja evidence usposabljanja in izpopolnjevanja, opravljenih preizkusov, in izdanih potrdil o usposobljenosti, enotno uniformo, označbe in opremo občinskih redarjev, in imenuje komisijo za opravljanje preizkusov znanja.

(7) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje ime in priimek, EMŠO, naslov stalnega prebivališča in datum opravljanja preizkusa.

(8) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom ali z znakom iz tretjega odstavka tega člena.

Pristojnosti lokalnih skupnosti

15. člen

(1) Za varen in nemoten promet na občinskih cestah so odgovorne občine.

(2) Občine določijo:

- prometno ureditev na občinskih cestah;
- način dela občinskega redarstva pri nadzoru in urejanju prometa;
- pogoje in način odstranitve in hrambe vozil, nepravilno parkiranih v smislu prvega odstavka 243. člena tega zakona;
- pogoje in način uporabe naprave, s katero se začasno prepreči odpeljati vozilo (lisice), ki je parkirano na cesti v naselju v nasprotju s tem zakonom ali s prometno ureditvijo.

(3) Prometna ureditev iz prve alineje prejšnjega odstavka mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo.

(4) Nepravilno parkiranih vozil, ki ovirajo ali ogrožajo udeležence cestnega prometa v smislu prvega odstavka 243. člena tega zakona, ni dovoljeno prikleniti z napravo iz četrte alineje drugega odstavka tega člena, ampak jih je treba odstraniti.

(5) Občina določi višino stroškov za odstranitev in hrambo nepravilno parkiranega vozila iz tretje alineje drugega odstavka tega člena in za priklenitev nepravilno parkiranega vozila iz četrte alineje istega odstavka.

(6) Občina odredi odstranitev uničene, poškodovane, izrabljene ali neustrezno postavljene prometne signalizacije ter postavitve nove signalizacije na občinskih cestah.

(7) Zaradi izboljšanja varnosti cestnega prometa lahko občina predlaga upravljavcu državne ceste v naselju prometno ureditev na tej cesti. Predlog občine mora biti obrazložen, upravljavec ceste pa mora občino obvestiti o sprejetju predloga ali njegovi zavrnitvi, z obrazložitvijo razlogov za zavrnitev.

16. člen

- (1) Občina lahko na občinskih cestah:
- predpiše dodatne pogoje in ukrepe, ki jih je treba upoštevati pri izvajanju del na cestah;
 - uredi način gonjenja in vodenja živine;
 - odredi postavitve in vzdrževanje zaščitnih ograj za pešce;
 - odredi dodatne tehnične in druge ukrepe za varnost otrok, pešcev in kolesarjev, zlasti v bližini vrtcev, šol, zdravstvenih zavodov, igrišč, stanovanjskih naselij in drugih območij, kjer se ti udeleženci cestnega prometa pojavljajo v večjem številu;
 - odredi pogoje in načine odvoza bivalnih priklopnikov in zapuščenih vozil;
 - omeji poučevanje kandidatov za voznike v vožnji motornega vozila v času prometnih konic.

(2) Kadar na občinski cesti ali njenem delu ni mogoč varen promet vozil zaradi zimskih razmer, močnega vetra, naravne ali druge nesreče ali drugih podobnih okoliščin, varnosti cestnega prometa pa ni mogoče zagotoviti na drug način, lahko pristojni občinski organ začasno prepove promet vseh ali posameznih vrst vozil ali skupin vozil, oziroma dovoli vožnjo samo tistih vozil, ki so ustrezno opremljena. O prepovedi prometa mora nemudoma na primeren način obvestiti javnost, pristojno policijsko postajo in regijski center za obveščanje, del ceste, na katerem velja prepoved, pa označiti s predpisano prometno signalizacijo.

Nacionalni program za varnost cestnega prometa

17. člen

(1) Republika Slovenija določi nacionalni program varnosti cestnega prometa, s katerim se za obdobje petih let določijo prednostne naloge in cilji za zagotovitev večje varnosti cestnega prometa.

(2) Naloge na področju usklajevanja izvajanja nacionalnega programa varnosti cestnega prometa, preventive, vzgoje in izobraževanja v cestnem prometu ter analitsko-raziskovalne naloge, povezane z varnostjo cestnega prometa, opravlja ministrstvo, pristojno za promet.

Preventiva in vzgoja v cestnem prometu

18. člen

Na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu opravlja ministrstvo, pristojno za promet, predvsem naslednje naloge:

- ocenjevanje stanja varnosti cestnega prometa;
- sodelovanje z raziskovalnimi in vzgojno-izobraževalnimi zavodi, gospodarskimi organizacijami in združenji, državnimi organi ter s posameznimi znanstvenimi delavci oziroma delavkami (v nadaljnjem besedilu: delavci) in strokovnjaki oziroma strokovnjakinjami (v nadaljnjem besedilu: strokovnjaki), ki delujejo na področjih, pomembnih za varnost cestnega prometa;
- sodelovanje z društvi in združenji, ki delujejo na področjih, pomembnih za varnost cestnega prometa (Zveza združenj šoferjev in avtomehanikov, Avto moto zveza Slovenije ipd.);
- razvijanje in pospeševanje prometne vzgoje in dodatnega izobraževanja udeležencev v cestnem prometu;
- razvijanje posameznih programov s področja varnosti v cestnem prometu in skrb za njihovo uresničevanje;
- izdajanje in razširjanje prometnovzgojnih publikacij in drugih gradiv;
- organiziranje in razvijanje mednarodnega sodelovanja na področjih varnosti v cestnem prometu;
- organiziranje razprav, strokovnih posvetovanj, predavanj, delavnic, razstav in predstavitev s področja varnosti cestnega prometa;
- pomoč pri delu svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na regionalni in lokalni ravni.

Organi javne agencije

19. člen (črtan)

Financiranje javne agencije

20. člen (črtan)

Delovanje v javnem interesu

21. člen

(1) Društva, ki delujejo na področjih, pomembnih za preventivo in varnost cestnega prometa, pridobijo status društva v javnem interesu skladno z zakonom, ki ureja društva, če razvijajo in izvajajo programe s področja preventive in varnosti v cestnem prometu (usposabljanje, dodatno izobraževanje, izdaja gradiv, promocija, razprave, predstavitve, razstave s področja varnosti cestnega prometa in podobno).

(2) Minister status društvu odvzame, če ta ne izpolnjuje pogoja iz prejšnjega odstavka ali na njegovo zahtevo.

Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v lokalnih skupnostih

22. člen

(1) Za načrtovanje in usklajevanje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni ustanovijo samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: lokalne skupnosti) svete za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

(2) Svet za preventivo in vzgojo iz prejšnjega odstavka je organ lokalne skupnosti, ki ga sestavljajo predstavniki sveta lokalne skupnosti ter uporabnikov in izvajalcev nalog s področja preventive in vzgoje v cestnem prometu z območja lokalne skupnosti. Svet lokalne skupnosti določi število članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: članov) sveta in jih na podlagi predlogov udeleženih organizacij imenuje za mandatno dobo štirih let.

(3) Svet lokalne skupnosti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ocenjuje stanje varnosti v cestnem prometu na lokalni ravni, predlaga svetu lokalne skupnosti v sprejem programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje, koordinira izvajanje nalog na podlagi programov za varnost cestnega prometa na lokalni ravni predvsem pa skrbi za izvajanje prometne vzgoje, dodatno izobraževanje in obveščanje udeležencev cestnega prometa, izdajanje in razširjanje prometnovzgojnih publikacij in drugih gradiv, pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni. Strokovne naloge za svet zagotavlja uprava lokalne skupnosti. Svet lokalne skupnosti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu sodeluje z ministrstvom, pristojnim za promet.

(4) Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se ustanovi za območje lokalne skupnosti, mestne občine in občine. Dve ali več občin lahko ustanovijo skupni svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

(5) Sredstva za financiranje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni se zagotovijo s proračuni lokalnih skupnosti ter iz drugih sredstev.

Pomen izrazov

23. člen

- (1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:
1. avtocesta je državna cesta, namenjena daljinskemu prometu motornih vozil, ki izpolnjuje predpisane pogoje za avtocesto in je označena s predpisanim prometnim znakom;
 2. cesta, rezervirana za motorna vozila, je javna cesta, ki je namenjena prometu motornih vozil in je označena s predpisanim prometnim znakom;

3. vozišče je del cestišča, ki ima eno ali dve smerni vozišči in je namenjeno prometu vozil. Pod pogoji, ki jih določa ta zakon, ga lahko uporabljajo tudi pešci in drugi udeleženci cestnega prometa;
4. smerno vozišče je vozišče ali njegov vzdolžni del, ki je namenjen vožnji vozil v eni smeri in ima lahko enega, dva ali več prometnih pasov in posebne pasove;
5. prometni pas je označen ali neoznačen vzdolžni del smernega vozišča, ki je dovolj širok za neovirano vožnjo dvoslednih vozil v eni vrsti;
6. prometni pas za počasna vozila je označen prometni pas, namenjen vožnji vozil, ki zaradi počasne vožnje zmanjšujejo pretočnost prometa;
7. pospeševalni in zaviralni pas sta označena prometna pasova namenjena pospeševanju vozil pri vključevanju na javno cesto oziroma zaviranju pri izključevanju z javne ceste;
8. pas za parkiranje je označen vzdolžni del vozišča, namenjen ustavitvi in parkiranju vozil;
9. kolesarski pas je vzdolžni del ceste, namenjen prometu koles in koles s pomožnim motorjem, ki je zaznamovan z vzdolžno črto na vozišču ali pločniku;
10. pas za pešce je označen vzdolžni del vozišča, ki je namenjen hoji pešcev;
11. odstavni pas je vzdolžni del cestišča, ki je od vozišča ločen z robno črto, na katerem ni dovoljen promet in je namenjen ustavitvi vozil v sili;
12. robna črta, je vzdolžna črta na cestišču, ki označuje rob vozišča;
13. ločilni pas je vzdolžni del cestišča, s katerim sta fizično ločeni smerni vozišči;
14. pločnik je del ceste, ki je ločen od vozišča in je namenjen in urejen za promet pešcev, lahko pa tudi za mešani promet pešcev in kolesarjev;
15. pešpot je s predpisano prometno signalizacijo označena javna pot, namenjena pešcem;
16. kolesarska pot je s predpisano prometno signalizacijo označena javna cesta, namenjena kolesarjem;
17. prehod za pešce je del vozišča, ki je namenjen prehajanju pešcev čez cesto in je označen s predpisano prometno signalizacijo;
18. otok za pešce je dvignjena ali od cestišča kako drugače ločena urejena površina na cestišču, namenjena postanku pešcev, ki prečkajo cesto ali vstopajo v vozilo javnega potniškega prometa ali izstopajo iz njega;
19. križišče je prometna površina, ki nastane s križanjem ali združitvijo dveh ali več cest v isti ravnini. Za križišče šteje tudi priključek na javno cesto, razen priključka nekategorizirane ceste iz tretjega odstavka 9. člena tega zakona, priključka dovozne poti do objekta ali zemljišča in priključka kolovozne poti brez zgrajenega in utrjenega vozišča. Cesta v tem smislu vključuje poleg vozišča tudi pločnik, kolesarsko stezo in druge dele cestišča;
20. krožno križišče je križišče z otokom in krožnim smernim voziščem, na katerem teče promet v nasprotni smeri urinega kazalca;
21. območje umirjenega prometa je cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen predvsem pešcem in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo.
22. območje za pešce je cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen pešcem in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;
23. vozilo je vsako prevozno sredstvo, namenjeno vožnji po cesti, razen posebnih prevoznih sredstev;
24. enosledno vozilo je vozilo, katerega sled ni širša od 50 cm;
25. dvosledno vozilo je vozilo, katerega sled je širša od 50 cm;
26. motorno vozilo je vozilo, namenjeno vožnji po cesti z močjo lastnega motorja, razen tirnih vozil in koles s pomožnim motorjem;
27. osebni avtomobil je motorno vozilo, namenjeno prevozu oseb, ki ima poleg sedeža za voznika še največ osem sedežev;
28. tovorno vozilo je motorno vozilo, namenjeno prevozu tovora;
29. avtobus je motorno vozilo, namenjeno prevozu oseb, ki ima poleg sedeža za voznika več kot osem sedežev;
30. zgibni avtobus je avtobus, sestavljen iz dveh ali več togih delov, ki so med seboj povezani s pregibnim delom, ki omogoča prehajanje oseb iz enega v drugi del;
31. traktor je motorno vozilo, ki je konstruirano tako, da vozi, vleče ali potiska traktorske priključke in se uporablja za njihov pogon ali za vleko priklopnega vozila;

32. motorno kolo je motorno vozilo na dveh kolesih, s stranskim priklopnikom ali brez njega, pri katerem delovna prostornina motorja z notranjim izgorevanjem presega 50 ccm oziroma pri katerem konstrukcijsko določena hitrost presega 45 km/h;
33. kolo z motorjem je motorno vozilo z dvema ali tremi kolesi, katerega delovna prostornina motorja z notranjim izgorevanjem ne presega 50 ccm in katerega hitrost na ravni cesti je konstrukcijsko omejena na največ 45 km/h;
34. trikolo je motorno vozilo s tremi kolesi, nameščenimi simetrično na vzdolžno os vozila, pri katerem delovna prostornina motorja z notranjim izgorevanjem presega 50 ccm oziroma pri katerem konstrukcijsko določena hitrost presega 45 km/h;
35. lahko štirikolo je motorno vozilo s štirimi simetrično nameščenimi kolesi, katerega masa ne presega 350 kg (brez baterij in z nazivno močjo motorja največ 4 kW, če gre za vozilo na električni pogon), pri katerem delovna prostornina motorja z notranjim izgorevanjem ne presega 50 ccm oziroma pri katerem konstrukcijsko določena hitrost ne presega 45 km/h;
36. štirikolo je motorno vozilo s štirimi simetrično nameščenimi kolesi (razen lahkih štirikoles), katerega masa ne presega 400 kg, če je namenjeno prevozu oseb, ali 550 kg, če je namenjeno prevozu tovora (brez baterij, če gre za vozilo na električni pogon), pri katerem nazivna moč motorja ne presega 15 kW;
37. bivalno vozilo je motorno vozilo s posebnim ohišjem in stalno opremo, ki omogoča prevoz in bivanje oseb;
38. delovni stroj je motorno vozilo z vgrajenimi napravami za opravljanje določenih del, ki ni namenjeno prevozu oseb ali tovora in ki na ravni cesti ne more doseči večje hitrosti od 30 km/h;
39. delovno vozilo je motorno vozilo z vgrajenimi napravami za opravljanje določenih del, ki ni namenjeno prevozu oseb ali tovora in ki na ravni cesti lahko doseže hitrost, večjo od 30 km/h;
40. motokultivator je motorno vozilo, ki ima eno ali dve osi in motor z močjo največ 12 kW in je konstruirano tako, da nosi, vleče ali potiska razne zamenljive priključke in orodja in služi za njihov pogon ali za vleko lahkega priklopnika;
41. vlečno vozilo je motorno vozilo, ki vleče priklopno vozilo, in motorno vozilo, ki je konstruirano za vleko priklopnih vozil;
42. vojaško vozilo je motorno vozilo, označeno s predpisanimi oznakami slovenske ali tuje vojske;
43. tirno vozilo je vozilo, konstruirano in namenjeno za vožnjo po tirih;
44. priklopno vozilo je vozilo, ki je konstruirano in namenjeno temu, da ga vleče drugo vozilo. Priklopno vozilo je lahko konstruirano kot priklopnik z vrtljivim ojesom, priklopnik s centralno osjo ali polpriklopnik;
45. polpriklopnik je priklopno vozilo brez sprednje osi, ki je konstruirano tako, da se s sprednjim delom opira na vlečno vozilo;
46. lahki priklopnik je priklopno vozilo, katerega največja dovoljena masa ne presega 750 kg;
47. bivalni priklopnik je priklopno vozilo s posebnim ohišjem in stalno opremo, ki omogoča bivanje oseb;
48. kolo s pomožnim motorjem je enosledno vozilo (kolo, skiro ipd.) s pomožnim motorjem, katerega delovna prostornina motorja z notranjim izgorevanjem ne presega 50 ccm in katerega hitrost na ravni cesti je konstrukcijsko omejena na največ 25 km/h;
49. kolo je enosledno ali dvosledno vozilo z najmanj dvema kolesoma, ki ga poganja voznik z lastno močjo;
50. traktorski priključek je zamenljivo orodje za opravljanje kmetijskih, gozdarskih in drugih del, ki ga vleče, potiska ali nosi traktor (obračalnik, trosilnik, samonakladalka, škropilnica itd.) in traktorski priklopnik, katerega največja dovoljena masa ne presega 5 ton, njegova hitrost pa je konstrukcijsko omejena na največ 30 km/h;
51. vprežno vozilo je vozilo, ki ga vleče vprežna žival;
52. skupina vozil je med seboj povezana skupina najmanj enega vlečnega in najmanj enega priklopnega vozila, ki so v cestnem prometu udeležena kot celota;

53. kolona vozil so tri ali več vozil, ki vozijo eno za drugim po istem prometnem pasu na takšni medsebojni razdalji vozila, da sta hitrost vožnje in ravnanje voznikov v medsebojni odvisnosti;
54. zapuščeno vozilo je motorno ali priklopno vozilo, parkirano na javni cesti ali na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, ki nima registrskih tablic ali ni registrirano in nihče ne skrbi zanj;
55. zadrževalni sistem sestavljata sedež, ustrezno pritrjen na konstrukcijo vozila, in varnostni pas, ki je najmanj v enem pritrdišču pritrjen na konstrukcijo sedeža;
56. sedež je naprava, vgrajena ali pritrjena na konstrukcijo vozila, ki skupaj z opremo služi kot sedež za eno odraslo osebo in je lahko izveden kot posamezen sedež ali del sedežne klopi, ki je namenjen sedenju ene odrasle osebe;
57. tovorni prostor je prostor za prevoz tovora v ali na vozilu, ki je ločen od prostora za voznika in potnike;
58. varnostne utripalke pomenijo hkratno delovanje vseh smernih utripalk;
59. največja dovoljena masa je masa, ki jo določi proizvajalec oziroma proizvajalka (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec) vozila glede na konstrukcijske lastnosti vozila;
60. masa vozila je masa vozila pripravljene za vožnjo, brez potnikov in tovora, z voznikom (75 kg) razen pri vozilih, ki spadajo v kategorijo dvo- in trikolesnih motornih vozil, z 90% goriva in polnimi rezervoarji tekočin razen odpadne vode, ter rezervnim kolesom in orodjem, pri avtobusih pa tudi z drugim članom posadke (75 kg), če je zanj predviden poseben sedež;
61. nosilnost je razlika med največjo dovoljeno maso in maso vozila;
62. skupna masa je masa vozila oziroma skupine vozil skupaj z maso tovora in oseb, ki so na oziroma v njem;
63. osna obremenitev je del skupne mase, s katero os vozila na vodoravni površini obremenjuje podlago, kadar vozilo miruje;
64. udeleženec cestnega prometa je oseba, ki je na kakršenkoli način udeležena v cestnem prometu;
65. voznik je oseba, ki na cesti vozi vozilo;
66. voznik začetnik je vsak voznik motornega vozila do dopolnjenega enaindvajsetega leta starosti in voznik motornega vozila v obdobju dveh let od pridobitve voziškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil, ne glede na to, ali je bilo pridobljeno v Republiki Sloveniji ali v tujini. Voznik začetnik je tudi voznik motornega vozila v obdobju dveh let od pridobitve voziškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil kategorije A ali B, čeprav že ima voziško dovoljenje za vožnjo motornih vozil katerekoli nacionalne kategorije več kot dve leti;
67. pešec je oseba, udeležena v cestnem prometu, ki hodi po cesti, pri tem pa lahko vleče ali potiska vozilo, ali se premika z invalidskim vozičkom s hitrostjo pešca ali tak voziček potiska, in oseba, ki uporablja za gibanje drugo prevozno sredstvo, ki po tem zakonu ni vozilo;
68. gonjač oziroma gonjačka (v nadaljnjem besedilu: gonjač), vodič oziroma vodička (v nadaljnjem besedilu: vodič) ali jahač oziroma jahalka (v nadaljnjem besedilu: jahač) je oseba, ki na cesti goni, vodi ali jaha žival ali goni čredo;
69. gospodarska vožnja je vožnja delovnega stroja ali prevoz tovora v kmetijski dejavnosti, ki se opravlja na kratkih razdaljah glede na naravo in posebne potrebe kmetijske dejavnosti. Gospodarska vožnja je tudi prevoz oseb v okviru turistične ponudbe s skupino vozil, ki jo sestavljajo vlečno vozilo in največ tri priklopna vozila za prevoz oseb (cestni turistični vlak);
70. ustavitev je vsaka prekinitev vožnje za toliko časa, kot je potrebno, da vstopijo ali izstopijo potniki ali da se naloži oziroma razloži tovor ali odpravi okvara na vozilu;
71. ustavljanje je prehod vozila iz gibanja v mirujoče stanje;
72. parkiranje je prekinitev vožnje iz katerega koli vzroka, razen ustavitve vozila ali prekinitve vožnje zaradi tega, da se je vozilo izognilo prometni nesreči ali ker je voznik ravnal skladno s prometnimi pravili;

73. vožnja mimo je vožnja mimo drugega udeleženca cestnega prometa, ki se ne premika, objekta ali ovire na vozišču;
74. srečanje je vožnja mimo drugega udeleženca cestnega prometa, ki prihaja z nasprotno smeri;
75. prehitevanje je vožnja mimo drugega udeleženca cestnega prometa, ki se premika v isti smeri po prometnem pasu ali delu smernega vozišča, ki je namenjen prometu. Hitrejša vožnja ene kolone vozil od druge na cesti, ki ima najmanj dva prometna pasova za vožnjo v isto smer, ni prehitevanje;
76. prometni tok je več vozil (prometni tok vozil) ali pešcev (prometni tok pešcev), ki se po cesti gibljejo v isto smer;
77. bočna razdalja je razdalja med skrajno točko na levi ali na desni strani vozila in najbližjo točko drugega vozila, udeleženca v cestnem prometu ali ovire;
78. reakcijska pot je pot, ki jo vozilo prevozi od trenutka, ko voznik zazna oviro pred vozilom, do trenutka, ko prične zavirati ali kako drugače ustrezno ukrepa;
79. zavorna pot je pot, ki jo vozilo prevozi od začetka zaviranja do popolne ustavitve;
80. pot ustavljanja je pot, ki jo sestavljata reakcijska in zavorna pot;
81. zmanjšana vidljivost pomeni, da je vidna razdalja zaradi megle, dima, dežja, sneženja ali drugih podobnih okoliščin krajša od poti ustavljanja pri gibanju z največjo dovoljeno hitrostjo;
82. ponoči je čas od sončnega zahoda do sončnega vzhoda;
83. očitno pod vplivom alkohola je udeleženec cestnega prometa takrat, kadar je zaradi vpliva alkohola njegovo ravnanje v prometu nezanesljivo;
84. nezanesljivo je ravnanje udeleženca cestnega prometa, kadar zaradi neznanja, neizkušenosti, vpliva alkohola, mamil ali drugih psihoaktivnih snovi ali zaradi drugega vzroka ne obvladuje svojega ravnanja ali vozila v cestnem prometu in pride zaradi tega do kršitev prometnih pravil, pomena prometnih znakov ali znakov policista oziroma druge pooblaščenice uradne osebe;
85. ogrožanje je ravnanje v nasprotju z določbo tega zakona, s katerim udeleženec cestnega prometa povzroči nevarno situacijo, zaradi katere bi se lahko pripetila prometna nesreča, pa se ni, bodisi po naključju ali zaradi ustreznega ukrepanja udeležencev cestnega prometa;
86. cestni promet je promet vozil, pešcev in drugih udeležencev cestnega prometa na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet;
87. prometna ureditev je način potekanja in vodenja prometa, ki ga za cesto ali njen del oziroma za naselje ali njegov del določi upravljavec ceste in ga označi s predpisano prometno signalizacijo. Prometna ureditev obsega:
 - določitev prednostnih smeri in sistem ter način vodenja prometa;
 - omejitve uporabe ceste ali njenega dela glede na vrsto prometa;
 - omejitve hitrosti in določitev ter izvedba ukrepov za umirjanje prometa,
 - ureditev mirujočega prometa;
 - določitev območij umirjenega prometa, območij omejene hitrosti in območij za pešce;
 - določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev udeležencem cestnega prometa;
88. zimske razmere so na cesti ali njenem delu takrat, ko se ob sneženju sneg oprijema vozišča ali ko je vozišče zasneženo, zaledenelo (ledna deska) ali poledenelo (poledica);
89. odgovorna oseba je odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba državnega organa ali odgovorna oseba lokalne skupnosti.

(2) Drugi izrazi o cestah, delih ali vrstah cest imajo v tem zakonu enak pomen, kot ga določata Zakon o javnih cestah in Zakon o prevozih v cestnem prometu.

II. PRAVILA CESTNEGA PROMETA

24. člen

- (1) Udeleženci cestnega prometa se morajo ravnati po prometnih pravilih, razen:
- če je drugače določeno s prometnim znakom;
 - če drugače odredi policist;
 - če v skladu s pooblastili drugače odredi občinski redar.

(2) Udeleženci cestnega prometa morajo ravnati tako, da ne ovirajo ali ogrožajo drugih udeležencev cestnega prometa ali jim ne povzročajo škode.

(3) Udeleženci cestnega prometa ne smejo uporabljati in tudi ne imeti pri sebi ali v vozilu ali na njem naprav, s katerimi bi lahko otežili, motili ali preprečili delovanje merilnih ali drugih naprav ali tehničnih sredstev, ki jih uporabljajo pooblaščen organi pri nadzoru cestnega prometa.

(4) Naprav iz prejšnjega odstavka ni dovoljeno vgraditi oziroma namestiti v ali na vozilo.

(5) Napravo iz tretjega odstavka tega člena, ki jo udeleženec cestnega prometa uporablja ali jo ima pri sebi ali v vozilu ali na njem, policist zaseže. Če voznik ne odstrani naprave z vozila ali iz njega, se jo odstrani z neposredno fizično prisilitvijo na njegove stroške.

(6) Z globo najmanj 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

(7) Z globo najmanj 2.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 200.000 tolarjev. Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za tak prekršek fizična oseba.

Vožnja z vozilom po cesti

25. člen

(1) Voznik mora voziti po cesti ali delu ceste, ki je namenjen prometu tiste vrste vozil, ki ji pripada njegovo vozilo.

(2) Voznik mora voziti po desnem smernem vozišču oziroma desni kolesarski stezi glede na dovoljeno smer vožnje. Na dvosmerni kolesarski stezi mora voziti po desni strani steze.

(3) Na smernem vozišču brez označenih prometnih pasov, morajo voziti vozniki po desni strani smernega vozišča na takšni oddaljenosti od njegovega roba, da poteka promet varno in neovirano.

(4) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

(5) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

26. člen

(1) Na smernem vozišču z dvema ali več označenimi prometnimi pasovi mora voznik voziti po sredini prometnega pasu.

(2) Na smernem vozišču iz prejšnjega odstavka mora voznik voziti po desnem prometnem pasu. Če ima smerno vozišče tri prometne pasove, je dovoljena vožnja po desnih dveh prometnih pasovih, levi pa je namenjen prehitevanju.

(3) Na cesti z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer v naselju sme voziti voznik motornega vozila, katerega največja dovoljena masa ne presega 7.500 kg, ki lahko brez oviranja sledi prometnemu toku, tudi po prometnem pasu, ki ni ob desnem robu smernega vozišča.

(4) Kadar se na cesti iz prejšnjega odstavka promet zgosti toliko, da vozila zasedajo vse prometne pasove na smernem vozišču in se premikajo s hitrostjo, ki jo pogojujejo pred njimi vozeča vozila, ni dovoljeno zapeljati z enega na drugi prometni pas, razen zaradi razvrščanja pred križiščem ali ustavitve vozila.

(5) Če je na smernem vozišču iz prvega odstavka tega člena na enem od prometnih pasov onemogočen promet vozil zaradi ovire ali se pas konča, so vozniki, ki vozijo po sosednjem prometnem pasu dolžni omogočiti vključevanje na ta prometni pas tako, da vozijo s primerno hitrostjo in na takšni razdalji do vozila pred seboj, da se lahko izmenoma vključi v promet še po eno vozilo (sistem zadrge).

(6) Na cesti, ki ima dva ali več označenih prometnih pasov za vožnjo v eno smer, ni dovoljeno voziti po smernem vozišču, namenjenem vožnji v nasprotni smeri.

(7) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim, ali drugim ali petim odstavkom tega člena.

(8) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena.

(9) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s šestim odstavkom tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 4 kazenske točke.

Vključevanje v promet, sprememba smeri in premiki z vozilom

27. člen

(1) Preden zapelje na drug prometni pas in pred vsako drugo spremembo smeri vožnje, premikom vozila ali vključevanjem v promet, se mora voznik prepričati, da to lahko stori brez nevarnosti za druge udeležence cestnega prometa ali premoženje in svojo namero pravočasno in nedvoumno nakazati s smerno utripalko.

(2) Voznik vozila, ki nima smernih utripalk, nakaže namero iz prejšnjega odstavka z vodoravno odročeno roko.

(3) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Vzvratna vožnja

28. člen

(1) Vzratna vožnja je dovoljena le na kratki razdalji. Voznik vozi vzratno po desni strani desnega smernega vozišča glede na položaj vozila. Kadar vozi vzratno, mora voznik ustaviti vozilo, ko mu pripelje nasproti po istem prometnem pasu drugo vozilo.

(2) Med vzratno vožnjo morajo biti na vozilu vklopljene varnostne utripalke. Pri vzratnem parkiranju in vzratnem obračanju mora voznik vklopiti smerne utripalke.

(3) Vzratna vožnja je prepovedana, kadar bi voznik s tako vožnjo lahko ogrozil drugega udeleženca v cestnem prometu ali premoženje, zlasti pa na nepreglednem ali zoženem delu ceste, na delu ceste, kjer je prepovedana ustavitev, na prehodu ceste čez železniško progo, v predoru, galeriji ali na mostu, ob zmanjšani vidljivosti ali pri prehajanju z neprednostne na prednostno cesto.

(4) Motorna vozila, na katerih je zaradi konstrukcije vozila vozniku omogočen pogled na dogajanje za (praznim ali natovorjenim) vozilom le s pomočjo vzratnih ogledal, morajo imeti na zadnji strani vozila poleg bele luči za vzratno vožnjo vgrajeno tudi napravo za dajanje posebnega zvočnega znaka za vzratno vožnjo, ki se vklopi z vklopom prestave za vzratno vožnjo.

(5) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za starejša vozila, ki nimajo priključka za vklop luči za vzratno vožnjo. Napravo za dajanje posebnega zvočnega znaka za vzratno vožnjo je dovoljeno vgraditi in uporabljati le na vozilih iz prejšnjega odstavka.

(6) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali petim odstavkom tega člena.

(7) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 3 kazenske točke.

Razdalja med vozili

29. člen

(1) Voznik, ki vozi za drugim vozilom po istem prometnem pasu, mora voziti za njim na razdalji, ki ni manjša od razdalje, ki jo pri hitrosti, s kakršno vozi, prevozi v dveh sekundah (varnostna razdalja).

- (2) Varnostna razdalja mora ne glede na vozne razmere omogočati:
- da lahko voznik zmanjša hitrost ali ustavi in s tem prepreči trčenje, če voznik, ki vozi pred njim, zmanjša hitrost ali ustavi;
 - da se lahko voznik, ki prehitava, varno vrne na izhodiščni prometni pas.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se, ob dobrih prometnih razmerah, kadar se oblikuje kolona, ki vozi z zmanjšano hitrostjo, varnostna razdalja lahko zmanjša, vendar ne sme biti manjša od razdalje, ki jo vozilo pri hitrosti, s kakršno vozi, prevozi v eni sekundi (minimalna varnostna razdalja).

(4) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(5) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, če ravna v nasprotju z določbo tega člena.

Hitrost vožnje

30. člen

(1) Voznik sme voziti s takšno hitrostjo, da vozilo ves čas obvladuje in da ga lahko ustavi pred oviro, ki jo glede na okoliščine lahko pričakuje.

(2) Hitrost in način vožnje mora prilagoditi svojim sposobnostim, lastnostim in stanju ceste ter preglednosti na njej, gostoti in drugim značilnostim prometa, vremenskim razmeram ter značilnostim vozila in tovora v njem ali na njem.

(3) Voznik ne sme brez upravičenega razloga voziti tako počasi, da bi oviral druge udeležence v cestnem prometu. Kadar se za vozilom, ki vozi na čelu kolone s hitrostjo, ki je nižja od največje dovoljene hitrosti na cesti ali delu ceste, po katerem vozi, in nižja od hitrosti prometnega toka vozil na smernem vozišču, nabere kolona vozil, ki ga ne more varno prehiteti, se mora voznik na prvem primernem kraju umakniti z vozišča in pustiti kolono vozil mimo.

(4) Kadar je hitrost vozila iz prejšnjega odstavka za več kot polovico nižja od največje dovoljene hitrosti na cesti ali delu ceste, mora voznik takega vozila vklopiti varnostne utripalke, razen če uporablja rumeno utripajočo luč v skladu s 128. členom tega zakona. Ko se za njim nabere kolona vozil, ki ga ne more varno prehiteti, se mora na prvem primernem kraju umakniti z vozišča in pustiti kolono vozil mimo.

(5) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 4 kazenske točke.

(6) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjim ali četrtem odstavkom tega člena.

(7) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

31. člen

(1) Voznik ne sme nenadoma zmanjšati hitrosti vožnje, razen v nevarnosti.

(2) Voznik, ki namerava znatno zmanjšati hitrost, se mora prej prepričati, da lahko to varno stori.

(3) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

32. člen

(1) Največja dovoljena hitrost vozila je omejena:

- 50 km/h – na cestah v naselju;
- 30 km/h – v območju omejene hitrosti;
- 10 km/h – v območju umirjenega prometa in v območju za pešce.

(2) Na posameznih cestah v naselju ali njihovih delih je največja dovoljena hitrost za vozila lahko največ 70 km/h, če varnost prometa in predpisani prometnotehnični elementi to omogočajo in je to določeno s predpisanim prometnim znakom.

(3) Naselje, v katerem je hitrost omejena v skladu s prvim odstavkom tega člena, je pozidano območje ob cesti, ki ga sestavlja več stanovanjskih stavb, ki tvorijo prostorsko celoto, v kateri se pešci in vozila lahko vključujejo v promet na tej cesti preko dovoznih poti, ulic, trgov, parkov ali drugih javnih površin. Naselje vključuje tudi dele ceste znotraj pozidanega območja, ob katerih ni stanovanjskih stavb. Meje naselja morajo biti označene s predpisanim prometnim znakom.

(4) Na cesti zunaj naselij je največja dovoljena hitrost za vozila omejena:

- 130 km/h – na avtocestah;
- 100 km/h – na cestah, rezerviranih za motorna vozila;
- 90 km/h – na vseh ostalih cestah.

(5) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka, je na cesti, rezervirani za motorna vozila, na kateri sta poleg izpolnjenih predpisanih pogojev smerni vozišči med seboj fizično ločeni in imata najmanj po dva prometna pasova in odstavni pas ali odstavne niše in je zavarovana proti prehajanju divjadi, največja dovoljena hitrost za vozila omejena na 110 km/h. Ta omejitev mora biti označena s predpisanim prometnim znakom.

(6) Omejitve hitrosti, določene v prvem in četrtem odstavku tega člena, ter omejitve hitrosti, izražene s postavljenimi prometnimi znaki, ne veljajo za vozila policije, opremljena s posebnimi napravami za ugotavljanje hitrosti, kadar policisti z njimi nadzirajo hitrost vozil v cestnem prometu, in za vozila policije, kadar policisti z njimi na podlagi dovoljenja generalnega direktorja policije ali odredbe pristojnega organa izvajajo prikrita preiskovalna dejanja po Zakonu o policiji ali Zakonu o kazenskem postopku. Vozniki teh vozil morajo voziti na tak način in s takšno hitrostjo, da ves čas obvladujejo vozilo in da ne ogrožajo drugih udeležencev v cestnem prometu ali njihovega premoženja.

(7) Voznik, ki prekorači s prometnim pravilom ali prometnim znakom omejeno hitrost na cesti v naselju, se kaznuje za prekršek z globo:

- a) če prekorači hitrost do vključno 10 km/h, z 10.000 tolarjev;
- b) če prekorači hitrost nad 10 do vključno 20 km/h, s 30.000 tolarjev. Enako se kaznuje voznik, ki do vključno 10 km/h prekorači dovoljeno hitrost v območju za pešce ali v območju umirjenega prometa. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 1 kazenska točka;
- c) če prekorači hitrost nad 20 do vključno 30 km/h, s 60.000 tolarjev. Enako se kaznuje voznik, ki nad 10 do vključno 20 km/h prekorači dovoljeno hitrost v območju za pešce ali v območju umirjenega prometa. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 3 kazenske točke;
- d) če prekorači hitrost za več kot 30 km/h, z najmanj 120.000 tolarjev. Enako se kaznuje voznik, ki za več kot 20 km/h prekorači dovoljeno hitrost v območju za pešce ali v območju umirjenega prometa. Vozniku motornega vozila se izreče tudi najmanj 5 kazenskih točk in prepoved vožnje motornega vozila.

(8) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, se izreče vozniku motornega vozila, ki v naselju prekorači dovoljeno hitrost za več kot 50 km/h, ali v območju za pešce, v območju umirjenega prometa oziroma v območju omejene hitrosti za več kot 30 km/h, poleg globe določene v prejšnjem odstavku tudi 18 kazenskih točk.

(9) Voznik, ki preseže s prometnim pravilom ali prometnim znakom omejeno hitrost na cesti zunaj naselja, razen na avtocesti ali cesti, rezervirani za motorna vozila, ki ima fizično ločeni smerni vozišči z najmanj po dvema prometnima pasovoma in odstavnim pasom ali odstavnimi nišami, se kaznuje za prekršek z globo:

- a) če prekorači hitrost do vključno 20 km/h, z 10.000 tolarjev;
- b) če prekorači hitrost nad 20 do vključno 30 km/h, z 20.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 1 kazenska točka;
- c) če prekorači hitrost nad 30 do vključno 40 km/h, s 40.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 3 kazenske točke;
- d) če prekorači hitrost za več kot 40 km/h, z najmanj 60.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi najmanj 5 kazenskih točk in prepoved vožnje motornega vozila.

(10) Voznik, ki preseže s prometnim pravilom, ali prometnim znakom omejeno hitrost na avtocesti ali cesti, rezervirani za motorna vozila, ki ima fizično ločeni smerni vozišči z najmanj po dvema prometnima pasovoma in odstavnim pasom ali odstavnimi nišami, se kaznuje za prekršek z globo:

- a) če prekorači hitrost do vključno 20 km/h, z 10.000 tolarjev;
- b) če prekorači hitrost nad 20 do vključno 30 km/h, z 20.000 tolarjev;
- c) če prekorači hitrost nad 30 do vključno 40 km/h, s 30.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 1 kazenska točka;
- d) če prekorači hitrost nad 40 km/h do vključno 50 km/h, s 40.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 3 kazenske točke;
- e) če prekorači hitrost za več kot 50 km/h, z najmanj 60.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi najmanj 5 kazenskih točk in prepoved vožnje motornega vozila.

(11) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek drugega udeleženca cestnega prometa, ki prekorači največjo dovoljeno hitrost, predpisano v tem členu.

33. člen

(1) Na cestah je hitrost vožnje omejena za naslednja vozila:

1. 80 km/h:
 - za motorna vozila z največjo dovoljeno maso do vključno 3.500 kg, ki vlečejo priklopno vozilo;
 - za motorna vozila z največjo dovoljeno maso nad 3.500 kg in za takšna vozila, ki vlečejo lahki ali bivalni priklopnik;
 - za avtobuse in avtobuse s priklopnim vozilom za prtljago, razen zgibnih avtobusov.
2. 70 km/h:
 - za motorna vozila, z največjo dovoljeno maso nad 3.500 kg, ki vlečejo priklopno vozilo, ki ni lahki ali bivalni priklopnik;
 - za zgibne avtobuse.
3. 60 km/h:
 - za avtobuse na cestah zunaj naselja, v katerih potniki med vožnjo stojijo;
 - za motorna vozila, ki vlečejo pokvarjeno motorno vozilo na avtocesti ali cesti, rezervirani za motorna vozila;
 - za traktor, ki ima vzmeteni obe premi in ima delovno zavoro, ki deluje na vsa kolesa traktorja, in za traktor, ki ima vzmeteni obe premi z vzmetenim traktorskim priklopnikom in ima delovno zavoro, ki deluje na vsa kolesa traktorja in traktorskega priklopnika.
4. 50 km/h:
 - za avtobuse na cestah v naselju, v katerih potniki med vožnjo stojijo in za avtobuse mestnega potniškega prometa;
 - za tovorna vozila, na katerih se v tovornem prostoru prevažajo potniki;
 - za vozila, ki imajo na kolesih nameščene verige za sneg;
 - za motorna vozila, ki vlečejo pokvarjeno motorno vozilo, razen na avtocesti ali cesti, rezervirani za motorna vozila;
 - za traktor, ki ima vzmeteno najmanj sprednjo premo in ima delovno zavoro, ki deluje na vsa kolesa traktorja, in za traktor z vzmeteno najmanj sprednjo premo in vzmetenim

- priklopnikom ter z delovno zavoro, ki deluje na vsa kolesa traktorja in traktorskega priklopnika;
- za vsa vozila, kadar je vidljivost manjša od 50 m.
5. 40 km/h:
 - za traktor z delovno zavoro, ki deluje na vsa kolesa traktorja in za traktor z vzmetenim traktorskim priklopnikom, katerega delovna zavora deluje na vsa kolesa traktorja in traktorskega priklopnika.
 6. 30 km/h:
 - za traktor, razen traktorja iz 3., 4. in 5. točke tega odstavka, ter traktor s traktorskim priključkom, katerega hitrost je konstrukcijsko omejena na največ 30 km/h.
 7. 20 km/h;
 - za motorna vozila, na katerih se vozijo potniki na stojiščih ali sedežih, prigrajenih na zunanji strani vozila;
 - za cestni turistični vlak.

(2) Ne glede na določbo 4. točke prejšnjega odstavka morajo ob zmanjšani vidljivosti, manjši od 50 metrov, vozniki motornih vozil, ki prevažajo nevarno blago, in vozniki motornih vozil, s katerimi se opravlja izredni prevoz, razen izrednih prevozov, ki se opravljajo zaradi zagotavljanja prevoznosti cest (pluženje in posipanje), zmanjšati hitrost tako, da je izključeno vsako ogrožanje in ustaviti na najbližjem parkirnem prostoru, ter poskrbeti za varnost vozila in tovora. Enako velja v primeru, če je cesta spolzka zaradi snega, ledu ali drugih razlogov, ter v primeru, če je zaradi vetra ali drugih okoliščin zmanjšana stabilnost vozila.

(3) Avtobusi, tovorna vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg, traktorji in priklopna vozila, razen lahkih in bivalnih priklopnikov, morajo imeti na vidnem mestu na zadnji levi strani označbo največje dovoljene hitrosti, ki je predpisana za to vrsto vozil. Dodatno morajo biti s takšno označbo označena motorna vozila in skupine vozil, ki smejo voziti na avtocestah in na cestah, rezerviranih za motorna vozila, s hitrostjo 80, 90 oziroma 100 km/h. Ta označba je po obliki in barvi enaka prometnemu znaku za omejitev hitrosti, njen premer pa je najmanj 20 cm.

(4) Voznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- a) če prekorači hitrost do vključno 10 km/h, z 10.000 tolarjev;
- b) če prekorači hitrost nad 10 do vključno 20 km/h, s 30.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 2 kazenski točki;
- c) če prekorači hitrost za več kot 20 km/h, s 60.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk;

(5) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

(6) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

34. člen

(1) Ne glede na določbe prvega odstavka prejšnjega člena lahko vozijo na avtocestah in na cestah, rezerviranih za motorna vozila, ki imajo fizično ločeni smerni vozišči z najmanj po dvema prometnima pasovoma, največ:

1. 80 km/h:
 - motorna vozila s priklopnimi vozili in zgibni avtobusi;
2. 90 km/h:

- motorna vozila brez priklopnih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 12 t, če imajo to vpisano v prometnem dovoljenju;
3. 100 km/h
- avtobusi, brez priklopnih vozil, razen zgibnih avtobusov, če imajo to vpisano v prometnem dovoljenju, in
 - druga motorna vozila brez priklopnih vozil, katerih največja dovoljena masa ne presega 12 t, če imajo to vpisano v prometnem dovoljenju.

- (2) Vpis v prometno dovoljenje se opravi na zahtevo lastnika vozila, če ima vozilo:
- vgrajen zavorni sistem, ki onemogoča blokiranje koles in ojačan krmilni mehanizem (servo volan);
 - pnevmatike ustrezne nosilnosti in hitrostnega razreda;
 - sedeže, pred katerimi ni sedeža ali ustrezne pregrade, z varnostnimi pasovi (zadrževalni sistem) in naslonjali za glavo.

Vpis ni dovoljen v prometno dovoljenje vozila, s katerim se prevažata nevarno blago.

(3) Pregled ustreznosti vozila za vožnjo s hitrostjo 90 km/h oziroma 100 km/h opravi organizacija, ki je pristojna za homologacijo vozil. Za vozila, ki so že registrirana v Republiki Sloveniji opravi ta pregled organizacija, ki je pooblaščenca za opravljanje tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil (v nadaljnjem besedilu: organizacija za tehnične preglede).

(4) Vozilo iz 2. oziroma 3. točke prvega odstavka tega člena, ki je registrirano v tujini, sme voziti s hitrostjo 90 oziroma 100 km/h tudi če nima tega vpisa v prometnem dovoljenju, če izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka tega člena, voznik pa ima pri sebi dovoljenje oziroma potrdilo (certifikat), s katerim pristojni organ ali pooblaščenca organizacija države, v kateri je vozilo registrirano, dovoljuje za to vozilo vožnjo s takšno hitrostjo.

(5) Voznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- a) če prekorači hitrost do vključno 10 km/h, z 10.000 tolarjev;
- b) če prekorači hitrost nad 10 do vključno 20 km/h, s 30.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 2 kazenski točki;
- c) če prekorači hitrost za več kot 20 km/h, s 60.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk.

35. člen

(1) Hitrost vožnje vozil na javnih cestah zunaj naselja ne sme biti omejena na manj kot 40 km/h, razen če to terjajo nujni začasni ukrepi za zavarovanje ceste ali prometa na njej.

(2) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Prehitevanje

36. člen

(1) Prehitevanje vozil je dovoljeno le po levi strani.

- (2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je dovoljeno prehiteti po desni strani:
- vozilo, ki zavija levo;

- vozilo, ki vozi na cesti v naselju, s smernim voziščem z dvema ali več prometnimi pasovi, po prometnem pasu, ki ni skrajno desni;
- vozilo, ki vozi na ploščadi z več prometnimi pasovi, v katero se razširi smerno vozišče pred cestninsko postajo, na kateri je hitrost omejena na največ 60 km/h;
- tirno vozilo, ki vozi po tirnicah, položenih po sredini vozišča.

(3) Vozilo, ki zavija levo, je dovoljeno prehiteti po desni strani, če je voznik tega vozila dal predpisan znak in zavzel na vozišču tak položaj, da se da zanesljivo sklepati, da bo zavil levo, in če je na njegovi desni strani dovolj prostora za prehitevanje.

(4) Tirno vozilo, ki vozi po tirnicah, položenih po sredini vozišča, je dovoljeno prehiteti le po desni strani, če je med tirnim vozilom in desnim robom vozišča prometni pas. Na enosmerni cesti ga je v takem primeru dovoljeno prehiteti tudi po levi strani.

(5) Prehitevanje po desni strani ni dovoljeno na avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila, razen na ploščadi iz tretje alineje drugega odstavka tega člena.

(6) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(7) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

37. člen

(1) Voznik sme začeti prehitevati le, če ima na cesti dovolj prostora. S prehitevanjem ne sme ovirati udeleženca cestnega prometa, ki ga prehiteva.

(2) Pred prehitevanjem vozila, ki vozi pred njim po istem prometnem pasu, mora dati voznik predpisan znak, nato pa ga na primerni bočni razdalji prehiteti. Prehiteti mora brez oklevanja, po končanem prehitevanju pa se mora, razen na smernem vozišču z dvema ali več prometnimi pasovi, čimprej vrniti na prometni pas, po katerem je vozil pred prehitevanjem.

(3) Na smernem vozišču z najmanj dvema prometnima pasovoma sme voznik, ki je prehitel vozilo in želi prehiteti še drugo vozilo ali drugega udeleženca cestnega prometa, ostati na prometnem pasu, po katerem je prehiteval prvo vozilo, če s tem ne ovira hitrejših vozil, ki se mu približujejo od zadaj.

(4) Voznik prehitevanega vozila ne sme povečati hitrosti. Po potrebi mora zmanjšati hitrost in se pomakniti k desnemu robu vozišča.

(5) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(6) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena.

38. člen

(1) Voznik ne sme prehitevati ali začeti prehitevati drugega vozila:

1. če je voznik, ki vozi za njim, že začel prehitevati;

2. če je voznik, ki vozi pred njim, že dal znak, da bo prehitel vozilo pred seboj ali zavil v levo, ali se je razvrstil za zavijanje v levo, razen kadar ga prehiteva v skladu z določbo tretjega odstavka 36. člena tega zakona;
3. pod vrhom klanca, pred ovinkom ali v ovinku, kjer ni zadostne vidne razdalje, razen na smernem vozišču z najmanj dvema prometnima pasovoma;
4. v predoru, razen če sta smerni vozišči speljani vsako skozi svojo predorsko cev;
5. po odstavnem pasu;
6. če se po prehitevanju ne bi mogel varno vključiti na smerno vozišče oziroma na prometni pas, po katerem je vozil pred prehitevanjem;
7. če smerno vozišče za vožnjo vozil v nasprotni smeri ni prosto v dolžini, ki je potrebna za prehitevanje;
8. ki zmanjšuje hitrost ali ustavlja pred prehodom za pešce, na katerem ali ob katerem so pešci;
9. ob zmanjšani vidljivosti, razen na smernem vozišču z najmanj dvema prometnima pasovoma;
10. vozila ali kolone vozil, ki vozi z zmanjšano hitrostjo zaradi gostote prometa ali drugih razmer v prometu;
11. ko se približuje mestu, kjer se izvaja delo na cesti, na katerega je opozorjen s predpisano prometno signalizacijo;
12. na križišču;
13. na prehodu ceste čez železniško progo.

(2) V primerih iz 12. in 13. točke prejšnjega odstavka je dovoljeno prehiteti enosledno vozilo.

(3) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s 5., 6. ali 9. točko prvega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 4 kazenske točke.

(4) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s 3., 4., 7. ali 8. točko prvega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk.

(5) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo 1., 2., 10., 11., 12. ali 13. točko prvega odstavka tega člena.

39. člen

Ne glede na določbo 12. točke prvega odstavka prejšnjega člena je na križišču dovoljeno prehiteti:

- vozilo, ki zavija levo v skladu s 36. členom tega zakona;
- vozilo, ki vozi po prednostni cesti;
- vozilo, ki pri zeleni luči vozi preko križišča, na katerem je promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki.

Vožnja mimo

40. člen

(1) Voznik, ki hoče peljati mimo udeleženca cestnega prometa, vozila, objekta ali ovire na vozišču, sme to storiti po levi ali desni strani, če ima dovolj prostora, pri čemer ne sme ovirati udeležencev cestnega prometa, ki vozijo oziroma prihajajo z nasprotne smeri. Če

mora pri tem spremeniti smer vožnje, mora paziti na promet za seboj in spremembo smeri nakazati s predpisanim znakom.

(2) Če voznik svojo namero, da bo zavil levo, nakaže s predpisanim znakom in se postavi v takšen položaj, iz katerega se da nedvoumno sklepati, da bo zavil na levo, smejo drugi vozniki voziti mimo le po njegovi desni, če je na cesti dovolj prostora.

(3) Vožnja mimo kolone vozil, ustavljene na smernem vozišču, je prepovedana, če se voznik po vožnji mimo ne bi mogel varno in brez oviranja vrniti na smerno vozišče za vožnjo v smeri, v kateri vozi, ali nadaljevati vožnje po prometnem pasu, po katerem vozi.

(4) Če je v primeru iz prejšnjega odstavka na smernem vozišču dovolj prostora, lahko voznik enoslednega vozila s primerno hitrostjo in pazljivostjo vozi mimo ustavljenega vozila ali kolone vozil po desni strani, razen, kadar so se vozila v koloni ustavila pred križiščem.

(5) Vožnja mimo vozila, ustavljenega pred prehodom za pešce, na katerem je ali na katerega stopa pešec, je prepovedana.

(6) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju s petim odstavkom tega člena. Izreče se mu tudi 5 kazenskih točk.

(7) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(8) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Obračanje

41. člen

(1) Obračanje vozila v cestnem prometu je prepovedano:

- na ozkih ali nepreglednih delih cest;
- na mostovih, viaduktih, predorih in drugih nevarnih delih cest;
- ob gostem prometu vozil;
- ob zmanjšani vidljivosti.

(2) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

(3) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

Srečanje

42. člen

(1) Pri srečanju mora voznik zagotoviti na svoji levi strani zadostno bočno razdaljo med svojim vozilom in udeležencem cestnega prometa, s katerim se srečuje, če je treba, pa se tudi umakniti na desno stran vozišča, zmanjšati hitrost ali ustaviti.

(2) Na križišču se srečuje voznik, ki zavija levo, z vozilom, ki prihaja z nasprotne smeri in tudi zavija levo tako, da ga pusti mimo na svoji desni strani.

(3) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

43. člen

(1) Na ozki cesti, zoženem delu ceste ali cesti z velikim vzdolžnim nagibom (npr: gorske ceste), kjer je srečanje oteženo, mora ustaviti vozilo in po potrebi zapeljati vzvratno ter omogočiti varno srečanje voznik, ki to lažje stori.

(2) Na cesti z velikim vzdolžnim nagibom ustavi praviloma tisti, ki vozi navzdol, razen kadar je tistemu, ki vozi navkreber, zaradi prometnih okoliščin to lažje storiti.

(3) Kadar mora na cesti iz prejšnjega odstavka pri srečanju eno od vozil zapeljati vzvratno, mora to storiti voznik vozila:

- ki se srečuje z vozilom, ki vleče priklopno vozilo;
- ki se srečuje z avtobusom.

(4) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Vključevanje v cestni promet

44. člen

(1) Voznik mora pustiti mimo vsa vozila, ki vozijo po prometnem pasu, na katerega se vključuje:

- kadar se vključuje v promet na prednostni cesti s ceste, ki je s predpisano prometno signalizacijo označena kot neprednostna;
- kadar se vključuje z nekategorizirane ceste v promet na javni cesti;
- kadar se vključuje v promet na cesti s parkirnega prostora ali z druge površine, ki ni cesta.

(2) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena. Izreče se mu tudi 4 kazenske točke.

(3) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

Približevanje križišču in razvrščanje

45. člen

(1) Voznik, ki se približuje križišču, mora voziti posebno previdno. Voziti sme s takšno hitrostjo, da lahko varno ustavi in pusti mimo vozila in druge udeležence cestnega prometa, ki imajo na križišču prednost.

(2) Ko se približuje križišču, se mora voznik na zadostni razdalji pred križiščem razvrstiti:

- za zavijanje v levo – na levo stran smernega vozišča ali na prometni pas za zavijanje v levo;
- za vožnjo naravnost – na desno stran smernega vozišča ali na prometni pas za vožnjo naravnost;
- za zavijanje v desno – na desno stran smernega vozišča ali na prometni pas za zavijanje v desno;
- kot je določeno s prometno signalizacijo, če je razvrščanje urejeno na tak način.

(3) Voznik ne sme zapeljati na križišče, če bi zaradi gostote prometa, ovire ali drugega vzroka obstal na križišču in oviral ali onemogočil promet vozil z leve ali desne.

(4) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 4 kazenske točke.

(5) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

Prednost na križišču

46. člen

(1) Na križišču ima prednost vozilo, ki prihaja z desne strani.

(2) Voznik, ki na križišču zavija levo, mora pustiti mimo vozila, ki prihajajo z nasprotne smeri in vozijo naravnost ali zavijajo desno.

(3) Voznik, ki zavija na križišču desno, mora pustiti mimo vozila, ki vozijo v isti smeri po kolesarskem pasu ali kolesarski stezi, ki jo prečka.

(4) Voznik, ki zavija desno, mora dati prednost tudi avtobusom in drugim vozilom, ki vozijo po označenem prometnem pasu za vozila javnega prevoza potnikov, ki je desno od prometnega pasu, po katerem vozi.

(5) Voznik, ki na križišču zavija, mora dati prednost pešcem, ki prečkajo vozišče, na katero namerava zaviti. Ko voznik pri zavijanju prečka dvosmerno kolesarsko stezo, mora pustiti mimo vsa vozila, ki vozijo po tej stezi.

(6) Tirna vozila imajo na križišču prednost pred drugimi vozili.

(7) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena. Izreče se mu tudi 4 kazenske točke.

(8) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Vožnja na križišču

47. člen

(1) Voznik, ki zavija na križišču levo, zapelje do sredine križišča, razen če s prometno signalizacijo ni določeno drugače ali če tega ne dopušča promet z nasprotne smeri.

(2) Na križišču, razen na krožnem, je menjava prometnega pasu prepovedana.

(3) Voznik, ki na križišču zavija na smerno vozišče z dvema ali več prometnimi pasovi, sme zapeljati na kateregakoli od teh pasov, razen če istočasno zavija na isto smerno vozišče tudi voznik, ki prihaja z nasprotne smeri. V takem primeru zapelje voznik, ki zavija levo, na levi prometni pas, voznik, ki zavija desno, pa na desni prometni pas tega smernega vozišča. Avtobusno postajališče, zgrajeno neposredno za križiščem, ni desni prometni pas v smislu te določbe.

(4) Na križišču, kjer prednostna cesta zavija desno in je potek prednostne ceste označen s predpisano prometno signalizacijo, mora biti vozilom na kolesarski stezi, ki je speljana naravnost na vozišče, s predpisanim prometnim znakom (»križišče s prednostno cesto« z dopolnilno tablo »za kolesarje«) odvzeta prednost.

(5) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena in voznik, ki ne potrebuje voziškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(6) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(7) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek upravljavec ceste, ki ravna v nasprotju s četrnim odstavkom tega člena, odgovorna oseba upravljavca ceste pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Krožno križišče

48. člen

(1) Na krožnem križišču mora biti promet s prometno signalizacijo urejen tako, da ima voznik na vozišču krožnega križišča prednost pred voznikom, ki se vključuje na to vozišče.

(2) Voznik, ki zapelje na krožno križišče, katerega vozišče ima dva ali več prometnih pasov, se razvrsti na notranji prometni pas in na ta način omogoči vključitev v promet na križišču tudi drugim voznikom, razen če zapušča križišče na najbližjem izvozu ali mu prometna ureditev ali prometna situacija tega ne dovoljuje.

(3) Pri vključevanju na krožno križišče po smernem vozišču, ki ima dva prometna pasova, se vozilo na desnem prometnem pasu razvrsti na zunanji prometni pas, vozilo na levem prometnem pasu pa na notranji prometni pas, vozišča krožnega križišča.

(4) Preden zapusti križišče iz prejšnjega odstavka, se mora voznik razvrstiti na zunanji prometni pas, razen na izvozu, na katerem je s predpisano prometno signalizacijo dovoljeno zavijanje desno tudi z notranjega prometnega pasu.

(5) Na izvozu s krožnega križišča, na katerem je dovoljeno zavijanje desno tudi z notranjega prometnega pasu, mora biti zunanji prometni pas namenjen izključno zavijanju desno.

(6) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim, tretjim ali četrnim odstavkom tega člena.

(7) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali petim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Prehod za pešce

49. člen

(1) Prehodu za pešce se mora voznik približevati s potrebno previdnostjo in takšno hitrostjo, da lahko vozilo ustavi, če bi z vožnjo preko prehoda ogrožal pešce.

(2) Na prehodu za pešce, na katerem promet ni urejen s svetlobnimi prometnimi znaki ali ga ne ureja policist, morajo vozniki in drugi udeleženci cestnega prometa omogočiti pešcem varno prečkanje vozišča, ki so na prehodu ali stopajo nanj.

(3) Določbi prvega in drugega odstavka tega člena se uporabljata tudi na prehodu za pešce na kolesarski stezi ali drugi prometni površini.

(4) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 4 kazenske točke.

Prehod ceste čez železniško progo

50. člen

(1) Na prehodu ceste čez železniško progo ima vlak ali drugo prevozno sredstvo, ki se premika po železniških tirih (v nadaljnjem besedilu: vlak), prednost pred vsemi udeleženci cestnega prometa.

(2) Voznik, ki se približuje prehodu preko železniške proge, mora voziti s potrebno previdnostjo in s takšno hitrostjo, da lahko varno ustavi pred prehodom.

(3) Udeleženec cestnega prometa se mora ustaviti pred prehodom čez železniško progo:

- ko svetlobni znaki naznanjajo prihod vlaka oziroma da se bodo zapornice ali polzapornice začele spuščati;
- ko se zapornice ali polzapornice spuščajo ali so že spuščene;
- ko ustavlja promet pooblaščen železniški delavec s predpisanim znakom;
- na nezavarovanem prehodu pa tudi, ko se prehodu približuje vlak, čeprav udeleženec cestnega prometa na to ni posebej opozorjen.

Na prehodu pešpoti ali kolesarske poti čez železniško progo se lahko namesto svetlobnega znaka iz prve alinee tega odstavka uporabi enakomerno ponavljajoč zvočni znak, ki ima v tem primeru enak pomen, kot svetlobni znak.

(4) Prehod in približevanje prehodu ceste čez železniško progo mora biti označen s predpisano prometno signalizacijo.

(5) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

(6) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena, drug udeleženec cestnega prometa pa z globo 30.000 tolarjev.

(7) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

51. člen

(1) Nezavarovan je prehod ceste čez železniško progo, ki je brez zapornic, polzapornic ali svetlobnih prometnih znakov, ki napovedujejo prihod vlaka.

(2) Na nezavarovanem prehodu ceste čez železniško progo mora biti udeležencem cestnega prometa:

- zagotovljena zadostna pregledna razdalja glede na hitrost vlakov na tem delu proge in
- omogočeno, da pravočasno in zlahka opazijo bližajoči se vlak.

(3) Ko se nezavarovanem prehodu približuje vlak, se morajo udeleženci cestnega prometa ustaviti pred prehodom in pustiti vlak mimo. Progo smejo prečkati šele, ko se prepričajo, da se prehodu ne približuje vlak.

(4) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

(5) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek drug udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

(6) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Ustavitev in parkiranje

52. člen

(1) Ustavitev ali parkiranje na vozišču je dovoljeno le na desni strani vozišča v smeri vožnje. Če so na desni strani vozišča tirnice, je dovoljena ustavitve ali parkiranje na levi strani vozišča. Na enosmerni cesti je dovoljena ustavitve ali parkiranje na obeh straneh smernega vozišča.

(2) Na vozišču ustavljeno ali parkirano vozilo mora biti vzporedno z robom vozišča in sme biti oddaljeno od roba največ 30 cm, razen če je drugače določeno s predpisano prometno signalizacijo. Parkiranje v drugi vrsti, ob parkiranih vozilih, je prepovedano.

(3) Če so parkirna mesta označena s predpisanimi označbami na vozišču ali na drugi prometni površini, je dovoljena ustavitve ali parkiranje le v skladu s temi označbami.

(4) Ustavitev in parkiranje je prepovedano:

1. na prehodu za pešce in na razdalji manj kot 5 m pred prehodom. Če so na vozišču pred prehodom označena parkirna mesta, mora biti prepoved iz te točke označena s predpisano označbo na vozišču;

2. na kolesarski stezi, kolesarski poti, pločniku, pešpoti, kolesarskem pasu ali na tirnicah. Če je s predpisano prometno signalizacijo dovoljeno parkiranje na pločniku, mora biti za pešce zagotovljen najmanj 1,60 m širok del pločnika, ki ne sme mejiti na vozišče;
3. na prehodu ceste čez železniško progo in na razdalji manj kot 15 m od najbližje železniške tirnice;
4. na križišču in na razdalji manj kot 15 m od najbližjega roba prečnega vozišča pred križiščem, razen če je drugače določeno s predpisano prometno signalizacijo;
5. v predoru, galeriji in podvozu, ter na viaduktu, mostu in nadvozu;
6. na označenem avtobusnem postajališču. Zaradi vstopa ali izstopa potnika je dovoljena ustavitev na postajališču, ki je zunaj vozišča, če s tem ni oviran avtobusni promet;
7. na ozkem ali nepreglednem delu ceste (v ovinku, pod vrhom klanca ipd.);
8. na delu ceste, kjer bi bil prost prehod med ustavljenim oziroma parkiranim vozilom in neprekinjeno ločilno črto ali usmerjevalnim poljem na vozišču ali nasprotnim robom vozišča ali kakšno drugo oviro na cesti širok manj kot 3 m;
9. na pospeševalnem, zaviralnem in odstavnem pasu. Na odstavnem pasu je za nujno potreben čas dovoljena ustavitev vozila v sili. Ob tem mora voznik storiti vse potrebno, da ustavljeno vozilo, osebe ali tovor ne ogrožajo udeležencev v cestnem prometu;
10. na mestu, na katerem bi vozilo zakrivalo postavljeni prometni znak;
11. na vozišču ceste zunaj naselja;
12. na smernem vozišču ceste v naselju z dvema ali več prometnimi pasovi;
13. na vseh prometnih in drugih javnih površinah, ki niso namenjene prometu vozil ali niso namenjene prometu tovrstnih vozil;
14. na mestu, na katerem bi parkirano vozilo onemogočilo vključitev v promet že parkiranemu vozilu ali onemogočilo dovoz na dvorišče stavbe, do garaže, skladiščnega prostora ali drugega podobnega objekta ali do zasebnega zemljišča. Dovoz na dvorišče, v objekt ali k objektu, pred katerim je prepovedana ustavitev ali parkiranje, mora biti na vhodu označen s predpisanim prometnim znakom, če pa so na vozišču pri vhodu označena parkirna mesta, pa tudi s predpisano označbo na vozišču;
15. na označenem parkirnem prostoru za invalide oziroma invalidke (v nadaljnjem besedilu: invalide), razen za osebe iz četrtega odstavka 53. člena tega zakona;
16. na označenih poteh, namenjenih intervencijskim vozilom;
17. nad priključkom za vodovodno omrežje (hidrant). Prepoved iz te točke mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo;
18. v območju umirjenega prometa, razen kjer je izrecno dovoljeno s predpisano prometno signalizacijo, in v območju za pešce.

(5) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena ali s 1., ali 3., ali 4., ali 6., ali 10., ali 11., ali 12., ali 13., točko prejšnjega odstavka.

(6) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekrške voznik, ki ravna v nasprotju z 2., ali 5., ali 7., ali 8., ali 9., ali 14., ali 15., ali 16., ali 17., ali 18., točko četrtega odstavka tega člena.

Parkiranje na kraju, kjer to ni dovoljeno

53. člen

(1) Zdravstveni delavci, delavci socialnih služb in delavci invalidskih organizacij smejo ob obiskih oskrbovancev (bolnikov oziroma bolnic, ostarelih, onemoglih in invalidov) na domu zaradi nujnih in neodložljivih storitev, potrebnih za njihovo zdravje in življenje, za največ dve uri parkirati vozila na krajih, kjer to sicer ni dovoljeno, če tako parkirano vozilo ne ogroža drugih udeležencev v cestnem prometu ali jih ne ovira v smislu 2. do 7. točke petega

odstavka 123. člena tega zakona. Na način iz prejšnjega stavka lahko parkirajo tudi osebe iz četrtega odstavka tega člena.

(2) Na način iz prejšnjega odstavka smejo za nujno potreben čas parkirati tudi policisti pri opravljanju nalog policije.

(3) Kadar upravičenec oziroma upravičenka (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) iz prvega ali drugega odstavka tega člena parkira vozilo na pločniku, mora pustiti prost najmanj 1,60 m širok del pločnika za pešce, ki ne sme mejiti na vozišče.

- (4) Na označenem parkirnem prostoru za invalida sme parkirati vozilo:
- oseba, ki ima zaradi izgube, okvare ali paraliziranosti spodnjih ali zgornjih okončin ali medenice priznana najmanj 60% telesno okvaro, osebe z multiplo sklerozo in osebe z mišičnimi in živčno mišičnimi obolenji z ocenjeno najmanj 30% telesno okvaro,
 - težko telesno prizadeta oseba, ki ji je zaradi tega priznana invalidnost po predpisih o varstvu telesno in duševno prizadetih oseb,
 - spremljevalec, ki vozi in spremlja osebo iz prve ali druge alinee tega odstavka, ki sama ne more ali ne sme voziti motornega vozila, težko duševno prizadeto osebo, ki ji je zaradi tega priznana invalidnost po predpisih o varstvu telesno in duševno prizadetih oseb ali osebo, ki je slepa,
 - spremljevalec, ki vozi in spremlja mladoletno osebo, ki je težko telesno ali duševno prizadeta oziroma je zaradi izgube, okvare, paraliziranosti spodnjih okončin ali medenice ovirana pri gibanju.

(5) Voznik vozila, parkiranega v skladu s prvim ali četrtem odstavkom tega člena, mora označiti parkirano vozilo z veljavno parkirno karto.

(6) Osebi iz četrtega odstavka tega člena in zdravstveni službi, socialni službi oziroma invalidski organizaciji, katere delavci obiskujejo oskrbovance na domu zaradi nujnih in neodložljivih storitev, potrebnih za njihovo zdravje in življenje, izda parkirno karto na njeno zahtevo upravna enota, na območju katere ima stalno prebivališče ali začasno prebivališče oziroma sedež.

(7) Obliko parkirne karte, njeno veljavnost, postopek in stroške za njeno izdajo, evidenco izdanih parkirnih kart in način označevanja vozila predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

(8) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ima veljavno parkirno karto in ki ravna v nasprotju s petim odstavkom tega člena.

(9) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba iz prvega odstavka tega člena, ki ravna v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom tega člena.

(10) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki neupravičeno uporabi parkirno karto.

(11) Neupravičeno uporabljeno parkirno karto policist ali občinski redar odvzame in jo pošlje upravni enoti, ki jo je izdala. O odvzemu izda potrdilo.

Odpiranje vrat vozila

54. člen

- (1) Med vožnjo morajo biti vrata vozila zaprta.

(2) Na ustavljenem ali parkiranem vozilu voznik ali potnik ne sme odpreti vrat, če bi s tem oviral ali ogrozil drugega udeleženca cestnega prometa.

(3) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik ali potnik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Zapustitev vozila

55. člen

(1) Voznik, ki zapusti vozilo, mora ukreniti vse potrebno, da se vozilo ne more samo premakniti in vozilo zavarovati pred neupravičeno uporabo.

(2) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

Območja kratkotrajnega parkiranja

56. člen

(1) Na določenih cestah ali delih ceste se lahko parkiranje časovno omeji (območja kratkotrajnega parkiranja) tako, da sme trajati največ 2 uri.

(2) Območja kratkotrajnega parkiranja morajo biti označena s predpisano prometno signalizacijo. Označbe na vozišču ali drugi prometni površini, s katerimi so označena posamezna mesta ali pas za parkiranje, na katerih je parkiranje časovno omejeno, morajo biti modre barve.

(3) Na območju kratkotrajnega parkiranja mora voznik označiti čas prihoda na vidnem mestu v vozilu in po izteku dovoljenega časa vozilo odpeljati.

(4) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

(5) Z globo najmanj 300.000 tolarjev se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 30.000 tolarjev.

Označitev ustavljenih vozil

57. člen

(1) Če dvosledno vozilo obstane zaradi okvare, prometne nesreče ali drugega vzroka na cesti in zato predstavlja nevarnost za druge udeležence cestnega prometa, mora voznik takoj vklopiti varnostne utripalke. Na nevarnih oziroma nepreglednih delih ceste ali če vozilo nima naprave za vklop varnostnih utripalk ali ta ne deluje, mora voznik postaviti varnostni trikotnik.

(2) Ustavljeno skupino vozil, razen motornega vozila z lahkim ali bivalnim priklopnikom, kolono vozil ali vozilo, ki prevažata nevarno blago, je treba označiti z dvema varnostnima trikotnikoma.

- (3) Varnostni trikotnik je treba postaviti ob desni rob vozišča:
- tako, da ga vozniki, ki prihajajo od zadaj, pravočasno in zlahka opazijo;
 - na takšni razdalji od vozila, da ima voznik, ki prihaja od zadaj in vozi s predpisano hitrostjo, dovolj časa, da varno ustavi vozilo ali zapelje mimo ustavljenega vozila.

Dva trikotnika se postavita vzporedno eden poleg drugega tako, da sta oddaljena eden od drugega za dolžino stranice.

(4) Ponoči in ob zmanjšani vidljivosti je treba vozilo iz prvega odstavka tega člena osvetliti v skladu z določbo sedmega odstavka 61. člena tega zakona. Če zaradi tehničnega stanja vozila to ni mogoče ali če vozilo kljub temu ni vidno na potrebni razdalji, je treba ustavljeno vozilo označiti z rumeno utripajočo lučjo, baklo ali na drug primeren način.

(5) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Ustavljeno vozilo na železniški progi

58. člen

(1) Če vozilo obstane na železniški progi, ga mora voznik takoj odstraniti. Če tega ne more storiti, mora nemudoma obvestiti center za obveščanje ali policijo in pravočasno opozoriti strojevodjo vlaka.

(2) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

III. VOZILA V CESTNEM PROMETU

Naprave in oprema

59. člen

(1) Vozilo mora imeti v cestnem prometu brezhibne predpisane naprave in opremo ter izpolnjevati predpisane pogoje glede varstva okolja.

(2) Motorno in priklopno vozilo, registrirano v tujini, sme biti v cestnem prometu v Republiki Sloveniji, če ima brezhibne naprave in opremo, predpisano z veljavno mednarodno konvencijo o cestnem prometu. V zimskih razmerah mora imeti zimsko opremo, predpisano za motorna in priklopna vozila, registrirana v Republiki Sloveniji.

(3) V vozilu in na njem smejo biti vgrajene samo naprave, nadomestni deli, oprema ali posamezni sklopi, ki so homologirani, če se za takšne naprave, dele, opremo ali posamezne sklope zahteva homologacija, in tipsko ali posamično odobreni za to vozilo.

(4) Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi v cestnem prometu vozilo, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev glede varstva okolja ali nima brezhibnih

predpisanih naprav za upravljanje, naprav za ustavljanje, naprav za povezavo vlečnega in priklopnega vozila, pnevmatik ali tahografa, ali če te ne delujejo brezhibno.

(5) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi v cestnem prometu vozilo, ki nima brezhibnih predpisanih naprav ali predpisane opreme, razen naprav iz prejšnjega odstavka ali zimske opreme, ali če te ne delujejo brezhibno.

(6) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, registriranega v tujini, ki vozi v cestnem prometu vozilo, ki ni označeno s predpisano označbo države, v kateri je registrirano.

(7) Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki vgradi napravo v vozilo v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena, in voznik, ki vozi takšno vozilo.

(8) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

(9) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Luči in odsevniki na vozilu

60. člen

(1) Na vozilih v cestnem prometu smejo biti nameščene samo homologirane luči in odsevniki, predpisani s tem zakonom in podzakonskimi predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

(2) Vozniki motornih vozil in drugi udeleženci cestnega prometa smejo uporabljati predpisane luči le po določilih tega zakona.

(3) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(4) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek drug udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Uporaba luči na vozilu

61. člen

(1) Voznik motornega vozila ali skupine vozil mora voziti v cestnem prometu s prižganimi lučmi.

(2) Ponoči uporablja voznik iz prejšnjega odstavka praviloma žaromete z dolgim snopom svetlobe, ki jih mora pravočasno zasenčiti, ko mu prihaja nasproti drugo vozilo, skupina pešcev ali vlak, če vodi cesta ob železniški progi, ali če je spredaj vozeče vozilo tako blizu, da bi dolgi snop svetlobe motil voznika. Ob zasenčenju žarometov je treba prilagoditi hitrost vozila dolžini osvetljenega dela ceste. Vožnja samo s pozicijskimi lučmi (luči za označevanje vozila) v cestnem prometu ni dovoljena.

(3) Na cesti, osvetljeni s cestno razsvetljavo, ki zagotavlja dobro vidnost, in v predoru ni dovoljeno uporabljati žarometov z dolgim snopom svetlobe.

(4) Ob zmanjšani vidljivosti se praviloma uporablja zasenčene žaromete ali žaromete za meglo (meglenke) ali kombinacijo teh luči. Uporaba meglenk je dovoljena le, kadar je vidljivost manjša od 50 m. Uporaba zadnjih meglenk ni dovoljena na vozilu, za katerim vozi na majhni razdalji drugo vozilo (npr. v koloni vozil).

(5) Luči in odsevniki na vozilu med vožnjo ne smejo biti zakriti ali umazani.

(6) Voznik iz prvega odstavka tega člena mora voziti podnevi s prižganimi lučmi za dnevno vožnjo. Kot luči za dnevno vožnjo se lahko uporabljajo tudi zasenčeni žarometi, katerih svetilnost je v takem primeru lahko zmanjšana za največ 25%. Luči za dnevno vožnjo ali zasenčeni žarometi, ki se uporabljajo kot luči za dnevno vožnjo, so lahko prižgane, ne da bi bile sočasno prižgane pozicijske luči.

(7) Na vozišču ustavljeno ali parkirano vozilo mora biti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti osvetljeno s pozicijskimi lučmi. V naselju zadostuje, da je vozilo osvetljeno s pozicijskimi lučmi na tisti strani vozila, ki je obrnjena proti sredini ceste. Označitev vozila s pozicijskimi lučmi ni potrebna na cesti, na kateri cestna razsvetljava zagotavlja dobro vidnost vozila ali če je vozilo ustavljeno ali parkirano na označenem parkirnem prostoru.

(8) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti ali v predoru ne uporabi luči v skladu z drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(9) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s četrtem, petim, šestim ali sedmim odstavkom tega člena.

Žaromet za osvetljevanje okolice vozila

62. člen

(1) Žaromet za osvetljevanje okolice vozila sme biti prižgan le pri opravljanju dela in ne sme slepiti ali kako drugače motiti udeležencev cestnega prometa.

(2) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

Osvetlitev živali ali črede

63. člen

(1) Gonič, vodič živali ali črede in jahač mora poskrbeti, da je žival ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti v cestnem prometu označena s svetilko, čreda pa spredaj in zadaj z najmanj po eno svetilko. Svetilke morajo oddajati belo svetlobo in morajo biti nameščene tako, da jih lahko drugi udeleženci v cestnem prometu pravočasno in zlahka opazijo. Jezdna žival je lahko namesto svetilke označena z odsevnimi trakovi na spodnjih delih nog.

(2) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek gonič, vodič živali oziroma črede ali jahač, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

Zvočni in svetlobni opozorilni znaki

64. člen

(1) Zvočne in svetlobne opozorilne znake sme uporabiti voznik le kadar je ogrožen on sam ali kdo drug in pri prehitevanju zunaj naselja. Pri prehitevanju vprežnih vozil ali jahačev in pri prehitevanju v naselju sme opozarjati le s svetlobnimi opozorilnimi znaki. Pri dajanju svetlobnih opozorilnih znakov mora paziti, da ne zaslepi drugega voznika.

(2) Voznik mora vklopiti varnostne utripalke na vozilu tudi:

- pri vstopanju otrok v avtobus ali drugo motorno vozilo, s katerim se opravlja prevoz skupine otrok, in izstopanju iz njega;
- ko je treba opozoriti druge udeležence cestnega prometa na nevarnost na cesti, zlasti če je zadnji v ustavljeni ali počasi vozeči koloni vozil na cesti zunaj naselja.

(3) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Tovor na vozilu

65. člen

(1) Tovor in naprave, ki so namenjene za prevoz ali pritrditev tovora, morajo biti na in v vozilu naložene in pritrjene oziroma pokrite tako, da:

- ne predstavljajo nevarnosti ali ovire za druge udeležence cestnega prometa;
- ne povzročajo škode na cesti in objektih;
- ne onesnažujejo okolja;
- ne zmanjšujejo stabilnosti vozila;
- ne povzročajo več hrupa, kot je dovoljeno;
- ne zmanjšujejo preglednosti vozniku;
- ne zakrivajo naprav vozila, registrskih tablic in drugih predpisanih označb;
- se ne razsipajo ali padajo z vozila.

(2) Če tovor, naložen na motornem ali priklopnem vozilu, ali naprave, ki so namenjene za prevoz ali pritrditev tovora, zakrivajo mesto, na katerem je nameščena registrska tablica ali luči na zadnji strani vozila, mora biti kot najbolj izpostavljen del na zadnji strani vozila nameščen nosilec z registrsko tablico in predpisanimi lučmi in odsevniki.

(3) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila ali skupine vozil, ki opravlja prevoz, in oseba, ki naloži tovor v nasprotju z določbami tega člena.

(4) Z globo najmanj 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja prevoz, in pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki naloži tovor v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 40.000 tolarjev.

(5) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

66. člen

(1) Tovor ne sme segati čez sprednji del vozila. Lažje predmete je dovoljeno prevažati na zunanjem prtljažniku na osebni avtomobilu ali tovornem vozilu tako, da sega tovor največ 1 m preko sprednjega dela vozila. Del tovora, ki sega preko sprednjega dela vozila, ne sme biti nižje od nivoja strehe vozila.

(2) Tovor lahko sega največ 1,5 m preko zadnjega dela vozila oziroma skupine vozil. Na tovornem ali priklopnem vozilu mora biti tovor oprt na najmanj 5/6 svoje dolžine.

(3) Na enoslednih vozilih tovor lahko sega največ pol metra preko sprednjega in zadnjega dela vozila, njegova širina pa ne sme presežati enega metra. Na enoslednih vozilih ni dovoljeno prevažati nezavarovanega nevarnega orodja (kose, vile ipd.).

(4) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(5) Z globo najmanj 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja prevoz, in pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki naloži tovor v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 40.000 tolarjev.

(6) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Označevanje tovora

67. člen

(1) Če sega tovor več kot 1 m preko zadnjega dela vozila, mora biti na najbolj izpostavljeni točki označen:

- na osebnih avtomobilih, trikolesih, lahkih štirikolesih, štirikolesih in lahkih priklopnikih, ki jih vlečejo osebni avtomobili – s tablo, veliko najmanj 25 × 25 cm, pobarvano izmenično s poševnimi trakovi oranžne in bele barve, ki odseva svetlobo, nameščeno prečno na smer vožnje;
- na drugih vozilih – s tablo, veliko 50 × 50 cm, pobarvano izmenično s poševnimi trakovi oranžne in bele barve, ki odseva svetlobo, nameščeno prečno na smer vožnje.

(2) Ob zmanjšani vidljivosti in ponoči je treba znaku iz druge alineje prejšnjega odstavka dodati rdečo neslepečo luč.

(3) Izjemoma je lahko podnevi ob dobri vidljivosti tovor, ki se prevažna na osebni avtomobilu, označen z rdečo tkanino, veliko najmanj 50 x 50 cm.

(4) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(5) Z globo najmanj 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 40.000 tolarjev.

68. člen

(1) Če sega tovor čez vozilo na bočnih straneh, mora biti glede na vrsto vozila označen na bočno najbolj izpostavljenih mestih na sprednji in zadnji strani s tablam iz prve

oziroma druge alineje prvega odstavka prejšnjega člena, ki morajo biti nameščene prečno na smer vožnje. Ponoči in ob zmanjšani vidljivosti mora biti tak tovor označen na bočno najbolj izpostavljenih mestih tudi z belima lučema na sprednji strani in z rdečima lučema na zadnji strani.

(2) V primeru, da tovor na vozilu zakriva vidno polje v vzratnih ogledalih, je treba namestiti dodatni vzratni ogledali, ki omogočata normalno vidno polje. Dodatnih vzratnih ogledal ni treba namestiti na vozila, s katerimi se opravlja izredni prevoz, pri katerem zagotavljata varnost prevoza najmanj dve spremljevalni vozili.

(3) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(4) Z globo najmanj 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 40.000 tolarjev.

Obremenitev in dimenzije vozila

69. člen

(1) Skupna masa vozila ne sme presegati največje dovoljene mase vozila ali s prometnim znakom omejene skupne mase.

(2) Tovor ne sme obremenjevati posameznih osi vozila nad dovoljeno osno obremenitvijo po določilih proizvajalca vozila.

(3) Tovor ne sme obremenjevati posameznih osi vozila preko predpisane ali s prometnim znakom omejene osne obremenitve. Vozilo s tovorom ne sme presegati predpisane ali s prometnim znakom omejene skupne mase ali dimenzije, predpisane za posamezno vrsto vozil ali omejeno s prometnim znakom, razen v primerih in pod pogoji iz 70. člena tega zakona.

(4) Ne glede na določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena so dovoljene tolerance do 3% pri skupni masi in osni obremenitvi motornih in priklopnih vozil.«

(5) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki opravlja prevoz, in oseba, ki naloži tovor, ki se opravlja v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena. Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi oseba, ki je naročnik prevoza, če se opravlja prevoz v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena na njeno zahtevo.

(6) Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja prevoz, in pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki naloži tovor, ki se opravlja v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev. Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki je naročnik prevoza, če se opravlja prevoz v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena na njeno zahtevo, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Izredni prevoz

70. člen

(1) Izredni prevoz je prevoz z vozilom, ki samo ali skupaj s tovorom presega predpisano ali s prometnim znakom omejeno osno obremenitev, predpisano ali s prometnim znakom omejeno skupno maso ali za posamezno vrsto vozil predpisano ali s prometnim znakom omejeno dimenzijo.

(2) Izredni prevoz se lahko opravi le, če je pristojni organ izdal zanj dovoljenje.

(3) Izredni prevoz se lahko opravi le pod pogoji, navedenimi v dovoljenju.

(4) Ne glede na določbi drugega in tretjega odstavka tega člena se lahko opravi izredni prevoz v primerih in pod pogoji, določenimi v zakonu o javnih cestah, tudi brez dovoljenja za izredni prevoz. Brez dovoljenja se lahko opravi izredni prevoz tudi v primeru vleke pokvarjenega ali poškodovanega avtobusa ali tovornega vozila, ustavljenega na vozišču, vendar le do najbližjega kraja, kjer se lahko to vozilo izloči iz prometa, ter pluzenja in posipanja cest pri zimskem vzdrževanju cest.

(5) Voznik, spremljevalec in organizator oziroma organizatorica (v nadaljnjem besedilu: organizator) izrednega prevoza morajo biti za izvajanje izrednih prevozov usposobljeni po predpisanem programu. Med izvajanjem izrednega prevoza morajo imeti potrdilo o usposobljenosti pri sebi in ga na zahtevo dati policistu na vpogled.

(6) Minister, pristojen za promet, predpiše program usposabljanja za organizatorje, spremljevalce in voznike izrednih prevozov, pogoje, ki jih mora izpolnjevati izobraževalna ali druga organizacija za izvajanje tega programa, obrazec potrdila o uspešno opravljenem programu, način vodenja evidence o izdanih potrdilih, in pooblasti organizacije za izvajanje tega programa.

(7) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki opravlja izredni prevoz, oseba, ki naloži tovor in oseba, ki je naročnik prevoza, ki se opravlja v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena, ter voznik, spremljevalec ali organizator, ki ravna v nasprotju s petim odstavkom tega člena.

(8) Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja izredni prevoz, pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki naloži tovor, in pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki je naročnik prevoza, ki se opravlja v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena, ter pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja izredni prevoz v nasprotju s petim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Nalaganje in razlaganje tovora

71. člen

(1) Nalaganje ali razlaganje tovora na cesti je dovoljeno pod pogojem, da zaradi tega ni ustavljen promet vozil ali onemogočen promet drugih udeležencev cestnega prometa.

(2) Če je vozilo ustavljeno na cesti zaradi nalaganja ali razlaganja tovora, ustavitve ne sme trajati dlje, kot je nujno potrebno.

(3) Če je treba zaradi nalaganja ali razlaganja tovora vozilo ustaviti na pešpoti ali kolesarski poti, mora imeti voznik za to dovoljenje pristojnega organa lokalne skupnosti.

(4) Z nalaganjem ali razlaganjem tovora se ne sme onesnažiti ceste ali povzročiti čezmernega hrupa.

(5) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(6) Z globo najmanj 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 40.000 tolarjev.

IV. POSEBNE OBVEZNOSTI VOZNIKOV

Prepoved uporabe določenih naprav ali opreme

72. člen

(1) Voznik med vožnjo ne sme uporabljati opreme ali naprav na način, ki bi zmanjševale njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila (maska, slušalke, telefon itd.).

(2) Voznik med vožnjo ne sme poslušati radia ali drugih zvočnih naprav s takšno glasnostjo, ki mu onemogoča normalno slušno zaznavanje v cestnem prometu.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka je med vožnjo dovoljeno telefoniranje, vendar le ob uporabi v vozilo vgrajene naprave za prostoročno telefoniranje ali brezžične slušalke za eno uho, če vozniku pri tem ni treba fizično upravljati s telefonskim aparatom. Pri opravljanju nalog, potrebnih za reševanje življenja ali premoženja, preprečitev ali odpravo velike materialne škode, preprečitev ali odpravo onesnaženja okolja in nalog policije, je med vožnjo dovoljena uporaba radijske postaje.

(4) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(5) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Trajanje vožnje

73. člen
([prenehal veljati](#))

Odmor

74. člen
([prenehal veljati](#))

Dnevni počitek

75. člen
[\(prenehal veljati\)](#)

Prekinitev dnevnega počitka

76. člen
[\(prenehal veljati\)](#)

Tedenski počitek

77. člen
[\(prenehal veljati\)](#)

Prepovedano nagrajevanje

78. člen
[\(prenehal veljati\)](#)

Tahograf

79. člen
[\(prenehal veljati\)](#)

Zapisni list in zapisna kartica

80. člen
[\(prenehal veljati\)](#)

Izjeme

81. člen
[\(prenehal veljati\)](#)

Gospodarska vožnja

82. člen

(1) Gospodarske vožnje se smejo opravljati v kmetijski dejavnosti z delovnimi stroji ali z vozili za prevoz tovora, pri prevozu oseb v okviru turistične ponudbe pa tudi s cestnim turističnim vlakom. Gospodarske vožnje se lahko opravljajo le na kratkih razdaljah na nekategoriziranih, občinskih in državnih cestah.

(2) Ob upoštevanju prostega profila ceste in cestnih objektov lahko odstopa širina vozila ali skupine vozil, s katerim se pri gospodarski vožnji opravlja prevoz tovora, od določil tega zakona oziroma predpisov, izdanih na njegovi podlagi, za največ 20%, višina pa za največ 10%.

(3) Če v skladu s prejšnjim odstavkom širina tovora presega predpisano, mora biti tovor na najbolj izpostavljenih bočnih točkah na sprednji in zadnji strani označen s predpisanimi tablami na način, določen prvem odstavku 68. člena tega zakona. Cestni turistični vlak mora biti na vlečnem in na zadnjem priklopnem vozilu označen z dobro vidnima rumenima utripajočima lučema.

(4) Gospodarske vožnje se smejo opravljati le podnevi. Na cesti, osvetljeni s cestno razsvetljavo, ki zagotavlja dobro vidnost vozil, se lahko ponoči opravljajo vožnje s cestnim turističnim vlakom. Na cesti, na kateri je največja dovoljena hitrost v skladu z drugim odstavkom 32. člena tega zakona večja od 50 km/h, je vožnja cestnega turističnega vlaka prepovedana.

(5) Če se gospodarske vožnje opravljajo zgoščeno na določenem območju in v določenem časovnem obdobju, mora upravljavec ceste na to opozoriti druge udeležence cestnega prometa s predpisano prometno signalizacijo. Cesto ali njen del, po katerem poteka proga cestnega turističnega vlaka, mora označiti s predpisano prometno signalizacijo ter urediti in označiti končni postaji in morebitna vmesna postajališča. Končni postaji cestnega turističnega vlaka morajo biti zunaj vozišča.

(6) Prevoz oseb s cestnim turističnim vlakom zunaj označene proge iz prejšnjega odstavka je prepovedan.

(7) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim, četrtem ali šestim odstavkom tega člena.

(8) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Varnostni pas

83. člen

(1) Med vožnjo morajo biti voznik in potniki oziroma potnice (v nadaljnjem besedilu: potnik) v motornem vozilu, na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi, pripeti na način, ki ga je predvidel proizvajalec oziroma proizvajalka (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec) vozila glede na konstrukcijo zadrževalnega sistema.

(2) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za avtobuse mestnega potniškega prometa in za avtobuse, ki imajo stojišča, na katerih potniki stojijo.

(3) Varnostnega pasu ni treba uporabljati osebi iz prvega odstavka tega člena, ki z veljavnim zdravniškim potrdilom dokaže, da pasu zaradi zdravstvenih razlogov ne more uporabljati.

(4) Minister, pristojen za zdravje, izda natančnejši predpis o zdravstvenih razlogih, zaradi katerih osebam iz prejšnjega odstavka ni treba uporabljati varnostnih pasov ter o obliki in vsebini zdravniškega potrdila.

(5) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik ali potnik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

Zaščitna čelada

84. člen

(1) Voznik in potnik na kolesu z motorjem, motornem kolesu, trikolesu, lahkem štirikolesu in štirikolesu brez zaprte kabine, mora med vožnjo nositi na glavi pripeto homologirano zaščitno motoristično čelado.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka zaščitne čelade ni treba uporabljati vozniku in potniku na vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom, ki izpolnjuje pogoje, predpisane s posebnim predpisom, ki ga izda minister, pristojen za homologacijo vozil, kadar uporabljata v vozilo vgrajeni zadrževalni sistem.

(3) Oseba, mlajša od 14 let, ki vozi kolo ali kolo s pomožnim motorjem, mora med vožnjo nositi na glavi pripeto homologirano zaščitno kolesarsko ali motoristično čelado. Enako velja tudi za otroka, ki se na kolesu ali kolesu s pomožnim motorjem vozi kot potnik.

(4) Jahač mora imeti med ježo na glavi zaščitno čelado.

(5) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik ali potnik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, in jahač, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

Vleka pokvarjenega vozila

85. člen

(1) Vleka dvoslednega motornega vozila je dovoljena le, če se to zaradi okvare ne more premikati samo. Vleka enoslednega vozila je prepovedana.

(2) Vleka pokvarjenega vozila je prepovedana na avtocesti in na cesti, rezervirani za motorna vozila.

(3) Če se dvosledno motorno vozilo pokvari na cesti iz prejšnjega odstavka, je vleka dovoljena le do najbližjega izvoza.

(4) V vlečenem vozilu ne sme biti potnikov.

(5) Med vleko morata imeti obe vozili vklopljene varnostne utripalke. Če katero od vozil nima varnostnih utripalk ali te ne delujejo, mora biti na vlečnem vozilu prižgana najmanj ena rumena utripajoča luč, ki mora biti dobro vidna z vseh strani. Če rumena utripajoča luč ni dobro vidna z zadnje strani, mora biti taka luč tudi na vlečenem vozilu.

(6) Ne glede na določbi drugega in tretjega odstavka tega člena je po avtocesti ali cesti, rezervirani za motorna vozila, dovoljena vleka pokvarjenega tovornega vozila ali avtobusa do najbližjega kraja, kjer je mogoče okvaro odpraviti, če vleka takega vozila po cesti nižje kategorije ni mogoča.

(7) Pri vleki po avtocesti ali cesti, rezervirani za motorna vozila, mora biti vlečeno vozilo oprto na vlečno vozilo ali na priklopno vozilo za vleko pokvarjenih vozil, na obeh vozilih pa morata biti prižgani najmanj po dve dobro vidni rumeni utripajoči luči, in sicer na vlečnem vozilu na sprednji strani, na vlečenem vozilu pa na zadnji strani.

(8) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(9) Z globo najmanj 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 30.000 tolarjev.

86. člen

- (1) Pokvarjeno motorno vozilo je dovoljeno vleči z vrvjo ali drogom:
- z vrvjo samo trikolo, lahko štirikolo, štirikolo ali osebni avtomobil, ki ima brezhibno delovno zavoro in brezhibno napravo za upravljanje, ki delujeta tudi, kadar motor ne deluje.
 - z drogom vozilo, ki ima brezhibno napravo za upravljanje, če pa njegova skupna masa presega maso vlečnega vozila, pa tudi brezhibno delovno zavoro, ki deluje tudi, kadar motor ne deluje.

(2) Če pogoj iz prejšnjega odstavka ni izpolnjen, se lahko vleče motorno vozilo le tako, da je oprto na vlečno vozilo.

(3) Pri vleki z vrvjo razdalja med vlečnim in vlečenim vozilom ne sme biti manjša od 3 m in ne večja od 5 m.

(4) Motornega vozila, ki ni označeno z veljavno prometno nalepko, ni dovoljeno vleči z vrvjo ali drogom.

(5) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(6) Z globo najmanj 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 30.000 tolarjev.

87. člen

(1) Vlečeno vozilo sme upravljati oseba, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 138. člena tega zakona.

(2) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

(3) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki odredi vožnjo v nasprotju z določbo tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

88. člen

(1) Vleka pokvarjenega motornega vozila s pripetim priklopnim vozilom je dovoljena le do najbližjega primerne prostora zunaj vozišča, kjer se priklopno vozilo izloči iz prometa.

(2) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

89. člen

(1) Pri vleki ponoči morajo biti na vlečenem vozilu prižgane najmanj pozicijske luči. Na vlečnem vozilu mora biti prižgana najmanj ena rumena utripajoča luč, ki mora biti dobro vidna z vseh strani. Če rumena utripajoča luč ni dobro vidna z zadnje strani, mora biti taka luč tudi na vlečenem vozilu.

(2) Kadar je vidljivost zmanjšana na manj kot 50 metrov, je vleka pokvarjenih vozil prepovedana. Če se takšne razmere pojavijo med vleko ali se vozilo na cesti pokvari v takšnih razmerah, je vleka dovoljena le do najbližjega kraja, kjer je mogoče pokvarjeno vozilo izločiti iz prometa.

(3) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(4) Z globo najmanj 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 30.000 tolarjev.

Vleka priklopnega vozila

90. člen

(1) Z motornim vozilom je dovoljeno vleči največ eno priklopno vozilo, s traktorjem in pri gospodarski vožnji pa največ dve priklopnimi vozili, razen pri gospodarski vožnji za prevoz oseb v turistične namene (turistični vlak), pri kateri so dovoljena največ tri priklopna vozila.

(2) Z motornim vozilom je dovoljeno vleči priklopno vozilo le, če je na vozilu vgrajena homologirana vlečna naprava tako, kot je določil proizvajalec vozila.

(3) V primeru, da priklopno vozilo ali tovor na njem zakriva vidno polje v vzratnem ogledalu vlečnega vozila, morata biti na vlečnem vozilu nameščeni dodatni vzratni ogledali, ki omogočata normalno vidno polje.

(4) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(5) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(6) Z globo najmanj 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 40.000 tolarjev.

Varstvo otrok

91. člen

(1) Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev.

(2) Kadar je treba poskrbeti za varnost otrok, posebno če se pričakuje večje število otrok na enem mestu (prijod ali odhod iz šole, vrtca ipd.), lahko šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu.

(3) Pri varovanju otrok iz prejšnjega odstavka na prehodu za pešce, mora biti oseba, ki varuje otroke pri prečkanju vozišča, stara najmanj 21 let. Oblečena mora biti v oblačila živo rumene barve z vdelanimi odsevnimi trakovi bele barve, pri varovanju pa mora uporabljati predpisani, obojestransko označeni prometni znak »ustavi«, s katerim ustavi prometni tok vozil in omogoči otrokom varno prečkanje vozišča.

(4) Voznik mora na znak iz prejšnjega odstavka ustaviti vozilo pred prehodom in pustiti otroke mimo.

(5) Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki oziroma mladoletnice (v nadaljnjem besedilu: mladoletniki), če to dovolijo starši, posvojitelji oziroma posvojiteljice (v nadaljnjem besedilu: posvojitelji), skrbniki oziroma skrbnice (v nadaljnjem besedilu: skrbniki) oziroma rejniki oziroma rejnice (v nadaljnjem besedilu: rejniki) otroka. Otroci, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremstva, če to dovolijo starši, posvojitelji, skrbniki oziroma rejniki.

(6) Otroci smejo samostojno sodelovati v cestnem prometu šele, ko se starši, posvojitelji, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.

(7) O kršitvi določb tega zakona, ki jo stori otrok ali mladoletnik, sme policist obvestiti njegove starše, posvojitelje, skrbnike oziroma rejnike.

(8) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena.

Prevoz skupine otrok

92. člen

(1) Skupino otrok je dovoljeno prevažati le z motornim vozilom, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih v tem zakonu, izpolnjuje tudi posebne pogoje glede starosti, naprav in opreme in je označeno s predpisanim znakom. Avtobus, s katerim se prevažata skupina otrok, ki presega predpisano starost, mora poleg rednih tudi na preventivne tehnične preglede.

(2) Skupino otrok, ki se vozi z avtobusom, mora, razen pri prevozu v šolo in iz šole v posebnem linijskem prevozu, spremljati najmanj en pedagoški spremljevalec (učitelj

oziroma učiteljica, vzgojitelj oziroma vzgojiteljica, trener oziroma trenerka ipd.), ki skrbi za varnost otrok pri vstopanju v vozilo in izstopanju iz njega ter za red in varnost otrok v vozilu.

(3) Otroci morajo med vožnjo sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu. Na sedežih, pred katerimi ni drugega sedeža ali predpisane varnostne pregrade, smejo sedeti le, če so pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi.

(4) Voznik, ki vozi skupino otrok, mora poleg splošnih pogojev, predpisanih v tem zakonu, izpolnjevati posebne pogoje glede posedovanja vozniškega dovoljenja oziroma voznških izkušenj.

(5) Voznik iz prejšnjega odstavka ne sme v delovnem dnevu, ko vozi skupino otrok, opravljati drugega dela, ki bi lahko vplivalo na njegovo zmožnost varnega upravljanja motornega vozila (npr. vodenje ali sodelovanje pri vodenju izleta ali ekskurzije, izvedba ali sodelovanje pri izvedbi športne vadbe ali treninga ipd.).

(6) Minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše posebne pogoje, ki jih mora izpolnjevati voznik, ki vozi skupino otrok, in vozilo, s katerim se prevaža skupina otrok. Minister, pristojen za šolstvo in šport, predpiše število pedagoških spremljevalcev glede na število otrok v vozilu in druge, za varnost pomembne okoliščine, njihove naloge pri spremljanje skupine otrok, ter pogoje, ki jih morajo izpolnjevati.

(7) Skupina otrok je skupina najmanj pet otrok, ki predstavlja večino potnikov v vozilu. Skupina pet ali več otrok, sestavljena v družinskem krogu, se ne šteje za skupino otrok po tem zakonu.

(8) **razveljavljen**

(9) Določbe tretjega odstavka tega člena se ne uporabljajo v prometu v naselju, ko se opravljajo prevozi otrok z mestnimi avtobusi.

(10) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pedagoški spremljevalec, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

(11) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi skupino otrok v nasprotju z določili tega člena ali podzakonskega akta, izdanega na njegovi podlagi.

(12) Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki prevaža skupino otrok v nasprotju z določbami tega člena ali podzakonskega akta, izdanega na njegovi podlagi, odgovorna oseba pa z globo najmanj 80.000 tolarjev.

93. člen

(1) Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

(2) Učenci oziroma učenke prvega in drugega razreda osnovne šole, morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevnika iz prejšnjega odstavka tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

Odgovornost staršev, posvojiteljev, skrbnikov in rejnikov

94. člen

(1) Če otrok ali mladoletnik prekrši predpise o varnosti cestnega prometa, pa je prekršek posledica opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva nad njim, se za prekršek opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva kaznujejo z globo najmanj 20.000 tolarjev njegovi starši, posvojitelji, skrbniki oziroma rejniki.

(2) Starši, posvojitelji, skrbniki oziroma rejniki so v primeru iz prejšnjega odstavka dolžni plačati tudi stroške iz 24., 123., 240., 241., 243. in 248. člena tega zakona.

(3) Opustitev dolžne skrbi ali nadzorstva iz prvega odstavka tega člena nastopi zlasti tedaj, ko starši, posvojitelji, skrbniki oziroma rejniki omogočijo, dovolijo ali dopustijo vožnjo vozila v nasprotju s predpisi o varnosti cestnega prometa.

Pešci

95. člen

(1) Pešci morajo uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.

(2) Če na vozišču ali ob njem ni pasu za pešce, pešpoti ali pločnika, je pa kolesarska pot ali steza, smejo hoditi pešci po kolesarski poti ali stezi, vendar tako, da ne ovirajo kolesarjev in voznikov koles s pomožnim motorjem.

(3) Pešec ne sme hoditi po vozišču ali se zadrževati na njem, prav tako ne sme nanj nenadoma stopiti.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka smejo hoditi pešci po vozišču tam, kjer ni pločnika, pešpoti ali kolesarske steze. Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje.

(5) Izjemoma lahko pešci hodijo po desni strani vozišča v smeri hoje, kjer je to zanje varneje (nepregledni ovinek, ovira na vozišču ipd.).

(6) Pešec, ki potiska enosledno vozilo, ročni voziček ali drugo prevozno sredstvo in organizirana skupina pešcev, mora v primeru iz četrtega odstavka tega člena hoditi ob desnem robu vozišča v smeri hoje. Pešec, ki potiska ob sebi enosledno vozilo, ga mora voditi na svoji levi strani. Določba velja tudi za osebo, ki se vozi v invalidskem vozičku.

(7) Pešec mora prečkati vozišče na prehodu za pešce, če je ta oddaljen od njega manj kot 100 metrov. Pešec ne sme prečkati vozišča zunaj prehoda za pešce, če sta smerni vozišči fizično ločeni ali ju loči neprekinjena ločilna črta.

(8) Pešec mora prečkati vozišče brez ustavljanja in po najkrajši poti. Preden stopi na vozišče, se mora prepričati, če to lahko varno stori.

(9) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pešec, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim, četrtem, šestim, sedmim ali osmim odstavkom tega člena.

(10) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator skupine pešcev, ki ne zagotovi hoje organizirane skupine skladno s šestim odstavkom tega člena.

Posebna prevozna sredstva

96. člen

(1) Posebna prevozna sredstva so invalidski vozički, otroška prevozna sredstva ter športni pripomočki in naprave, ki omogočajo gibanje, hitrejšo od hoje pešca, kot so: skiro, kotalke, rolke, rolerji, smuči, sanke, otroško kolo in po namenu uporabe podobna prevozna sredstva, ki niso vozila po tem zakonu.

(2) Posebna prevozna sredstva se lahko uporabljajo v cestnem prometu samo tam, kjer je dovoljena hoja pešcev oziroma vožnja koles. Pri tem uporabniki teh prevoznih sredstev ne smejo ovirati ali ogroziti pešcev ali kolesarjev. Način in hitrost gibanja morajo prilagoditi razmeram v prometu, na površinah, namenjenih pešcem, pa ne smejo presegati hitrosti, s kakršno se gibljejo pešci.

(3) Posebnih prevoznih sredstev, razen invalidskih vozičkov, ni dovoljeno uporabljati na vozišču ceste, namenjene prometu motornih vozil.

(4) Za promet posebnih prevoznih sredstev se uporabljajo predpisi, ki se uporabljajo za pešce oziroma kolesarje.

(5) Uporaba posebnih prevoznih sredstev, ki jih poganja motor, in ki presegajo hitrost gibanja pešcev (gokart, motorne sani ipd.), v cestnem prometu ni dovoljena. Izjemoma je dovoljena uporaba motornih sani v cestnem prometu, če je to potrebno za reševanje človeških življenj ali premoženja, preprečitev ali odpravo velike materialne škode ali odpravo posledic onesnaženja okolja. V takih primerih sme v skladu s prometnimi pravili, ki se uporabljajo za vožnjo motornih vozil, upravljati motorne sani oseba, ki sme voziti motorno vozilo.

(6) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(7) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju s petim odstavkom tega člena.

Osvetlitev pešcev

97. člen

(1) Pešec, ki vleče ali potiska po vozišču ročni voziček ali se vozi po vozišču v invalidskem vozičku, mora imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti na vozičku prižgano najmanj eno svetilko, ki oddaja belo svetlobo, pritrjeno na levi strani, ki mora biti vidna od spredaj in zadaj. Svetloba svetilke ne sme slepiti drugih udeležencev v cestnem prometu.

(2) Pešec, ki ponoči hodi zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju, kjer ni pločnika ali pešpoti, po vozišču ali tik ob njem, mora nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, svetilko, ki oddaja belo svetlobo, ki je vidna s sprednje in zadnje strani, ali odsevnik iz prvega odstavka 92. člena tega zakona.

(3) Organizirana skupina pešcev, ki hodi ponoči zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju po vozišču, mora uporabljati na začetku in na koncu skupine najmanj po eno svetilko, ki oddaja belo svetlobo. Svetilke morajo biti nameščene tako, da jih lahko drugi udeleženci v cestnem prometu pravočasno opazijo.

(4) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pešec, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(5) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator skupine pešcev, če skupina ni osvetljena, kot to določa tretji odstavek tega člena.

Območje umirjenega prometa

98. člen

(1) Za območje umirjenega prometa lahko pristojni organ določi del ceste ali cesto v naselju ali del naselja.

(2) V območju umirjenega prometa imajo pešci prednost pred drugimi udeleženci cestnega prometa.

(3) Vozniki morajo v območju umirjenega prometa voziti posebno previdno, še zlasti pa morajo biti pozorni na otroke, ki jim je dovoljena igra v tem območju.

(4) V območju umirjenega prometa so prepovedane prireditve na cestah, v katerih so udeležena motorna vozila v vožnji.

(5) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z drugim, ali tretjim odstavkom tega člena.

(6) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(7) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator prireditve, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Območje za pešce

99. člen

(1) Pristojni organ lahko določi kot območje za pešce del ceste ali cesto v naselju ali del naselja.

(2) V območjih za pešce je dovoljen tudi promet uporabnikov posebnih prevoznih sredstev in kolesarjev, vendar le tako, da ne ovirajo ali ogrožajo pešcev.

(3) V območju za pešce smejo zaradi opravljanja dejavnosti zapeljati vozila nujne medicinske pomoči, gasilska vozila, vozila zaščite in reševanja, vozila policije, vozila, s katerimi se opravljajo naloge občinskega redarstva, vozila, ki se uporabljajo za vzdrževanje cest in vozila za zbiranje in odvoz odpadkov in vozila, ki jih vozijo vozniki iz prvega odstavka 53. člena tega zakona. Druga vozila smejo zapeljati v območje za pešce le, če je to dovoljeno s predpisano prometno signalizacijo.

(4) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

Območje omejene hitrosti

100. člen

Za območje omejene hitrosti lahko pristojni organ določi naselje ali del naselja, ki predstavlja funkcionalno celoto, v kateri je treba zaradi gostote ali drugih značilnosti prometa pešcev ali kolesarjev in njihove varnosti omejiti hitrost na manj kot 50 km/h.

Vstopanje in izstopanje potnikov

101. člen

(1) Mimo avtobusa, ustavljenega na postajališču, morajo vozniki voziti tako, da je zagotovljena varnost pešcev. Če potniki vstopajo ali izstopajo, je treba voziti mimo z zmanjšano hitrostjo in posebno previdno.

(2) Vozilu iz prejšnjega odstavka je treba v naselju omogočiti speljevanje s postajališču, ko voznik to nakaže s predpisanim znakom. Da bi mu to omogočili, morajo drugi udeleženci v cestnem prometu zmanjšati hitrost in, če je potrebno, tudi ustaviti. Voznik avtobusa sme dati znak, da bo odpeljal s postajališču, šele ko zapre vrata in je pripravljen za vključitev v cestni promet. V promet se sme vključiti le, če s tem ne ogroža drugih udeležencev cestnega prometa.

(3) Mimo vozila, ustavljenega na cesti zunaj vozišču, ki je posebej označeno za prevoz otrok in ima vključene varnostne utripalke, ker otroci vstopajo ali izstopajo, je voznik dolžan voziti z zmanjšano hitrostjo in posebno previdno ter po potrebi vozilo ustaviti.

(4) Kadar je vozilo, ki je posebej označeno za prevoz otrok in ima vključene varnostne utripalke, ker otroci vstopajo ali izstopajo, ustavljeno na smernem vozišču, vožnja mimo za vozila, ki vozijo po istem smernem vozišču, ni dovoljena, vozniki vozil, ki vozijo mimo po smernem vozišču za vožnjo v nasprotni smeri, pa morajo voziti z zmanjšano hitrostjo in posebno previdno ter po potrebi vozilo ustaviti.

(5) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

(6) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju s tretjim ali četrtem odstavkom tega člena. Izreče se mu tudi 4 kazenske točke.

(7) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Prevoz oseb

102. člen

(1) V motornem in priklopnem vozilu ali na njem se sme voziti le toliko oseb, kolikor je v vozilu sedežev oziroma stojišč.

(2) V bivalnem in lahkem priklopniku ni dovoljeno prevažati oseb.

(3) Voznik sme v avtobusu, ki v prometnem potrdilu nima vpisanih stojišč, voziti le toliko oseb, kolikor ima vozilo vgrajenih sedežev. Potniki morajo med vožnjo sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu.

(4) Voznik ne sme pričeti z vožnjo avtobusa, dokler potniki niso varno vstopili oziroma izstopili, in dokler vrata avtobusa niso zaprta.

(5) Na delovnem vozilu, ki ima prigrajena stojišča ali sedeže, se sme voziti le toliko oseb, kolikor je teh stojišč ali sedežev. Na delovnem vozilu v cestnem prometu mora biti v takem primeru prižgana rumena utripajoča luč.

(6) V bivalnem vozilu se sme voziti le toliko oseb, kolikor je v prometnem potrdilu vpisanih sedežev. Potniki morajo med vožnjo sedeti na sedežih.

(7) Na sedežu poleg voznika ni dovoljeno voziti osebe, ki je očitno pod vplivom alkohola, mamil ali psihoaktivnih zdravil.

(8) Na tovornem vozilu oziroma na priklopnem vozilu, ki ga vleče traktor, se sme voziti v prostoru za tovor največ pet oseb, ki so potrebne za nalaganje oziroma razlaganje tovora.

(9) Osebe, ki se vozijo v vozilih iz petega ali osmega odstavka tega člena, ne smejo biti očitno pod vplivom alkohola, mamil ali psihoaktivnih zdravil.

(10) Osebe iz osmega odstavka tega člena ne smejo v vozilu stati, sedeti na stranicah tovornega prostora ali na nestabilnem oziroma nepritrjenem tovoru, kot tudi ne na tovoru, ki presega višino stranic tovornega prostora.

(11) Na tovornem vozilu, ki nima stranic tovornega prostora, in na prekucniku ni dovoljeno voziti oseb.

(12) Na traktorju in delovnem stroju se sme poleg voznika voziti druga oseba le, če je v ta namen na njem vgrajen sedež za prevoz oseb, ki je vpisan v prometnem potrdilu. Otrok, mlajši od 12 let, se sme na traktorju ali na delovnem stroju voziti le, če je zavarovan z njegovi telesni rasti primernim zadrževalnim sistemom.

(13) Na traktorskem priključku, na priključku delovnega stroja ali motokultivatorja ni dovoljeno prevažati osebe.

(14) Med vožnjo v dvoslednem motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom mora biti otrok, mlajši od 12 let ali manjši od 150 cm, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni rasti in telesni masi. V osebnem avtomobilu, v katerem zaradi konstrukcijskih lastnosti avtomobila otroka ni mogoče zavarovati na tak način, sme sedeti tak otrok le na zadnjem sedežu.

(15) Voznik začetnik ne sme voziti vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali prevoz oseb za lastne potrebe.

(16) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(17) Z globo najmanj 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki odredi vožnjo v nasprotju s prvim, drugim, tretjim, petim, osmim, enajstim, dvanajstim, trinajstim ali petnajstim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 30.000 tolarjev.

Kolesa in kolesa s pomožnim motorjem

103. člen

(1) Kolesarji morajo voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni, smejo voziti ob desnem robu smernega vozišča v smeri vožnje.

(2) Kolesarji morajo voziti drug za drugim, razen na kolesarski poti, kjer smeta voziti dva kolesarja vzporedno, če širina poti to omogoča.

(3) Med vožnjo s kolesom je prepovedano:

1. izpustiti iz rok krmilo kolesa;
2. dvigniti noge s pedal;
3. voditi, vleči ali potiskati druga vozila;
4. pustiti se vleči ali potiskati;
5. prevažati predmete, ki ovirajo kolesarja pri vožnji;
6. voziti druge osebe, razen če ta zakon ne določa drugače.

(4) Če je kolesu dodano priklopno vozilo, mora biti vez med kolesom in priklopnim vozilom takšna, da kolesar lahko obvlada kolo in priklopno vozilo in da se priklopno vozilo ne more samo odpeti. Priklopno vozilo ne sme biti širše od 80 cm. Na sredini zadnje strani priklopnega vozila mora biti nameščen rdeč odsevník, predpisan za priklopna vozila, ponoči in ob zmanjšani vidljivosti pa mora biti nad njim prižgana rdeča pozicijska luč.

(5) V priklopnem vozilu, ki je dodano kolesu, ni dovoljeno prevažati oseb, razen v priklopnem vozilu, konstruiranem in namenjenem za prevoz enega ali dveh otrok. Takšno priklopno vozilo mora ustrezati pogojem iz prve in četrte alineje šestega odstavka tega člena.

(6) Na kolesu je dovoljeno prevažati otroka mlajšega od osem let, če je na kolesu pritrjen poseben sedež za otroka in je kolo dodatno opremljeno s stopalkami za noge, ki morajo biti prilagojene velikosti otroka. Sedež za otroka mora biti narejen tako:

- da ustreza velikosti otroka;
- da je trdno povezan s kolesom;
- da je nameščen tako, da ne ovira voznika, mu ne zmanjšuje preglednosti in gibljivosti;
- da onemogoča poškodovanje otroka.

(7) Dve ali več oseb se sme voziti le na kolesu posebne konstrukcije, ki je izdelano tako, da omogoča varno vožnjo dveh ali več oseb in mora imeti za vsako osebo poseben sedež, držalo za roke in pedala.

(8) Na kolesu in v priklopnem vozilu, ki je dodano kolesu, sme prevažati otroka le polnoletna oseba.

(9) Voznik kolesa mora imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti prižgano na sprednji strani belo luč za osvetljevanje ceste, na zadnji strani pa rdečo pozicijsko luč. Na zadnji strani kolesa mora imeti nameščen rdeč odsevník, na obeh straneh pedal rumene ali oranžne odsevnike, na kolesih pa rumene ali oranžne bočne odsevnike.

(10) Parkirano kolo mora biti postavljeno tako, da ne ovira prometa.

(11) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za kolo s pomožnim motorjem.

(12) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju s šestim, osmim ali desetim odstavkom tega člena.

(13) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim, četrtem, petim, sedmim ali devetim odstavkom tega člena.

Motorna kolesa in kolesa z motorjem

104. člen

(1) Motornemu kolesu sme biti priklopljen lahki priklopnik za prtljago na največ dveh kolesih, ki ga vleče za seboj. Ta priklopnik ne sme biti širši od enega metra in mora biti pripet tako, da se ne more sam odpeti in da je zagotovljena njegova stabilnost.

(2) Voznik motornega kolesa sme prevažati potnika samo, če je na vozilu vgrajen za potnika poseben sedež in stopalke za noge ali če ima stranski priklopnik. Potnik na motornem kolesu mora imeti med vožnjo noge na stopalkah.

(3) Potnik na motornem kolesu je lahko le oseba, starejša od 12 let.

(4) Voznik motornega kolesa ne sme voziti osebe, ki je očitno pod vplivom alkohola, mamil ali psihoaktivnih zdravil.

(5) Voznik motornega kolesa mora voziti tako, da ne zmanjšuje stabilnosti vozila, zlasti ne sme izpuščati krmila, se voziti po enem kolesu, se držati za drugo vozilo, prevažati, vleči ali potiskati predmetov, ki bi ga ovirali pri vožnji, ali potiskati oziroma vleči drugih udeležencev cestnega prometa.

(6) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za kolo z motorjem.

(7) Voznik kolesa z motorjem, mlajši od 16 let, ne sme prevažati potnika.

(8) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim ali sedmim odstavkom tega člena.

(9) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s četrtem ali petim odstavkom tega člena.

Vprežna vozila

105. člen

(1) Voznik vprežnega vozila mora voditi vozilo ves čas, dokler se premika v prometu na cesti, in sicer čim bližje desnemu robu vozišča.

(2) Vprežnega vozila ni dovoljeno puščati na cesti brez nadzorstva.

(3) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik vprežnega vozila, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

106. člen

(1) Voznik vprežnega vozila in spremljevalec morata biti stara najmanj 14 let in sposobna obvladati vprežne živali.

(2) Spremljevalec mora biti za vprežnim vozilom, če je to potrebno zaradi tovora oziroma za priklopnim vozilom, kadar je to dodano vprežnemu vozilu. Spremljevalca zagotovi voznik.

(3) Vprežno vozilo, tovor na vozilu in priklopno vozilo ne smejo presegati predpisanih dimenzij, razen pri gospodarski vožnji.

(4) Vprežno vozilo mora biti opremljeno z napravo za zaviranje.

(5) Ponoči in ob zmanjšani vidljivosti mora imeti vprežno vozilo oziroma vprežno vozilo s priklopnim vozilom na sprednji strani najmanj eno luč, ki oddaja belo svetlobo in na zadnji strani najmanj eno luč, ki oddaja rdečo svetlobo, ki morata biti nameščeni levo od vzdolžne osi vozila. Vprežno vozilo mora imeti na zadnji strani dva rdeča odsevnika, ki ne smeta biti trikotne oblike, priklopno vozilo pa dva trikotna rdeča odsevnika, nameščena simetrično na vzdolžno os vozila.

(6) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik vprežnega vozila, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

107. člen

(1) Voznik mora zagotoviti, da je vprežna žival sposobna vleči vozilo. Nesposobna je vprežna žival, ki je vidno utrujena, bolna ali poškodovana.

(2) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik vprežnega vozila, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

108. člen

(1) Vprežnemu vozilu se ne sme dodati priklopnega vozila, razen kadar se z njim opravlja gospodarska vožnja, ko se mu sme dodati največ eno priklopno vozilo.

(2) Vez med voziloma mora biti toga in izvedena tako, da se ne more zlomiti oziroma da se priklopno vozilo ne more samo odpeti.

(3) Voznik mora zagotoviti, da vprežno vozilo, ki mu je dodano priklopno vozilo, vlečeta najmanj dve vprežni živali.

(4) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik vprežnega vozila, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Živali v prometu

109. člen

(1) Za jahače, goniče in vodiče živali, udeležene v cestnem prometu, se uporabljajo določbe tega zakona o pešcih, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Domače živali (psi, mačke, drobnica in večje živali), ki lahko ogrozijo varnost cestnega prometa, so lahko na cestah, namenjenih prometu motornih vozil, le v spremstvu osebe, ki jih varno vodi. Živali je prepovedano voditi iz vozila ali z vozilom.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je na posameznih občinskih cestah dovoljeno voditi živino na pašo s traktorjem, če tako določi občina v skladu s prvim odstavkom 16. člena tega zakona in na teh cestah opozori na to druge udeležence cestnega prometa s predpisano prometno signalizacijo.

(4) Jahač mora biti telesno sposoben za ježo in mora obvladati žival, na kateri jezdi. Jahač, mlajši od 14 let, smejo jezdit le v spremstvu polnoletne osebe.

(5) Jahači smejo uporabljati poti za jahače in nekategorizirane ceste, občinske ceste pa le, če to ni v nasprotju s prometno ureditvijo na njih. Jezdenje na državnih cestah ni dovoljeno.

(6) Prepoved iz prejšnjega odstavka ne velja za policiste pri opravljanju nalog policije.

(7) Jahač, ki jaha po vozišču, mora jahati ob desnem robu vozišča v smeri ježe.

(8) Gonič ali vodič živali mora biti sposoben voditi ali goniti živali. Pri presoji sposobnosti je treba upoštevati število in vrsto živali, ki jih goni ali vodi.

(9) Čredo živali mora spremljati primerno število goničev ali vodičev glede na število in vrsto živali ter značilnosti cestnega prometa.

(10) Gonjenje živali je treba organizirati tako, da jih gonič goni v čredi. Če je živali veliko, jih je treba razdeliti v več skupin in med njimi pustiti dovolj prostora za druge prometne udeležence.

(11) Živali je treba voditi ali goniti čim bližje desnemu robu vozišča, če je le mogoče, pa po robu vozišča ali bankini.

(12) Živali, ki so ob cestah, morajo biti pod nadzorstvom ali zavarovane tako, da ne morejo priti na cesto.

(13) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek jahač, gonič ali vodnik živali, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena ter voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena in lastnik živali ali druga oseba, ki bi morala nadzirati ali zavarovati živali v skladu z enajstim odstavkom tega člena, pa tega ne stori.

Avtocesta in cesta, rezervirana za motorna vozila

110. člen

(1) Na avtocesto ali cesto, rezervirano za motorna vozila, lahko zapeljejo in vozijo po njej le vozniki motornih vozil in skupin vozil, ki po deklaraciji proizvajalca dosegajo hitrost, večjo od 60 km/h.

(2) V promet na avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila, se sme voznik vključiti in izključiti le na označenih priključkih.

(3) Vozila, ki že vozijo po smernem vozišču avtoceste ali ceste, rezervirane za motorna vozila, imajo prednost pred vozili, ki se vključujejo v promet na tej cesti.

(4) Voznik, ki se z motornim vozilom vključuje v promet na avtocesti ali cesti, rezervirani za motorna vozila, mora voziti po pospeševalnem pasu in se z ustrezno hitrostjo vključiti v promet, pri tem ne sme ovirati ali ogrožati vozil, ki vozijo po njej.

(5) Voznik, ki se izključuje iz prometa na avtocesti ali na cesti, rezervirani za motorna vozila, se mora z vozilom pravočasno pomakniti na desni prometni pas in brez zmanjševanja hitrosti zapeljati na začetek zaviralnega pasu.

(6) Na avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila, z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer, morajo motorna vozila voziti po skrajnem desnem prometnem pasu, ki ni zaseden z vozili v koloni.

(7) Na avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila, ki ima tri ali več prometnih pasov za promet vozil v eni smeri, smejo vozniki tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 t, in vozniki vozil in skupin vozil, daljših od 7 m, voziti le po dveh prometnih pasovih, ki sta na desni strani smernega vozišča.

(8) Pri vožnji ponoči z zasenčenimi žarometi po avtocesti ali cesti, rezervirani za motorna vozila, ki ima dva ali več prometnih pasov za vožnjo v eno smer, hitrosti ni treba prilagoditi vidni razdalji:

- če so dobro vidne pozicijske luči spredaj vozečega vozila;
- če je rob vozišča oziroma robnega ali odstavnega pasu označen z odsevniki za označevanje poteka ceste;
- če so pričakovane ovire pravočasno vidne tudi brez uporabe žarometov z dolgim snopom svetlobe.

(9) Na vozišču avtoceste in ceste, rezervirane za motorna vozila, je prepovedano obračanje, vzvratna vožnja, ustavitvev ali parkiranje.

(10) Na odstavnem pasu je prepovedana vožnja, parkiranje ali ustavitve, razen ustavitve v sili.

(11) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko vozijo in ustavijo na odstavnem pasu vozila izvajalca rednega vzdrževanja avtoceste pri pregledu in vzdrževanju ceste ter pri izločanju vozil, vozila policije pri nadzoru in urejanju cestnega prometa in vozila inšpektorjev pri opravljanju inšpekcijskega nadzora. Pri tem morajo biti označena s predpisanimi svetlobnimi znaki oziroma s pomičnimi signalnimi ali zapornimi tablami.

(12) V primeru zastoja prometa morajo vozniki pustiti med kolonama vozil, ustavljenima na prometnih pasovih, ki sta najbližje levemu robu smernega vozišča, dovolj prostora za vožnjo intervencijskih vozil.

(13) Pešci ne smejo stopiti na avtocesto ali cesto, rezervirano za motorna vozila, ali hoditi po njej.

(14) Prepoved iz prejšnjega odstavka ne velja za:

1. policiste pri opravljanju uradne dolžnosti;
2. osebe, ki opravljajo ogled prometne nesreče ali so vključene v ogled;
3. zdravstvene delavce, gasilce in druge osebe, ki nudijo in zagotavljajo potrebno pomoč;
4. inšpektorje, pristojne za nadzor cest in druge pooblaščen delavce, kadar nadzirajo stanje ceste;
5. delavce, ki delajo na označenem gradbišču na avtocesti ali cesti, rezervirani za motorna vozila;
6. delavce izvajalca rednega vzdrževanja ceste pri opravljanju delovnih nalog;

7. izvajalce izrednega prevoza, ki zaradi okvare obstane na avtocesti, pri označevanju ovire.

(15) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik ali pešec, ki ravna v nasprotju s prvim ali šestim ali sedmim ali trinajstim odstavkom tega člena.

(16) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s četrtem ali petim ali enajstim ali dvanajstim odstavkom tega člena.

(17) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim ali devetim ali desetim odstavkom tega člena.

Uporaba ceste

111. člen

(1) Cesta se lahko uporablja le za cestni promet, za druge namene pa samo v primerih ter na način in pod pogoji, določenimi s predpisi o javnih cestah.

(2) O uporabi ceste, ki je v nasprotju s prejšnjim odstavkom, policist takoj obvesti upravljavca ceste in pristojni organ oziroma službo za nadzor cest ter odredi nujne ukrepe za zavarovanje ceste in prometa na njej.

(3) Na cesti ali ob njej je prepovedano opravljati kakršno koli dejavnost (trženje, reklamiranje, uporaba zvočnih naprav itd.), ki bi bila v nasprotju s predpisi o javnih cestah ali pa bi njeno opravljanje lahko vplivalo na varen in tekoč potek prometa na cesti ali odvrčalo pozornost udeležencev v prometu.

(4) V primeru, da je zaradi opravljanja dejavnosti na cesti ali ob njej ali izredne uporabe ceste ogrožena varnost prometa, oviran promet na njej ali nastanejo zastoji, lahko policist odredi začasno prenehanje take dejavnosti ali druge začasne ukrepe, da se odpravijo vzroki ogrožanja, oviranja ali zastoja prometa na cesti.

(5) Izredna uporaba ceste pomeni, da je promet na cesti oviran zaradi neobičajno velikega števila udeležencev cestnega prometa, njihovega ravnanja v cestnem prometu, ali zaradi uporabe ceste teh udeležencev cestnega prometa, ki zavzemajo na cesti več prostora, kot je običajno.

(6) Stroške, nastale zaradi izvajanja začasnih ukrepov iz četrtega odstavka tega člena, nosi tisti, ki povzroči oviro ali ogroža varnost cestnega prometa.

(7) Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom tega člena.

(8) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Lokalni promet

112. člen

(1) Lokalni promet je promet vprežnih vozil, koles, koles s pomožnim motorjem, koles z motorjem, lahkih štirikoles, traktorjev in motokultivatorjev, ter promet motornih vozil, s katerimi se kandidati usposablajo za vožnjo motornih vozil ali opravljajo izpite za voznike motornih vozil.

(2) Lokalni promet je na določenem območju tudi promet motornih vozil, ki imajo na tem območju izhodišče ali cilj, promet motornih vozil, katerih lastniki oziroma imetniki oziroma imetnice (v nadaljnjem besedilu: imetniki) pravice uporabe imajo na tem območju prebivališče, promet motornih vozil, ki so v lasti oziroma v uporabi pravne ali fizične osebe, registrirane za opravljanje prevozov, ki ima na tem območju sedež ali podružnico in urejeno parkirišče ali avtošole, ki ima na tem območju sedež ali podružnico in urejeno parkirišče.

Varstvo cest in okolja

113. člen

(1) Z uporabo vozila se ne sme povzročati čezmernega hrupa oziroma ropota ali kako drugače onesnažiti okolja.

(2) Ko voznik na cesti vozilo ustavi za več kot tri minute ali ga parkira, mora takoj ugasniti motor. Ta določba se ne uporablja za vozila, pri katerih motor poganja naprave za opravljanje določenih del (vozilo za zbiranje in odvoz odpadkov, vozilo za čiščenje kanalov, avtomobilsko dvigalo ipd.). Prepovedano je sunkovito speljevanje, zaviranje ali ustavljanje.

(3) Na cesti ali ob njej je prepovedano izpuščati, puščati, odlagati, odmetavati ali postavljati karkoli, kar bi oviralo potek prometa, ogrozilo njegovo varnost, škodovalo ljudem, živalim, rastlinam ali onesnažilo okolje. Zlasti je prepovedano vozišče močiti ali ovirati odtekanje vode z njega, odlagati nanj sneg ali led, postavljati stebričke, verige ali druge naprave za ograjevanje parkirnih prostorov oziroma preprečevanje parkiranja, puščati na njem zabojnike za smeti ali druge predmete, razsipati po njem sipek material, ga pomazati z mazili ali drugače pomastiti ali kako drugače onesnažiti.

(4) Preden se vključi v promet na cesti s kolovozne poti ali druge zemljiške površine, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče.

(5) Izvajalec gradbenih ali drugih del mora pri izvozu z gradbišča ali druge zemljiške površine, na kateri se izvajajo dela, očistiti zemljo ali blato z vozil, ki se s te površine vključujejo v cestni promet.

(6) Zemljo ali blato, ki v primeru iz četrtega ali petega odstavka tega člena onesnaži vozišče, mora voznik oziroma izvajalec del takoj odstraniti z vozišča. Če tega ne stori, očisti vozišče na njegove stroške pristojni izvajalec rednega vzdrževanja cest.

(7) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka tega člena.

(8) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik ali druga fizična oseba, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega ali četrtega odstavka tega člena.

(9) Z globo najmanj 600.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega ali petega odstavka tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 60.000 tolarjev.

Zima in zimske razmere

114. člen

(1) Od 15. novembra do 15. marca naslednjega leta morajo imeti motorna in priklopna vozila v cestnem prometu predpisano zimsko opremo. Predpisano zimsko opremo morajo imeti tudi v zimskih razmerah.

(2) Na motornih in priklopnih vozilih v cestnem prometu ne sme biti snega, ledu, vode ali drugih snovi, ki bi lahko vplivale na vozne lastnosti vozila ali ki bi se lahko raztresale ali razlivala z njega. Stekla vozila in vzvratna ogledala morajo biti čista, da je vozniku omogočena normalna vidljivost.

(3) Če se vozilo, ki nima predpisane zimske opreme, pa bi jo moralo imeti, ali je v prometu, ko ne bi smelo biti, ustavi na cesti in ovira promet, ga mora voznik nemudoma odstraniti.

(4) Če v primeru iz prejšnjega odstavka voznik ne odstrani vozila, odredi odstranitev policist. Odstranitev vozila opravi na stroške lastnika vozila izvajalec rednega vzdrževanja ceste.

(5) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena, in voznik, ki ravna v nasprotju s pomenom prometnega znaka za obvezno uporabo snežnih verig. Če je zaradi tega prekrška oviran ali onemogočen promet, se kaznuje voznik z globo 100.000 tolarjev.

(6) Z globo najmanj 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 30.000 tolarjev. Če je zaradi tega prekrška oviran ali onemogočen promet, se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik z najmanj 1.000.000 tolarjev, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Omejitve prometa

115. člen

(1) V Republiki Sloveniji se sme omejiti oziroma prepovedati promet udeležencev cestnega prometa ali vozil zaradi zagotavljanja varnosti ali nemotenega poteka cestnega prometa, vzdrževanja javnega reda ali varovanja okolja.

(2) Če je treba zagotoviti varnost prometa ali če to zahtevajo razlogi vzdrževanja javnega reda, lahko minister, pristojen za notranje zadeve, z odredbo prepove ali omeji promet vseh ali posameznih vrst udeležencev cestnega prometa ali vozil.

(3) Minister, pristojen za promet, lahko na predlog ministra, pristojnega za okolje in prostor, z odredbo omeji ali prepove promet vseh ali posameznih udeležencev cestnega prometa ali vozil na območjih, ki so zaradi varstva okolja varovana s posebnimi predpisi.

(4) Če je treba zagotoviti nemoten potek cestnega prometa, lahko minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, z odredbo prepove ali omeji promet vseh ali posameznih vrst udeležencev cestnega prometa ali vozil.

(5) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z odredbo iz drugega, tretjega ali četrtega odstavka tega člena.

(6) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek drug udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju z odredbo drugega, tretjega ali četrtega odstavka tega člena.

(7) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, katerega voznik ravna v nasprotju z odredbo iz drugega, tretjega ali četrtega odstavka tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

VI. NAPRAVE ZA UREJANJE PROMETA

Prometna signalizacija

116. člen

(1) Javne ceste in nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet, morajo biti opremljene s predpisano prometno signalizacijo in opremo, ki udeležence cestnega prometa opozarja na nevarnost na cesti ali delu ceste, jim naznanja omejitve, prepovedi in obveznosti, jim daje potrebna obvestila za varen in neoviran promet ter jih vodi v cestnem prometu.

(2) Prometna signalizacija mora ustrezati prometni ureditvi in prometno-tehničnim ter prometnovarnostnim razmeram na cesti oziroma delu ceste.

(3) S prometno signalizacijo morajo biti označene tudi začasne nevarnosti, zlasti tiste, ki nastanejo zaradi nenadne okvare vozila ali onesposobitve ceste, ter začasne obveznosti, omejitve ali prepovedi v prometu.

(4) Prometno signalizacijo iz prejšnjega odstavka je treba odstraniti takoj, ko preneha vzrok, zaradi katerega je bila postavljena, oziroma jo prekriti za čas, ko ni potrebna (npr. ko se ne izvajajo dela na cesti).

(5) Udeleženci cestnega prometa morajo ravnati skladno z omejitvami, prepovedmi in obveznostmi, izraženimi s prometno signalizacijo. Tako morajo ravnati tudi tedaj, ko je to v nasprotju s prometnimi pravili.

(6) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim ali četrtem odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

(7) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju s petim odstavkom tega člena, razen tistega, ki ravna v nasprotju s prometnim znakom za omejitev hitrosti, s prometnim znakom, s katerim je urejena prednost vozil, s prometnim znakom za obvezno uporabo snežnih verig ali s prometnim znakom za omejitev skupne mase, osne obremenitve ali dimenzije.

117. člen

(1) Prepovedano je poškodovati, odstraniti, zakriti ali spremeniti pomen prometne signalizacije ali prometne opreme na cestah ali jih postaviti tako, da bi njihova uporaba lahko zavajala udeležence cestnega prometa.

(2) Prometno signalizacijo in prometno opremo na cestah iz prvega odstavka prejšnjega člena lahko postavljajo, vzdržujejo, odstranjujejo ali prekrivajo le fizične in pravne osebe, ki so za to pooblašcene z zakonom ali s predpisom lokalne skupnosti.

(3) Prometno signalizacijo za začasno označitev izrednega prevoza smejo na cestah iz prvega odstavka prejšnjega člena postaviti in odstraniti tudi izvajalci izrednega prevoza, prometno signalizacijo za označitev kraja, na katerem opravljajo nadzor prometa in za označitev kraja prometne nesreče pa tudi policisti.

(4) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

(5) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

118. člen

(1) Prometno signalizacijo je treba postavljati, označevati in vzdrževati tako, da jo lahko udeleženelec cestnega prometa, kateremu je namenjena, ob upoštevanju prometnih pravil pravočasno in zlahka opazi.

(2) Prometni znaki morajo biti po obliki, barvi in sporočilu enaki pri dnevni svetlobi in svetlobi žarometa motornega vozila.

(3) Na prometni znak ali na nosilec, na katerem je prometni znak, je prepovedano namestiti karkoli, kar ni v neposredni zvezi s pomenom tega znaka.

(4) Prometni znaki in označbe na vozišču morajo odsevati svetlobo.

(5) Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

(6) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Svetlobni prometni znaki

119. člen

- (1) Naprave za dajanje svetlobnih prometnih znakov so namenjene urejanju:
- prometa vozil – semaforji za vozila in semaforji za tirna vozila;
 - prometa pešcev – semaforji za pešce;
 - prometa na prehodu ceste čez železniško progo – svetlobni prometni znak na prehodu ceste čez železniško progo.

(2) Svetlobni prometni znaki za urejanje prometa vozil na križišču, razen rumene utripajoče luči, razveljavijo pomen prometnih znakov, s katerimi je urejena prednost vozil na tem križišču.

(3) Na semaforju za vozila je rdeča luč zgoraj, v sredini je rumena in spodaj zelena. Na semaforju, ki je nameščen horizontalno, si z leve proti desni strani sledijo rdeča, rumena in zelena luč. Luči na semaforju so lahko tudi v obliki barvne puščice na črni podlagi ali črne puščice na barvni podlagi.

(4) Luči na semaforju za vozila se prižigajo v naslednjem zaporedju: rdeča, rdeča in rumena, zelena, rumena in ponovno rdeča. Delovanje semaforjev, dopolnilnih svetlobnih znakov, rumene luči v obliki puščice in svetlobnih znakov za pešce na križišču mora biti medsebojno usklajeno tako, da zagotavlja varen in tekoč promet.

(5) Semaforju za vozila je lahko dodan dopolnilni svetlobni znak v obliki zelene puščice. Ta znak mora biti glede na smer puščice nameščen na ustrezni strani semaforja ob zeleni luči.

(6) Udeleženci cestnega prometa se morajo ravnati po barvah luči na semaforju, ki imajo naslednji pomen:

1. rdeča luč – prepovedana vožnja;
2. rumena luč – prepovedana vožnja, razen v primeru, ko se vozilo pri vožnji z dovoljeno hitrostjo ne more varno ustaviti zaradi premajhne oddaljenosti od semaforja;
3. zelena luč – prost prehod in obveznost za voznika, da brez odlašanja odpelje oziroma nadaljuje vožnjo;
4. zelena luč v obliki puščice pomeni:
 - na luči semaforja – voznik sme voziti le v smeri puščice;
 - kot dopolnilni znak na semaforju – kljub rdeči ali rumeni luči na semaforju sme voznik voziti v smeri puščice, pri tem pa ne sme ovirati vozil, ki vozijo po cesti, na katero se vključuje;
5. rdeča in rumena luč, ki gorita hkrati – prepovedana vožnja in napoved, da se bo prižgala zelena luč;
6. rumena utripajoča luč – vozi posebno previdno. Enak pomen ima rumena utripajoča luč, ki se uporablja kot samostojni svetlobni znak. Kadar je rumena utripajoča luč nameščena neposredno nad prometnim znakom (če je prometni znak nad voziščem, je lahko nameščena tudi ob njem ali pod njim), poudarja njegov pomen.

(7) Rumena luč v obliki puščice, ki je postavljena pri izhodu s križišča, obvešča voznike, ki so na križišču in zavijajo levo, da se je za vozila, ki prihajajo z nasprotne strani, na semaforju že prižgala rdeča luč in da lahko nadaljujejo vožnjo in zapustijo križišče.

(8) Glede medsebojne prednosti med vozili na križišču, na katerem je promet urejen s semaforji, se uporabljajo prometna pravila o prednosti, ki sicer veljajo na križišču.

(9) Če je prometnih pasov več, se lahko za vsak posamezen pas ali smer vožnje uporabi poseben semafor. V takem primeru morajo biti luči na vseh semaforjih v obliki puščice iz tretjega odstavka tega člena.

(10) Če so svetlobni znaki namenjeni le pešcem ali kolesarjem, mora biti to označeno s simbolom pešca ali kolesarja.

(11) Za pešca velja zaporedje zelena-rdeča-zelena luč. Če se namesto zelene prižge rdeča luč, medtem ko prečka vozišče, mora prečkanje nadaljevati.

(12) Kolesarji morajo upoštevati svetlobne znake za pešce, če potekata pešpot in kolesarska pot ena ob drugi in ni posebnih svetlobnih znakov za kolesarje.

(13) Stalno svetleč svetlobni znak nad prometnim pasom pomeni:

1. rdeč X – promet na prometnem pasu je prepovedan;
2. zelena puščica, usmerjena navpično navzdol – prometni pas je odprt za promet;
3. rumena utripajoča puščica, usmerjena poševno navzdol – prometni pas je treba zapustiti v smeri puščice.

(14) Luči na napravah za dajanje svetlobnih prometnih znakov ne smejo biti utripajoče, razen rdečih utripajočih luči na svetlobnem znaku na prehodu ceste čez železniško progo in rumene utripajoče luči.

(15) Kjer je promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki in sta na smernem vozišču najmanj dva prometna pasova, lahko vozila vozijo drugo poleg drugega, tudi če gostota prometa tega ne zahteva.

(16) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s šestim odstavkom, razen 1. in 6. točke, dvanajstim ali trinajstim odstavkom, razen 1. točke tega člena.

(17) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje voznik, ki ravna v nasprotju s 1. ali 6. točko šestega odstavka ali s 1. točko trinajstega odstavka tega člena.

(18) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek drug udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju s šestim odstavkom tega člena.

(19) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s tretjim, četrtim, petim, devetim ali desetim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

120. člen

(1) Voznik pri zeleni luči na semaforju ne sme zapeljati na križišče, če bi zaradi gostote prometa ali ovire obstal na križišču tudi po spremembi svetlobnega znaka in oviral ali onemogočil promet vozil z leve ali desne.

(2) Voznik, ki pri zeleni luči na semaforju zapelje na križišče, mora omogočiti zapustitev križišča vozniku, ki je po spremembi svetlobnega znaka ostal na križišču.

(3) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Naprave in ukrepi za umirjanje cestnega prometa

121. člen

(1) Naprave za umirjanje cestnega prometa so fizične, svetlobne ali druge naprave in ovire, s katerimi se udeležencem cestnega prometa onemogoči vožnja z neprimerno hitrostjo ali se jih opozori na omejitev hitrosti na delu ceste.

(2) Ovire za umirjanje prometa, s katerimi se udeležencem cestnega prometa fizično prepreči vožnja z neprimerno hitrostjo, je dovoljeno postaviti le na delih regionalnih

cest II. ali III. reda in občinskih cest v naselju, na katerih so zaradi pogostih kršitev omejitev hitrosti vožnje ogroženi udeleženci cestnega prometa ali se zaradi tega vzroka dogajajo prometne nesreče in na drugačen način oziroma z drugimi napravami ali ukrepi za umirjanje prometa ni mogoče zagotoviti njihove varnosti.

(3) Ovire iz prejšnjega odstavka morajo biti označene s predpisano prometno signalizacijo.

(4) Ukrepi za umirjanje prometa so tudi tehnične rešitve na cestnem omrežju in na vozišču ter oblikovanje prometnih površin.

(5) Ne glede na razloge iz drugega odstavka tega člena je obvezna postavitvev naprav oziroma izvedba ukrepov za umirjanje prometa pred šolami, vrtci in drugimi objekti, ob katerih je zaradi varnosti otrok dodatno zmanjšana največja dovoljena hitrost v naselju.

(6) Minister, pristojen za promet, izda tehnične predpise za izvedbo in postavitvev naprav in ukrepov za umirjanje cestnega prometa.

(7) Z globo najmanj 2.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim, tretjim ali petim odstavkom tega člena ali postavi oviro oziroma izvede ukrep, ki ni v skladu s tehničnim predpisom iz prejšnjega odstavka, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 200.000 tolarjev.

Znaki, ukazi in odredbe, ki jih dajejo policisti

122. člen

(1) Znaki, ukazi in odredbe, ki jih dajejo policisti, razveljavijo prometna pravila in prometno signalizacijo.

(2) Znake, ki jih dajejo policisti, predpiše minister, pristojen za notranje zadeve. Ukazi oziroma odredbe, razen tistih, za katere je predpisana pisna oblika, dajejo policisti ustno.

(3) Z najmanj 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ne ravna po predpisanem znaku, s katerim ga policist ustavlja. Izreče se mu tudi najmanj 6 kazenskih točk.

(4) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ne ravna po drugem predpisanem znaku ali ukazu oziroma odredbi policista.

(5) Z globo najmanj 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek drug udeleženec cestnega prometa, ki ne ravna po znaku ali ukazu oziroma odredbi policista.

VII. OVIRE IN DRUGE POSEBNOSTI V CESTNEM PROMETU

Ovire v cestnem prometu

123. člen

(1) Ovire v cestnem prometu so:

- delovišče na cesti ali ob cesti, če vpliva na cestni promet;
- predmet ali material na cesti ali ob cesti, ki ovira ali ogroža udeležence cestnega prometa;
- na cesti ustavljeno poškodovano ali pokvarjeno vozilo, če ovira ali ogroža udeležence cestnega prometa;
- izredni prevoz;
- onesnažena cesta (npr. z zemljo, peskom, listjem, gnojem, oljem), če ogroža ali ovira udeležence cestnega prometa;
- prireditev na cesti ali ob njej, ali drugo dogajanje ob njej, če vpliva na varnost ali pretočnost prometa;
- skupina udeležencev cestnega prometa.

(2) Oseba, ki je odgovorna za povzročitev ovire, ki ni posledica nepričakovanega dogodka, mora imeti dovoljenje pristojnega organa.

(3) Oseba, ki brez dovoljenja povzroči oviro na cesti, jo mora takoj odstraniti. Pokvarjeno ali v prometni nesreči poškodovano vozilo mora takoj umakniti z vozišča ali z dela ceste, na katerem ovira ali ogroža druge udeležence cestnega prometa, z drugih delov ceste pa najkasneje v 12 urah.

(4) Če ovire ni mogoče takoj odstraniti z vozišča, jo mora oseba iz prejšnjega odstavka na primerni oddaljenosti označiti z varnostnim trikotnikom, ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti pa tudi z rumeno utripajočo lučjo, baklo, ali na drug, okoliščinam primeren način, in o tem takoj obvestiti najbližjega občinskega redarja oziroma občinsko redarstvo, policista, policijsko postajo ali izvajalca rednega vzdrževanja ceste. Pristojni izvajalec rednega vzdrževanja ceste mora označiti oviro s predpisano prometno signalizacijo in jo ob zmanjšani vidljivosti ali ponoči tudi osvetliti.

(5) Če oseba iz tretjega odstavka tega člena ne odstrani ovire v predpisanem času, jo mora na podlagi odredbe uradne osebe organa, pristojnega za inšpekcijsko nadzorstvo cest, občinskega redarja ali policista, odstraniti pristojni izvajalec rednega vzdrževanja ceste, če:

1. ogroža varnost cestnega prometa;
2. onemogoča normalen promet vozil na prometnem pasu, zlasti na ozkem in nepreglednem delu ceste, v predoru, podvozu, galeriji, na mostu, nadvozu ali na križišču;
3. onemogoča promet tirnih vozil ali vlaka na prehodu ceste čez železniško progo;
4. onemogoča dovoz do garaže, dvorišča, skladiščnega prostora ali drugih, po namenu podobnih objektov, ali onemogoča dovoz do zasebnega objekta oziroma zemljišča;
5. onemogoča pešcem, zlasti osebam z otroškimi in invalidskimi vozički, uporabo pešpoti ali pločnika;
6. onemogoča kolesarjem uporabo kolesarske steze, kolesarskega pasu ali kolesarske poti;
7. onemogoča dostop do označenega priključka za vodovodno omrežje ali dovoz na označeno intervencijsko pot oziroma vožnjo po takšni poti.

(6) Vse stroške zavarovanja in odstranitve ovire ter morebitnega obvoza nosi tisti, ki je oviro povzročil. Če je ovira vozilo, mora stroške poravnati lastnik oziroma imetnik pravice uporabe vozila, razen če dokaže, da mu je bilo neupravičeno odvzeto.

(7) Če je zaradi varnosti cestnega prometa treba začasno spremeniti prometno ureditev, mora organizator prireditve oziroma izvajalec del ali izrednega prevoza označiti oviro in urediti promet s semaforji ali s posebej usposobljenimi delavci izvajalca rednega vzdrževanja ceste ali izvajalca izrednega prevoza. Ti delavci morajo nositi predpisana oblačila in pri urejanju prometa uporabljati predpisane znake.

(8) Če je zaradi varnosti cestnega prometa pri opravljanju izrednega prevoza potrebna kratkotrajna ustavitev prometa (npr. pri vključevanju v promet na vozišču, pri vožnji na zoženem delu vozišča ali pri vožnji skozi krivine), lahko izvedejo ustavitev prometa tudi usposobljeni delavci izvajalca izrednega prevoza. Pri tem morajo biti predpisano oblečeni in uporabljati predpisane znake.

(9) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim ali četrtem odstavkom tega člena.

(10) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim ali četrtem ali petim ali sedmim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

(11) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator prireditve oziroma izvajalec del, ki ravna v nasprotju s sedmim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Organizirana kolona vozil

124. člen

(1) Za premike organiziranih kolon vojaških vozil, ki se izvajajo zaradi obrambnih potreb ali mednarodnih obveznosti države, ki jih spremljajo vojaški policisti, ne veljajo določbe tega zakona o hitrosti vozil v organizirani koloni, načinu prevoza in številu oseb, ki se smejo prevažati na tovornih vozilih, in o izrednih prevozih.

(2) Vojaški policisti spremljajo kolono vozil iz prejšnjega odstavka na čelu in začelju, pri tem pa morajo uporabljati svetlobne znake iz 128. člena tega zakona. Pri spremljanju kolone vojaških vozil smejo vojaški policisti urejati promet vozil, pri tem morajo uporabljati znake, ki jih dajejo policisti v skladu s tem zakonom in podzakonskim aktom, izdanim na njegovi podlagi.

(3) Minister, pristojen za obrambo, v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, podrobneje predpiše izjeme glede prometa vozil iz prvega odstavka tega člena.

125. člen

Za premike organiziranih kolon vozil, ki jih zaradi vzdrževanja javnega reda izvaja policija, ne veljajo določbe tega zakona o hitrosti vozil v organizirani koloni, načinu prevoza in številu oseb, ki se smejo prevažati na tovornih vozilih, in o izrednih prevozih.

Vozila s prednostjo in vozila za spremstvo

126. člen

(1) Vozila s prednostjo in vozila za spremstvo so motorna vozila, na katerih se za izvršitev določenih nujnih nalog uporabljajo posebni svetlobni in zvočni znaki.

(2) Posebni svetlobni in zvočni znaki so:

1. Na vozilu s prednostjo:

- najmanj dve modri utripajoči luči (v nadaljnjem besedilu: modra luč). Ne glede na to določbo se sme za zagotavljanje prednosti na vozilih policije brez policijskih oznak izjemoma uporabljati samo ena modra utripajoča luč. Ta svetlobni znak se sme na teh vozilih uporabiti tudi za opozarjanje na nesrečo, zgostitev prometa ali druge okoliščine, ki predstavljajo nevarnost za udeležence cestnega prometa;
 - zvočni znak spreminjajoče se frekvence (v nadaljnjem besedilu: sirena).
2. Na vozilu za spremstvo (vozilo, ki spremlja eno, dve ali več vozil):
- rdeča in modra utripajoča luč (v nadaljnjem besedilu: rdeča in modra luč);
 - zelena in modra utripajoča luč (v nadaljnjem besedilu: zelena in modra luč);
 - zvočni znak spreminjajoče se frekvence (sirena).

Modra oziroma rdeča in modra luč se uporabljata skupaj s sireno. Na vozilih s prednostjo ali vozilih za spremstvo se lahko uporablja tudi svetlobni znak z belima žarometoma na sprednji strani vozila, ki enakomerno izmenično utripata, vendar le podnevi.

(3) Pomen posebnih svetlobnih in zvočnih znakov:

1. modra luč: udeleženci cestnega prometa morajo takoj dati prosto pot vozilu, ki daje tak znak. Vozniki se morajo z vozili umakniti k robu vozišča, če je zaradi neovirane vožnje vozila s prednostjo potrebno, morajo ustaviti ob robu ali zunaj vozišča, drugi udeleženci cestnega prometa se morajo umakniti z vozišča;
2. modra luč in kratek zvočni znak s sireno: voznik, za katerim vozi policijsko vozilo, ki daje tak znak, mora postopno zmanjšati hitrost in ustaviti ob robu ali zunaj vozišča. Voznik in potniki ne smejo izstopiti iz oziroma z vozila, dokler jim policist tega ne dovoli;
3. rdeča in modra luč: vozniki morajo takoj ustaviti vozila, drugi udeleženci cestnega prometa se morajo takoj umakniti z vozišča, in dati vozilu, ki daje tak znak, in vozilom, ki jih spremlja, prosto pot. Vozniki morajo ustaviti vozila ob robu ali zunaj vozišča. Vožnjo smejo nadaljevati šele, ko odpeljejo mimo vsa vozila v koloni, vključno z zaključnim vozilom, ki daje znake z zeleno in modro lučjo;
4. zelena in modra luč: kolone vozil s spremstvom je konec in s tem je konec tudi vseh prepovedi in omejitev, ki so veljale zaradi uporabe rdeče in modre luči.

(4) Voznikom vozil s prednostjo, vozil za spremstvo in vozil v spremstvu ni treba upoštevati prometnih pravil in prometne signalizacije, vendar morajo voziti na tak način in s takšno hitrostjo, da ves čas obvladujejo vozilo in da ne ogrožajo drugih udeležencev cestnega prometa ali njihovega premoženja.

(5) Prepovedano se je priključiti vozilu s prednostjo, vozilu za spremstvo ali vozilu v spremstvu ali jih prehiteti.

(6) Vozilo s prednostjo ali vozilo za spremstvo sme med vožnjo izjemoma uporabljati tudi samo posebne svetlobne znake brez sirene, kadar je ob zadostni vidnosti tega vozila zagotovljena varnost udeležencev cestnega prometa, vozilo s prednostjo pa tudi, kadar s temi znaki opozarja na nesrečo, zgostitev prometa ali druge okoliščine, ki predstavljajo nevarnost za udeležence cestnega prometa.

(7) Naprave za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov iz tega člena smejo biti nameščene samo na vozilih, na katerih jih je dovoljeno uporabljati.

(8) Minister, pristojen za notranje zadeve, določi vozila s prednostjo in vozila za spremstvo, na katerih je dovoljeno namestiti in uporabljati naprave za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov, vrste posebnih svetlobnih in zvočnih znakov ter pogoje in način njihove uporabe.

(9) Z globo najmanj 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki nepooblaščen uporabljata posebne svetlobne ali zvočne znake iz tega člena ali jih uporablja v

nasprotju z določbo prvega odstavka tega člena ali določbo podzakonskega akta iz prejšnjega odstavka. Z globo najmanj 2.000.000 tolarjev se kaznuje za tak prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, odgovorna oseba pa z globo najmanj 200.000 tolarjev.

(10) Z globo najmanj 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami 1. ali 3. točke tretjega odstavka tega člena.

(11) Z globo najmanj 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbo 2. točke tretjega odstavka tega člena.

(12) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek potnik, ki ravna v nasprotju z 2. točko tretjega odstavka tega člena.

(13) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo petega ali sedmega odstavka tega člena ali drug udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju z določbo 1. točke tretjega odstavka tega člena.

(14) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbo sedmega odstavka tega člena, se kaznuje za prekršek z globo najmanj 1.000.000 tolarjev, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

127. člen

(1) Vozila s prednostjo in vozilo za spremstvo sme voziti oseba, ki:

- ni voznik začetnik;
- ima najmanj dve leti veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil tiste kategorije, v katero spada vozilo, ki ga vozi;
- v zadnjih treh letih ni bila pravnomočno obsojena in ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje povzročitve prometne nesreče IV. kategorije ali za kaznivo dejanje zapustitve poškodovanca v prometni nesreči brez pomoči;
- v evidenci nima več kot 5 kazenskih točk v cestnem prometu.

(2) Oseba, zaposlena kot voznik vozila iz prejšnjega odstavka ali ki vozi takšno vozilo pri opravljanju svojega poklica, mora takoj obvestiti organ ali organizacijo, pri katerem je zaposlena, o neizpolnjevanju kateregakoli pogoja iz prejšnjega odstavka.

(3) Organi in organizacije, ki uporabljajo vozila s prednostjo oziroma vozila za spremstvo so dolžni za vse svoje voznike, ki vozijo ta vozila, redno preverjati, če izpolnjuje pogoje, predpisane v prejšnjem odstavku. Organi, ki vodijo evidence podatkov iz prvega odstavka tega člena, jim morajo na njihovo zahtevo brezplačno posredovati te podatke.

(4) Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

(5) Z globo najmanj 2.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki odredi, dovoli ali dopusti vožnjo vozila s prednostjo ali vozila s spremstvom v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 200.000 tolarjev.

Rumena utripajoča luč na vozilu

128. člen

(1) Na vozilih, ki se uporabljajo pri nadzoru in vzdrževanju cest, nameščanju in vzdrževanju prometne signalizacije in opreme, električnih, telekomunikacijskih in drugih naprav in napeljav na cesti ali ob njej, na vozilih inšpektorjev, pristojnih za nadzor cest, na vozilih za pomoč in odvoz poškodovanih in pokvarjenih vozil, odvoz napačno parkiranih vozil, odvoz odpadkov, ter na vozilih občinskega redarstva se pri opravljanju dela na cesti uporablja rumena utripajoča luč. Ta vozila smejo ustaviti na cesti za toliko časa, kot je nujno potrebno za opravljanje del in smejo zapeljati tudi v območje za pešce in v območje umirjenega prometa, če je to potrebno zaradi opravljanja del.

(2) Udeleženci cestnega prometa so dolžni omogočiti nemoteno delo osebam, ki ga opravljajo z vozili iz prejšnjega odstavka, in odstraniti svoja vozila, če je to treba, zlasti v primeru, če je dan javni poziv za odstranitev vozil z določenega območja zaradi izvajanja del večjega obsega ali javne prireditve oziroma javnega shoda.

(3) Rumena utripajoča luč se uporablja tudi na vozilih v cestnem prometu, s katerimi se opravlja izredni prevoz, in na vozilih, ki spremljajo takšna vozila, na posebno počasnih vozilih, delovnih strojih in vozilih, ki jim je dodano priklopno vozilo za vleko pokvarjenih vozil, ter na traktorjih s traktorskimi priključki, ki presegajo širino traktorja.

(4) Rumena utripajoča luč se lahko uporablja tudi kot opozorilo na prometno nesrečo, prireditev na cesti ali drugo oviro na cesti ter za označitev vozil, ki prevažajo nevarno blago in za označitev kolone vozil, ki niso vozila v spremstvu.

(5) Rumena utripajoča luč se sme uporabljati samo v primerih iz prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena. Nameščena sme biti samo na vozilih, na katerih jo je dovoljeno uporabljati, in sicer na enak način kot modra luč na vozilih s prednostjo.

(6) Voznik, ki sreča, dohiti ali pripelje do vozila z rumeno utripajočo lučjo, mora voziti posebno previdno in po potrebi ustaviti vozilo.

(7) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(8) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

(9) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek drug udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju z določbami drugega odstavka tega člena.

VIII. PSIHOFIZIČNO STANJE UDELEŽENCEV CESTNEGA PROMETA

Alkohol

129. člen

(1) Voznik ne sme voziti vozila v cestnem prometu, niti ga začeti voziti, če je pod vplivom alkohola. Učitelj vožnje oziroma učiteljica (v nadaljnjem besedilu: učitelj) ne sme usposabljati kandidata za voznika motornega vozila in spremljevalec iz drugega odstavka 139. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: spremljevalec) ne sme spremljati voznika, če je pod vplivom alkohola.

(2) Pod vplivom alkohola je voznik, učitelj vožnje oziroma spremljevalec, ki ima v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, in voznik, ki tudi pri manjši koncentraciji alkohola kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu.

(3) Količina alkohola v organizmu je določena s koncentracijo alkohola v krvi ali tej ustrezno koncentracijo alkohola v izdihanem zraku.

(4) Ali je voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec pod vplivom alkohola, se ugotavlja s sredstvi, napravami ali s strokovnim pregledom.

130. člen

(1) V cestnem prometu ne sme imeti alkohola v organizmu:

1. voznik motornega vozila ali skupine vozil kategorije C, D1, D, B+E, C+E, D1 + E in D+E;
2. voznik vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali blaga ali prevoz oseb za lastne potrebe;
3. voznik vozila, s katerim se prevažata nevarno blago;
4. poklicni voznik motornega vozila, kadar opravlja ta poklic;
5. učitelj vožnje med usposabljanjem kandidata za voznika v vožnji motornega vozila;
6. kandidat za voznika med usposabljanjem v vožnji motornega vozila;
7. spremljevalec;
8. voznik začetnik;
9. voznik motornega vozila, ki nima vozniškega dovoljenja ali v vozniškem dovoljenju nima vpisane kategorije motornega vozila, ki ga vozi;
10. voznik motornega vozila, ki se mu izvršuje sankcija prepovedi vožnje motornega vozila ali mu je vozniško dovoljenje odvzeto;
11. voznik, ki prevažata skupino otrok.

(2) Drugi vozniki imajo lahko največ do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, pod pogojem, da tudi pri nižji koncentraciji alkohola ne kažejo znakov motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu.

(3) Voznika, učitelja vožnje ali spremljevalca, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- a) če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, s 30.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila, učitelju vožnje in spremljevalcu se izreče tudi 3 kazenske točke;
- b) če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, s 40.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila, učitelju vožnje in spremljevalcu se izreče tudi 4 kazenske točke;
- c) če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, s 60.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila, učitelju vožnje in spremljevalcu se izreče tudi 5 kazenskih točk;
- d) če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, z najmanj 120.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila, učitelju vožnje in spremljevalcu se izreče tudi najmanj 10 kazenskih točk in prepoved vožnje motornega vozila.

(4) Voznika, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- a) če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama v litru izdihanega zraka in kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko

nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu, z 30.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 3 kazenske točke;

- b) če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, s 40.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 4 kazenske točke;
- c) če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, s 60.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk;
- d) če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, z najmanj 120.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče najmanj 10 kazenskih točk in prepoved vožnje motornega vozila.

(5) Vozniku, učitelju vožnje in spremljevalcu iz tretjega odstavka in vozniku iz četrtega odstavka tega člena, ki ima več kot 1,50 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,71 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, se poleg globe izreče tudi 18 kazenskih točk.

Mamila, psihoaktivna zdravila in druge psihoaktivne snovi

131. člen

(1) Voznik ne sme voziti vozila v cestnem prometu niti ga začeti voziti, če je pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo. Učitelj vožnje ne sme usposablјati kandidata za voznika motornega vozila in spremljevalec ne sme spremlјati voznika, če je pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo.

(2) Pod vplivom snovi iz prejšnjega odstavka je voznik, učitelj vožnje oziroma spremljevalec, pri katerem se s posebnimi sredstvi, napravami ali s strokovnim pregledom ugotovi prisotnost takih snovi v organizmu.

(3) Z globo najmanj 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče najmanj 10 kazenskih točk in prepoved vožnje motornega vozila.

Preverjanje psihofizičnega stanja

132. člen

(1) Policist sme zaradi ugotovitve, ali ima udeleženec cestnega prometa oziroma udeleženec prometne nesreče (v nadaljnjem besedilu: udeleženec cestnega prometa) v organizmu alkohol ali več alkohola, kot je dovoljeno, izvesti preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola. Če se s preizkusom ugotovi, da ima voznik v organizmu več alkohola, kot je dovoljeno, mu policist prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila začasno odvzame voziško dovoljenje, zoper druge udeležence v cestnem prometu, ki so očitno pod vplivom alkohola in ovirajo ali ogrožajo cestni promet, pa sme odrediti ukrepe, s katerimi jim onemogoči oviranje ali ogrožanje cestnega prometa.

(2) Če se s preizkusom iz prejšnjega odstavka ugotovi, da ima udeleženec cestnega prometa v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, izpolni policist zapisnik o preizkusu, ki ga podpiše tudi preizkušeni udeleženec cestnega prometa. Če voznik odkloni

podpis, vpiše policist vzrok odklonitve v zapisnik in mu odredi preizkus z merilnikom alkohola v izdihanem zraku (etilometrom) ali strokovni pregled.

(3) Udeleženec cestnega prometa, od katerega policist zahteva, da opravi preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola, mora ravnati po zahtevi policista. Če preizkus odkloni, policist vozniku prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila pa tudi začasno odvzame vozniško dovoljenje. Če zaradi zdravstvenega stanja ali zaradi drugega, s tem povezanega objektivnega vzroka, ne more opraviti preizkusa ali če ga ne opravi po navodilih proizvajalca, mu policist odredi strokovni pregled. Če zdravnik, ki opravi strokovni pregled, ugotovi, da je pod vplivom alkohola, policist vozniku prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila pa začasno odvzame vozniško dovoljenje.

(4) Za odklonitev preizkusa ali strokovnega pregleda šteje poleg neposredne odklonitve tudi ravnanje udeleženca v cestnem prometu, s katerim ovira ali onemogoči izvedbo preizkusa oziroma strokovnega pregleda ali poškoduje oziroma uniči vzorec za analizo.

(5) Če udeleženec cestnega prometa oporeka rezultatu preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku, iz katerega je razvidno, da ima v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, mu policist odredi preizkus z merilnikom alkohola v izdihanem zraku (etilometrom) ali strokovni pregled. Na preizkus z merilnikom alkohola oziroma strokovni pregled odpelje udeleženca cestnega prometa policist s službenim vozilom. Če se s preizkusom z merilnikom alkohola ali strokovnim pregledom ugotovi, da je udeleženec cestnega prometa v takšnem psihofizičnem stanju, da sme voziti vozilo v cestnem prometu, ga policist s službenim vozilom odpelje nazaj k vozilu, ki ga je pred tem vozil. Stroški prevoza do kraja, kjer se opravi preizkus z merilnikom alkohola oziroma strokovni pregled in nazaj k vozilu ter stroški preizkusa oziroma pregleda so stroški postopka o prekršku.

(6) Udeležencu cestnega prometa, ki kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu, rezultat preizkusa s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola pa kaže na prisotnost alkohola v dovoljenih mejah, odredi policist strokovni pregled.

(7) Neposrednemu udeležencu prometne nesreče sme policist odrediti strokovni pregled, ne da bi pred tem izvedel preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola, neposrednemu udeležencu prometne nesreče, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom 133. člena tega zakona, pa ga mora odrediti.

(8) Policist sme zaradi ugotovitve, ali je udeleženec cestnega prometa pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo, izvesti postopek za prepoznavo znakov oziroma simptomov, ki so posledica teh snovi v organizmu. V okviru tega postopka lahko izvede tudi preizkus z napravo za hitro ugotavljanje prisotnosti mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu. V primeru prepoznave takega znaka oziroma simptoma, če ni bil izveden preizkus z napravo za hitro ugotavljanje prisotnosti mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu ali če udeleženec cestnega prometa odkloni sodelovanje v postopku za prepoznavo znakov oziroma simptomov ali postopka ni mogoče opraviti, mu policist odredi strokovni pregled. Če je bil preizkus z napravo za hitro ugotavljanje prisotnosti mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu izveden in se ugotovi, da ima udeleženec cestnega prometa prisotnost takih snovi v organizmu, izpolni policist zapisnik o preizkusu, ki ga podpiše tudi preizkušeni udeleženec cestnega prometa. Če voznik odkloni podpis ali oporeka rezultatu preizkusa, vpiše policist vzrok odklonitve oziroma zanikanje rezultata preizkusa v zapisnik in mu odredi strokovni pregled. Policist sme zaradi ugotovitve, ali je pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu, odrediti udeležencu

prometne nesreče III. ali IV. kategorije strokovni pregled, ne da bi pred tem izvedel postopek za prepoznavo znakov oziroma simptomov. Stroški prevoza do kraja, kjer se opravi strokovni pregled, in stroški postopka za prepoznavo znakov oziroma simptomov ter strokovnega pregleda so stroški postopka o prekršku.

(9) Udeleženec cestnega prometa, kateremu je policist odredil strokovni pregled, mora ravnati po policistovi odredbi. Vozniku, kateremu je odredil strokovni pregled, policist prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila pa tudi začasno vzame vozniško dovoljenje, razen v primeru iz tretjega odstavka tega člena, ko voznik zaradi zdravstvenega stanja ali drugega, s tem povezanega objektivnega vzroka, ne more opraviti preizkusa, zdravnik oziroma zdravnica (v nadaljnjem besedilu: zdravnik) pa ugotovi, da ni pod vplivom alkohola.

(10) Minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, predpiše postopek za prepoznavo znakov oziroma simptomov, ki so posledica mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu.

(11) Z globo najmanj 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju s policistovo zahtevo ali odredbo iz tretjega ali devetega odstavka tega člena. Poleg globe se mu izreče tudi 18 kazenskih točk.

Strokovni pregled

133. člen

(1) Strokovni pregled iz četrtega odstavka 129. člena in drugega odstavka 131. člena tega zakona obsega zdravniški pregled, s katerim se ugotavljajo znaki motenj v vedenju, ki lahko povzročijo nezanesljivo ravnanje v prometu, in odvzem vzorcev krvi, urina ali drugih telesnih tekočin oziroma tkiv zaradi ugotavljanja prisotnosti alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki vplivajo na zmožnost varne udeležbe v cestnem prometu.

(2) Obseg odvzema vzorcev iz prejšnjega odstavka se določi glede na potrebe preiskave, s katero se ugotavlja prisotnost navedenih snovi v organizmu.

(3) O strokovnem pregledu mora zdravnik takoj izdelati pisno mnenje, kri, urin, drugo telesno tekočino oziroma tkivo mora takoj izročiti policistu, ki jih mora poslati v najbližjo pooblaščen strokovno ustanovo oziroma laboratorij, kjer se opravi analiza. Ustanova oziroma laboratorij mora opraviti analizo najkasneje v petnajstih dneh in o rezultatih takoj obvestiti tistega, ki je odredil strokovni pregled.

(4) Če zaradi zdravstvenega stanja ali iz drugega, s tem povezanega objektivnega vzroka ni mogoče opraviti celotnega strokovnega pregleda, mora zdravnik opraviti tisti del pregleda, ki ga je mogoče opraviti, in podati mnenje o znakih motenj v vedenju, ki kažejo na vpliv alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi.

(5) Analizo krvi, urina, drugih telesnih tekočin in tkiva opravljajo pooblašteni laboratoriji, ki imajo ustrezno usposobljene delavce in opremo.

(6) Laboratorije iz prejšnjega odstavka pooblasti minister, pristojen za zdravje, ter predpiše način in postopek ustreznih pregledov in analiz.

(7) Z globo najmanj 1,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

IX. PROMETNA NESREČA

134. člen

(poseg odločbe US o načinu izvrševanja tega člena)

(1) Prometna nesreča je nesreča na javni cesti ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet v kateri je bilo udeleženo vsaj eno premikajoče se vozilo in je v njej najmanj ena oseba umrla ali je bila telesno poškodovana ali je nastala materialna škoda;

- (2) Prometne nesreče se glede na posledice delijo na štiri kategorije:
- prometna nesreča I. kategorije – prometna nesreča, pri kateri je nastala samo materialna škoda;
 - prometna nesreča II. kategorije – prometna nesreča, pri kateri je najmanj ena oseba lahko telesno poškodovana;
 - prometna nesreča III. kategorije – prometna nesreča, pri kateri je najmanj ena oseba hudo telesno poškodovana;
 - prometna nesreča IV. kategorije – prometna nesreča, pri kateri je kdo umrl ali je zaradi posledic nesreče umrl v 30 dneh po nesreči.

(3) Prometna nesreča z neznatno nevarnostjo je prometna nesreča, ki ima za posledico le majhno materialno škodo in je povzročena s prekrškom, za katerega je predpisana samo globa in je bil storjen v okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega.

(4) Udeleženec prometne nesreče je vsak udeleženec cestnega prometa, ki je s svojim ravnanjem pripomogel k nastanku prometne nesreče, in vsakdo, ki je v prometni nesreči utrpel materialno škodo ali je bil telesno poškodovan ali je zaradi posledic nesreče umrl.

(5) Neposredni udeleženec prometne nesreče je voznik v nesreči udeleženega vozila, učitelj vožnje, ki je v času nesreče usposabljal kandidata za voznika motornega vozila, ki je vozil v nesreči udeleženo vozilo, spremljevalec, v nesreči udeleženi pešec in drug udeleženec prometne nesreče, ki je bil pred nesrečo samostojno udeležen v cestnem prometu.

135. člen

- (1) Vsakdo mora pomagati pri prometni nesreči, če je treba:
- rešiti človeška življenja;
 - preprečiti ogrožanje drugih udeležencev cestnega prometa;
 - preprečiti ali omiliti ekološko nesrečo.

- (2) Po prometni nesreči mora udeleženec prometne nesreče:
- ustaviti vozilo;
 - zavarovati in označiti kraj nesreče, pri prometni nesreči I. kategorije pa vozilo čimprej odstraniti z vozišča;
 - pomagati poškodovanim;
 - obvestiti policijo ali koga drugega, ki lahko obvesti policijo, razen pri prometni nesreči I. kategorije;

- soudeleženi ali oškodovani v prometni nesreči posredovati ime in priimek ter naslov, posredovati podatke iz vozniškega dovoljenja in prometnega potrdila ter posredovati podatke o obveznem zavarovanju ali izpolniti Evropsko poročilo o prometni nesreči;
- osebi, ki ji je povzročena škoda, pa je ni na kraju nesreče, posredovati svoje osebne podatke;
- ostati na kraju prometne nesreče, dokler ni končan ogled, razen če tisti, ki vodi ogled, ne odloči drugače. Če je treba rešiti človeško življenje, lahko udeleženec prometne nesreče začasno zapusti kraj prometne nesreče, vendar se mora takoj, ko je to mogoče vrniti.

(3) Neposredni udeleženec prometne nesreče, ki je zapustil mesto prometne nesreče, mora nemudoma obvestiti upravičenca do podatkov iz prejšnjega odstavka ali policijo, da je bil udeležen v prometni nesreči, posredovati podatke o kraju in ostalih okoliščinah nesreče, svoje podatke, registrsko številko vozila in navesti kraj, kjer se nahaja, ter omogočiti naknadno ugotavljanje dejstev.

(4) Neposredni udeleženci prometne nesreče od trenutka nesreče do zaključka ogleda ne smejo uživati alkoholnih pijač, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njihovo sposobnost za varno udeležbo v prometu.

(5) Z globo najmanj 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek neposredni udeleženec prometne nesreče, ki ravna v nasprotju s sedmo alineo drugega odstavka ali s tretjim odstavkom tega člena.

(6) V prometni nesreči udeleženi voznik motornega vozila iz prvega odstavka 130. člena tega zakona, učitelj vožnje ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju z določbo četrtega odstavka tega člena, se kaznuje za prekršek z globo najmanj 120.000 tolarjev

- če ima v organizmu alkohol ali
- če ima v organizmu mamilo, psihoaktivno zdravilo ali drugo psihoaktivno snov, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

(7) V prometni nesreči udeleženi voznik iz drugega odstavka 130. člena tega zakona, ki ravna v nasprotju z določbo četrtega odstavka tega člena, se kaznuje za prekršek z globo najmanj 120.000 tolarjev

- če ima v organizmu več kot 0,20 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,10 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka ali
- če ima v organizmu mamilo, psihoaktivno zdravilo ali drugo psihoaktivno snov, ki zmanjšuje njegovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

(8) Vozniku, ki povzroči prometno nesrečo, razen prometne nesreče z neznatno nevarnostjo za druge udeležence cestnega prometa, in ima v organizmu več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka ali mamilo, psihoaktivno zdravilo ali drugo psihoaktivno snov, ki zmanjšuje njegovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu, se izreče poleg globe tudi 18 kazenskih točk.

(9) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek drug neposredni udeleženec prometne nesreče, ki ravna v nasprotju s četrnim odstavkom tega člena.

(10) Z globo najmanj 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom ali s prvo, drugo, tretjo, četrto, peto ali šesto alineo drugega odstavka tega člena.

136. člen

(1) Policist mora priti na kraj prometne nesreče II., III. ali IV. kategorije, opraviti vse potrebno za zavarovanje kraja prometne nesreče in opraviti ogled.

(2) Policist mora priti na kraj prometne nesreče I. kategorije in ugotoviti dejstva ter zbrati dokaze, potrebne za odločitev o prekršku.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka policistu pri prometni nesreči z neznatno nevarnostjo ni treba ugotavljati dejstev in zbirati dokazov iz prejšnjega odstavka, razen če neposredni udeleženec prometne nesreče ali udeleženec prometne nesreče, ki je v nesreči utrpel materialno škodo, to izrecno zahteva. O tem policist obvesti udeležence prometne nesreče.

(4) Priča prometne nesreče mora udeležencu nesreče in policistu posredovati osebne podatke. Če to ni mogoče, mora te podatke nemudoma sporočiti policijski postaji ali tistemu, ki vodi ogled.

(5) Sledi prometne nesreče II., III. in IV. kategorije se smejo odstraniti šele po končanem ogledu oziroma ko tako odloči tisti, ki opravlja ogled. Pri taki prometni nesreči ni dovoljeno spreminjati stanja na kraju prometne nesreče, dokler ni opravljena potrebna preiskava, razen kadar to zahteva reševanje udeležencev prometne nesreče.

(6) Za umrle udeležence prometne nesreče sme odrediti preiskovalni sodnik ali policist odvzem telesnih tekočin za analizo.

(7) Pri prometni nesreči, v kateri je kdo umrl ali bil poškodovan in odpeljan v bolnišnico, mora policist:

- poskrbeti za premoženje, ki je ostalo na kraju nesreče,
- poskrbeti za odstranitev in hrambo vozil,
- poskrbeti, da so najbližji sorodniki umrlega ali poškodovanega obveščeni o nesreči.

(8) Na podlagi odredbe preiskovalnega sodnika ali policista mora zdravnik odvzeti udeležencu prometne nesreče kri, urin, drugo telesno tekočino oziroma tkivo za analizo.

(9) Izvajalec rednega vzdrževanja ceste mora na zahtevo policista zagotoviti:

- odstranitev in hrambo vozil, za katera ne morejo poskrbeti udeleženci nesreče,
- odstranitev vseh ovir na cesti, nastalih zaradi nesreče,
- zavarovanje ovir iz prejšnje točke, ki se ne dajo odstraniti, v skladu z določili tega zakona o zavarovanju ovir na cesti.

(10) Zdravstvena organizacija, zavod ali zasebni zdravnik morajo obvestiti najbližjo policijsko postajo o:

- sprejemu poškodovanca, za katerega obstaja sum, da je bil poškodovan v prometni nesreči in
- smrti poškodovanega v prometni nesreči.

(11) Minister, pristojen za zdravje, predpiše vrste in način zbiranja podatkov ter vodenje evidenc o umrlih in poškodovanih v prometnih nesrečah.

(12) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek udeleženec prometne nesreče, ki ravna v nasprotju s četrtem ali petim odstavkom tega člena.

(13) Z globo najmanj 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek zdravnik, ki ravna v nasprotju z osmim ali desetim odstavkom tega člena.

(14) Z globo najmanj 600.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s osmim, devetim ali desetim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 60.000 tolarjev.

X. VOZNIKI

1. Pogoji za vožnjo vozil

137. člen

(1) Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.

(2) Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroka.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke v vožnji kolesa, spremljati največ pet otrok hkrati, če so na cestah, na katerih poteka usposabljanje, drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo. Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če so na cestah, na katerih se izpit opravlja, drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

(4) Kolo sme samostojno voziti v prometu na cesti otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(5) Kolo s pomožnim motorjem sme voziti v cestnem prometu otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(6) Starostni pogoj za pridobitev pravice voziti kolo in kolo s pomožnim motorjem izpolni otrok z nastopom koledarskega leta, v katerem dopolni predpisano starost.

(7) Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, opravi kolesarski izpit in dobi kolesarsko izkaznico v osnovni šoli.

(8) Program usposabljanja za vožnjo kolesa, program kolesarskega izpita in obrazec kolesarske izkaznice predpiše minister, pristojen za šolstvo.

138. člen

- (1) Motorno oziroma motorno in priklopno vozilo sme voziti oseba, ki:
- je telesno in duševno zmožna voziti vozilo;
 - je dopolnila predpisano starost za vožnjo vozil;
 - ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi in ne vozi vozila ali skupine vozil v nasprotju z omejitvijo, vpisano v njenem vozniškem dovoljenju;
 - ji v času, ko vozi vozilo, vozniško dovoljenje ni odvzeto ali se ji ne izvršuje sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije;
 - ji ni izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali ji ni izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja;
 - uporablja pripomočke za vožnjo, ki so vpisani v njenem vozniškem dovoljenju;

(2) V cestnem prometu se ne sme uporabljati vozniškega dovoljenja, namesto katerega je izdan dvojniki.

(3) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki vozi z vozniškim dovoljenjem, katerega veljavnost je potekla, pa predložitev veljavnega zdravstvenega spričevala ni pogoj za podaljšanje njegove veljavnosti.

(4) Z globo 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvo, drugo ali šesto alineo prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s peto alineo prvega odstavka ali z drugim odstavkom tega člena.

(6) Z globo najmanj 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjo ali četrto alineo prvega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi najmanj 8 kazenskih točk.

(7) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki da motorno vozilo v uporabo osebi, ki ne sme voziti takega vozila.

Vožnja s spremljevalcem

139. člen

(1) Ne glede na določbi druge in tretje alinee prvega odstavka prejšnjega člena in določbo tretje alinee 150. člena tega zakona sme voziti osebni avtomobil ali štirikolo tudi oseba, starejša od 17 let:

- ki se je v avtošoli po predpisanem programu usposobila za voznika motornih vozil kategorije B in je po končanem usposabljanju opravila pred komisijo avtošole preizkus znanja predpisov o varnosti cestnega prometa in vožnje motornega vozila;
- ki ji vozniško dovoljenje ni odvzeto oziroma se ji ne izvršuje izrečena sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije oziroma se ji ne izvršuje varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja oziroma ji ni izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja in v evidenci nima nobene kazenske točke v cestnem prometu, če ima vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil druge kategorije;
- če jo med vožnjo spremlja spremljevalec.

(2) Spremljevalec je lahko eden od staršev, posvojiteljev, skrbnikov ali rejnikov osebe iz prejšnjega odstavka, ki je star najmanj 30 let in ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B najmanj sedem let in v evidenci nima več kot pet kazenskih točk. Pod enakimi pogoji so lahko spremljevalci tudi stari starši, strici in tete ter bratje in sestre osebe iz prejšnjega odstavka, če s tem pisno soglašajo starši, skrbniki ali rejniki. Spremljevalec mora biti vpisan v evidenčni karton vožnje. Vpis opravi izpitni center na podlagi ustreznih dokazil. Pred vpisom v evidenčni karton vožnje mora izpitni center spremljevalcu posredovati ustrezna navodila.

(3) Usposabljanje iz prve alinee prvega odstavka, sme pričeti oseba, ko ji ne manjka več kot šest mesecev do dopolnjenega 17. leta starosti. Usposabljanje iz vožnje motornega vozila ne sme biti krajše od 20 ur, preizkus znanja pa mora biti opravljen po programu in kriterijih za opravljanje vozniškega izpita pred dvočlansko komisijo avtošole. Najmanj eden od članov komisije, ki ocenjuje praktični del preizkusa znanja, mora imeti opravljen preizkus iz tretjega odstavka in izpolnjevati pogoj iz četrtega odstavka 173. člena tega zakona.

(4) V obdobju vožnje s spremljevalcem morata oseba iz prvega odstavka tega člena in spremljevalec opraviti vsaj dve uri vožnje z učiteljem vožnje.

(5) Med vožnjo motornega vozila mora imeti oseba iz prvega odstavka tega člena pri sebi evidenčni karton vožnje in veljavno zdravstveno spričevalo, spremljevalec pa veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B. Te listine morata na zahtevo izročiti policistu na vpogled.

(6) Pod pogoji, navedenimi v tem členu, sme oseba iz prvega odstavka tega člena voziti osebni avtomobil in štirikolo, dokler ne opravi vozniškega izpita za vožnjo motornih vozil kategorije B oziroma največ šest mesecev po dopolnjenem 18 letu starosti.

(7) Ne glede na določbi druge in tretje alineje prvega odstavka prejšnjega člena in določbe tretje alineje 150. člena tega zakona sme voziti osebni avtomobil ali štirikolo s spremljevalcem tudi oseba, starejša od 17 let, ki se usposablja v tuji državi za voznika motornih vozil ob pogoju vzajemnosti.

(8) Z globo najmanj 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju s prvim, petim, šestim ali sedmim odstavkom tega člena.

(9) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega odstavka tega člena ali če usposabljanja ali preverjanja znanja iz tretjega odstavka tega člena ne izvaja v skladu s predpisanim programom, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Voznik začetnik

140. člen

(1) Voznik začetnik, ki ima v Republiki Sloveniji stalno ali začasno prebivališče in je v Republiki Sloveniji opravil vozniški izpit in pridobil vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A ali B in imetnik vozniškega dovoljenja, ki je skladno s tem zakonom pridobil slovensko vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A ali B na osnovi veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, če je od izdaje tega vozniškega dovoljenja minilo manj kot leto dni in v državi, kjer je pridobil vozniško dovoljenje, ni opravil programa za voznika začetnika, mora opraviti program dodatnega usposabljanja v skupnem trajanju dvanajst ur. Program vsebuje:

- vožnjo odličnosti,
- vadbo varne vožnje,
- skupinsko delavnico o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa.

(2) Programa iz prejšnjega odstavka se mora voznik začetnik udeležiti v predpisanem zaporedju, in sicer:

- prvega dela vožnje odličnosti, v obdobju dveh do šestih mesecev po izdaji vozniškega dovoljenja,
- enodnevno vadbo varne vožnje z vključeno skupinsko delavnico o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa v obdobju od štirih do desetih mesecev po izdaji vozniškega dovoljenja,
- drugega dela vožnje odličnosti v obdobju osmih do dvanajstih mesecev po izdaji vozniškega dovoljenja.

(3) Vožnjo odličnosti po posebnem programu izvajajo avtošole.

(4) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, zagotavlja izvajanje programa vadbe varne vožnje ter skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa.

(5) Vlada Republike Slovenije določi ceno vadbe varne vožnje in skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa, ki jo plača udeleženec.

(6) Program dodatnega usposabljanja za voznike začetnike lahko izvajajo:

- vožnjo odličnosti: učitelj vožnje;
- vadbo varne vožnje: oseba z ustreznim dovoljenjem;
- skupinsko delavnico o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa: oseba z ustreznim dovoljenjem.

(7) Vozniku začetniku se ob izdaji vozniškega dovoljenja izda tudi karton voznika začetnika za spremljanje dodatnega usposabljanja voznika začetnika, na katerega izvajalci programa potrjujejo opravljene obveznosti.

(8) Nadzor nad izvajanjem programa vadbe varne vožnje in skupinskih delavnic o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa opravljajo v ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve, zaposlene osebe.

(9) Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki ravna v nasprotju s sedmim odstavkom tega člena.

Dovoljenje za izvajanje programa varne vožnje in dovoljenje za izvajanje programa v skupinskih delavnicah

141. člen

(1) Dovoljenje za izvajanje programa varne vožnje pri dodatnem usposabljanju voznika začetnika lahko dobi fizična oseba ki:

- ima najmanj srednjo strokovno ali srednjo splošno izobrazbo;
- ima veljavno vozniško dovoljenje ustrezne kategorije najmanj tri leta;
- v zadnjih treh letih ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje ogrožanja javnega prometa;
- ji v zadnjih dveh letih ni bil izrečen ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije zaradi vožnje pod vplivom alkohola ali odklonitve preizkusa z ustreznimi sredstvi, napravami ali strokovnega pregleda zaradi preveritve, ali ima v organizmu alkohol;
- ji ni odvzeto vozniško dovoljenje ali ji ni izrečena kazen prepovedi vožnje motornega vozila, dokler traja taka prepoved in
- je uspešno opravila izpit za izvajanje programa varne vožnje po posebnem programu iz 145. člena tega zakona.

(2) Dovoljenje za izvajanje programa v skupinskih delavnicah o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa, pri dodatnem usposabljanju voznika začetnika lahko dobi fizična oseba, ki:

- ima ustrezno univerzitetno izobrazbo,
- ima znanje s področja varnosti cestnega prometa in dela s skupinami,

- v zadnjih treh letih ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje ogrožanja javnega prometa;
- uspešno opravila izpit za izvajanje programa v skupinskih delavnicah po posebnem programu iz 145. člena tega zakona.

(3) Dovoljenji iz prvega in drugega odstavka tega člena izda in podaljša ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Veljavnost dovoljenja se podaljša vsaka tri leta, na podlagi uspešno opravljenega posebnega programa iz 145. člena tega zakona.

Razveljavitev dovoljenja za izvajanje programa varne vožnje in dovoljenja za izvajanje programa v skupinskih delavnicah

142. člen

(1) Osebi iz prvega odstavka prejšnjega člena ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, razveljavi dovoljenje v naslednjih primerih:

- če mu je izrečen ukrep prepovedi opravljanja poklica voznika, odvzema vozniškega dovoljenja ali prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja ali sankcija prepovedi vožnje motornega vozila za čas, za katerega velja tak ukrep;
- če je bil v zadnjih treh letih pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje ogrožanja javnega prometa;
- če ne izvaja predpisanega programa.

(2) Osebi iz drugega odstavka prejšnjega člena ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, razveljavi dovoljenje v naslednjih primerih:

- če mu je izrečen ukrep prepovedi opravljanja poklica;
- če je bil v zadnjih treh letih pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje ogrožanja javnega prometa;
- če ne izvaja predpisanega programa.

Podelitev pooblastila za izvajanje vadbe varne vožnje in skupinske delavnice

143. člen

(1) Programe vadbe varne vožnje in skupinskih delavnic kot del programa dodatnega usposabljanja za voznike začetnike izvajajo pravne osebe ali samostojni podjetniki posamezniki, ki jih za to pooblasti minister, pristojen za notranje zadeve.

(2) Pooblastilo za izvajanje programov vadbe varne vožnje in skupinskih delavnic se podeli pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki izpolnjuje pogoje glede poslovnih prostorov, predpisane opreme in naprav ter kadrov, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

Evidenca

144. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve vodi evidenco izdanih dovoljenj za osebe iz prvega in drugega odstavka 141. člena tega zakona.

- (2) Evidence vsebujejo naslednje podatke:
- priimek in ime;
 - EMŠO;
 - datum in kraj rojstva;
 - datum izdaje dovoljenja in veljavnost;
 - prebivališče imetnika dovoljenja.

Pooblastila

145. člen

- Minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše:
- program dodatnega usposabljanja za voznike začetnike;
 - program usposabljanja in izpita za izvajalce programa varne vožnje in skupinskih delavnic ter program rednega izpopolnjevanja znanja za osebe, ki izvajajo program varne vožnje in skupinskih delavnic;
 - obrazec kartona voznika začetnika iz sedmega odstavka 140. in obrazec dovoljenj iz 141. člena tega zakona;
 - postopek izdaje in podaljšanja veljavnosti in zamenjave dovoljenj iz 141. člena tega zakona;
 - natančnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati samostojni podjetnik posameznik oziroma pravna oseba za izvajanje programov vadbe varne vožnje in skupinskih delavnic.

Izdaja in podaljšanje veljavnosti voznškega dovoljenja

146. člen

(1) Vozniško dovoljenje se izda oziroma podaljša njegovo veljavnost osebi, ki ima v Republiki Sloveniji stalno prebivališče oziroma začasno prebivališče več kot šest mesecev.

(2) Vozniško dovoljenje izda oziroma podaljša njegovo veljavnost upravna enota, ne glede na stalno prebivališče upravičenca oziroma začasno prebivališče, če upravičenec v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča.

(3) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil se izda upravičencu s statusom voznika začetnika z veljavnostjo do dopolnjenega 21. leta starosti oziroma za dobo dveh let po prvi pridobitvi voznškega dovoljenja.

(4) Upravičencu iz prejšnjega odstavka lahko pristojni organ v roku največ enega leta od izteka njegove veljavnosti podaljša veljavnost voznškega dovoljenja za obdobje, potrebno za izpolnitev predpisanih obveznosti, vendar ne več kot za eno leto, če ta iz utemeljenih razlogov, ugotovljenih v posebnem ugotovitvenem postopku, ni opravil programa usposabljanja za voznika začetnika. Po izteku veljavnosti se izda novo voznško dovoljenje le, če upravičenec ponovno opravi voznški izpit.

(5) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil se izda z veljavnostjo do 80. leta starosti upravičencu, ko predloži potrdilo o uspešno opravljenem programu usposabljanja za voznika začetnika oziroma ko mu preneha veljati status voznika začetnika.

(6) Od 80. leta starosti se podaljšuje veljavnost voznškega dovoljenja upravičencu, ki predloži zdravniško spričevalo, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila določene kategorije.

(7) Zdravniško spričevalo iz prejšnjega odstavka izda imetniku vozniškega dovoljenja pooblaščen zdravstvena organizacija pooblaščen zasebni zdravnik oziroma osebni zdravnik. V zdravniškem spričevalu mora biti, v skladu z ugotovljenimi psihofizičnimi sposobnostmi voznika, določen datum naslednjega pregleda.

(8) Ne glede na določbi tretjega in petega odstavka tega člena se veljavnost vozniškega dovoljenja lahko omeji na rok, določen v zdravniškem spričevalu pooblaščen zdravstvene organizacije, pooblaščenega zasebnega zdravnika oziroma osebnega zdravnika o telesni in duševni zmožnosti osebe za vožnjo motornega vozila.

(9) Veljavnost vozniškega dovoljenja preneha s potekom roka veljavnosti, za katerega je izdano, z dnevom pravnomočnosti sodbe, s katero je bil imetniku vozniškega dovoljenja izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja oziroma z dnevom pravnomočnosti odločbe, s katero mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

(10) Pri izrekanju kazenskih točk v cestnem prometu se šteje, da ima veljavno vozniško dovoljenje, izdano v Republiki Sloveniji, tudi imetnik vozniškega dovoljenja, kateremu je potekel rok veljavnosti.

Pogoji za izdajo vozniškega dovoljenja

147. člen

(1) Vozniško dovoljenje se izda na lastno zahtevo osebi, ki poleg pogojev iz prve in druge alineje prvega odstavka 138. člena tega zakona izpolnjuje naslednje pogoje:

- da je opravila vozniški izpit pred pristojno izpitno komisijo iz 173. člena tega zakona;
- da je uspešno opravila tečaj o varnem delu s traktorjem in traktorskimi priključki, če zahteva izdajo vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil kategorije F;
- da ji ni odvzeto ali začasno odvzeto vozniško dovoljenje;
- da se ji ne izvršuje stranska kazen prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije;
- da ji ni prepovedana izdaja vozniškega dovoljenja v zvezi z ukrepom odvzema vozniškega dovoljenja, dokler taka prepoved traja;
- da je zahtevi priložila ustrezno fotografijo.

(2) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A brez omejitev se izda osebi, ki je dopolnila 21 let starosti in je opravila vozniški izpit za vožnjo motornih vozil kategorije A, katerega praktični del je obsegal tudi posebni praktični del vozniškega izpita.

(3) Vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A brez omejitev se izda osebi, ne da bi opravljala vozniški izpit in ne da bi predložila zdravstveno spričevalo, ki poleg pogojev, določenih v prvem odstavku tega člena, izpolnjuje naslednje pogoje:

- da je stara najmanj 21 let;
- da ima najmanj dve leti veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil podkategorije oziroma kategorije:
 - a) A1 (A do 125 ccm in največ 11 kW) ali
 - b) A, katerih moč motorja ne presega 25 kW in razmerje moč motorja/masa vozila ne presega 0,16 kW/kg.

Pri tem se doba, ko je oseba imela vozniško dovoljenje iz točke a) in iz točke b) te alineje skupaj več kot dve leti, sešteva.

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A brez omejitev izda osebi ne da bi predložila zdravstveno spričevalo, ki poleg pogojev, določenih v prvem odstavku tega člena izpolnjuje naslednje pogoje:

- da je stara najmanj 21 let;
- da ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih koles, katerih prostornina motorja ne presega 125 ccm in moč ne presega 11 kW oziroma katerih moč motorja ne presega 25 kW in razmerje moč motorja/masa vozila ne presega 0,16 kW/kg;
- da je opravila posebni praktični del vozniškega izpita za vožnjo motornih koles kategorije A brez omejitev.

(5) Osebi, ki opravi vozniški izpit za vožnjo motornih vozil kategorije A, pa ne izpolnjuje pogojev za pridobitev vozniškega dovoljenja kategorije A brez omejitev, določenih v drugem, tretjem in četrtem odstavku tega člena, se izda vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A z omejitvijo, da sme voziti motorna kolesa brez bočne prikolice katerih moč motorja ne presega 25 kW in razmerje moč motorja/masa vozila ne presega 0,16 kW/kg in motorna kolesa z bočno prikolico, katerih razmerje moč motorja/masa vozila ne presega 0,16 kW/kg.

(6) Osebi, ki ima najmanj dve leti veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil podkategorije A1 (A do 125 ccm in največ 11 kW) in je dopolnila 18 let starosti, se lahko izda vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A z omejitvijo, da sme voziti motorna kolesa brez bočne prikolice, katerih moč motorja ne presega 25 kW in razmerje moč motorja/masa vozila ne presega 0,16 kW/kg in motorna kolesa z bočno prikolico, katerih razmerje moč motorja/masa vozila ne presega 0,16 kW/kg ne da bi opravljala vozniški izpit in ne da bi predložila zdravstveno spričevalo.

(7) Vozniško dovoljenje za vožnjo vozil podkategorije A1 (A do 125 ccm in največ 11 kW) se izda osebi, ki poleg pogojev, določenih v prvem odstavku tega člena, izpolnjuje naslednje pogoje:

- da je stara najmanj 16 let;
- da je opravila vozniški izpit podkategorije A1 (A do 125 ccm in največ 11 kW).

(8) Osebi, ki ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B, B+E, C, C+E, D1, D1+E, D ali D+E, se izda tudi vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije F, če uspešno opravi tečaj o varnem delu s traktorjem in traktorskimi priključki.

(9) Osebi, ki opravi praktični del vozniškega izpita na vozilu, katerega prestavno razmerje med motorjem in kolesi se spreminja z uporabo stopalke za plin ali zavore – vozila z avtomatskim menjalnikom, se to zabeleži v vozniško dovoljenje, izdano taki osebi. Z vozniškim dovoljenjem s tako opombo se sme voziti samo vozila z avtomatskim menjalnikom.

(10) V vozniškem dovoljenju se potrdijo vse tiste kategorije vozil, ki jih sme imetnik voziti oziroma jih bo smel voziti po dopoljnjeni predpisani starosti (kategorija G).

(11) Osebi, ki ima veljavno vozniško dovoljenje izdano v tujini, se slovensko vozniško dovoljenje ne izda oziroma se ne podaljša njegove veljavnosti, razen v primeru zamenjave v tujini izdanega vozniškega dovoljenja za slovensko vozniško dovoljenje ali če veljavno vozniško dovoljenje, izdano v tujini, odda organu, ki ji izda oziroma podaljša veljavno slovensko vozniško dovoljenje.

(1) Oseba, ki ji je v postopku za prekršek izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, mora na poziv upravne enote oddati vozniško dovoljenje. Če oseba ne odda vozniškega dovoljenja v roku, določenem v pozivu, ji ga odvzamejo policisti na njene stroške. Novo vozniško dovoljenje lahko pridobi po prvem izrečenem prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja po šestih mesecih, po drugem prenehanju po enem letu, po nadaljnjih izrečenih prenehanjih pa po dveh letih od dneva oddaje vozniškega dovoljenja. Pogoji za pridobitev novega vozniškega dovoljenja je, da taka oseba ponovno opravi vozniški izpit.

(2) Če je imela oseba iz prejšnjega odstavka v vozniškem dovoljenju, za katerega ji je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti, vpisanih več kategorij motornih vozil, se ji v vozniško dovoljenje vpišejo vse te kategorije, če opravi vozniški izpit za motorna vozila tiste oziroma tistih kategorij, s katerimi je storila prekršek ali prekrške, za katere so ji bile izrečene kazenske točke in izpolni druge pogoje za izdajo vozniškega dovoljenja, določene v prvem odstavku tega člena.

149. člen

(1) Vozniško dovoljenje se izda na enotnem obrazcu za vožnjo motornih in priklopnih vozil, ki so razvrščena v kategorije A, B, B+E, C, C+E, D, D+E in podkategorije A1, D1 in D1+E.

(2) V kategorijo A spadajo motorna kolesa na dveh kolesih, s stransko prikolico ali brez nje. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij G in H.

(3) Znotraj kategorije A se vozniško dovoljenje izda za vožnjo motornih koles podkategorije A1, v katero spadajo motorna kolesa na dveh kolesih, s stransko prikolico ali brez nje, katerih prostornina motorja ne presega 125 ccm in katerih moč motorja ne presega 11 kW, ali kategorije A z omejitvijo 25 kW, v katero spadajo motorna kolesa na dveh kolesih, s stransko prikolico ali brez nje, katerih moč motorja ne presega 25 kW, pri katerih razmerje med močjo motorja in maso vozila ne presega 0,16 kW/kg.

(4) V kategorijo B spadajo motorna vozila, razen vozil kategorije A, F, G in H, katerih največja dovoljena masa ne presega 3.500 kg in poleg sedeža za voznika nimajo več kot osem sedežev. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij G in H.

(5) V kategorijo B+E spadajo skupine vozil, sestavljene iz motornega vozila kategorije B, ki mu je dodano priklopno vozilo, katerega največja dovoljena masa presega maso vlečnega vozila ali če največja dovoljena masa te skupine vozil presega 3.500 kg.

(6) V kategorijo C spadajo motorna vozila, razen vozil kategorije F in kategorije D, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij B, G in H.

(7) V kategorijo C+E spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega motornega vozila kategorije C in priklopnega vozila, katerega največja dovoljena masa presega 750 kg. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B+E, v kombinaciji z vozniškim dovoljenjem podkategorije D1 pa tudi podkategorije D1+E ter v kombinaciji z vozniškim dovoljenjem D kategorije pa tudi kategorije D+E.

(8) V kategorijo D spadajo motorna vozila za prevoz oseb, ki imajo poleg sedeža za voznika več kot osem sedežev. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B, C, G in H in podkategorije D1.

(9) Znotraj kategorije D se izda vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil podkategorije D1, v katero spadajo avtobusi, ki imajo poleg sedeža za voznika največ 16 sedežev. Dovoljenje za vožnjo vozil te podkategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij B, G in H.

(10) V kategorijo D+E spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega motornega vozila kategorije D in priklopnega vozila, katerega največja dovoljena masa presega 750 kg. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B+E in podkategorije D1+E.

(11) Znotraj kategorije D+E se izda vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil podkategorije D1+E, v katero spadajo skupine vozil, sestavljene iz vlečnega motornega vozila podkategorije D1 in priklopnega vozila, katerega največja dovoljena masa presega 750 kg in največja dovoljena masa skupine vozil ne presega 12.000 kg ter se priklopno vozilo ne uporablja za prevoz oseb. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B+E.

(12) Vozniško dovoljenje se izda tudi za vožnjo drugih motornih in priklopnih vozil, ki so razvrščena v nacionalne kategorije F, G in H.

(13) V kategorijo F spadajo traktorji in traktorski priklopniki. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije G.

(14) V kategorijo G spadajo delovni stroji in motokultivatorji.

(15) V kategorijo H spadajo kolesa z motorjem in lahka štirikolesa. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije G.

(16) Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije A brez omejitev smejo voziti v Republiki Sloveniji tudi trikolesa.

(17) Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorij B, C ali D in podkategorije D1 smejo voziti motorna vozila navedenih kategorij tudi, kadar so jim dodani lahki priklopniki. Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije B smejo voziti motorno vozilo te kategorije tudi, kadar mu je dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik, njegova največja dovoljena masa pa ne presega mase vlečnega vozila, če največja dovoljena masa teh vozil ali skupine vozil ne presega 3.500 kg.

(18) Vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B+E, C+E ali D+E in podkategorije D1+E, se izda le osebi, ki ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B, C, D oziroma podkategorije D1.

(19) Ob uporabi in zamenjavi vozniškega dovoljenja, izdanega na obrazcu vozniškega dovoljenja, določenega s Pravilnikom o obrazcih prometnih dovoljenj in vozniškega dovoljenja ter o registrskih tablicah (Uradni list RS, št. 5/92, 70/95 in 73/2000) ali Pravilnikom o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 117/02, 100/03 in 59/04) in na podlagi 128.a člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02) določena vozniška dovoljenja, se za vozniško dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, upošteva naslednja ekvivalentnost med kategorijami:

DOSEDANJE VOZNIŠKO DOVOLJENJE		NOVO VOZNIŠKO DOVOLJENJE
A do 125 ccm	=	A1
A do 125 ccm in 11 kW	=	A1
A = 125 ccm in = 11 kW	=	A1
A = 25 kW in = 0,16 kW/kg	=	A – A z omejitvijo = 25 kW in = 0,16 kW/kg
A do 350 ccm	=	A – ko imetnik vozniškega dovoljenja dopolni 20 let
A	=	A
B	=	B
C	=	C
D	=	D
E le z vozili kategorije B	=	B + E
E	=	B + E, C + E in če ima imetnik vozniškega dovoljenja kategorijo D, tudi D + E
F	=	F in H
G	=	G
H	=	H
A – le do 50 km/h	=	H
I	=	H

Predpisana starost za vožnjo motornih vozil

150. člen

Za vožnjo motornih vozil posamezne kategorije mora imeti voznik dopolnjeno naslednjo starost:

- za vozila podkategorije A1 16 let;
- za vozila kategorije A 18 let;
- za vozila kategorije B 18 let;
- za vozila kategorije C 18 let;
- za vozila kategorije B + E in C + E 18 let;
- za vozila podkategorije D1 21 let;

- za vozila kategorije D 21 let;
- za vozila podkategorije D1+E 21 let;
- za vozila kategorije D + E 21 let;
- za vozila kategorije F, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 40 km/h 15 let;
- za vozila kategorije F, katerih konstrukcijsko določena hitrost presega 40 km/h 18 let;
- za vozila kategorije G – motokultivatorji 15 let;
- za vozila kategorije G – delovni stroji 18 let;
- za vozila kategorije H 14 let.

Dvojnik

151. člen

(1) Namesto pogrešanega ali ukradenega veljavnega vozniškega dovoljenja se na zahtevo stranke izda novo vozniško dovoljenje. Zahtevi za izdajo takega vozniškega dovoljenja mora stranka, poleg svoje fotografije, priložiti tudi dokazilo o preklicu veljavnosti pogrešanega oziroma ukradenega vozniškega dovoljenja v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Z globo 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba iz prejšnjega odstavka, ki poda lažno izjavo o poprešitvi ali kraji vozniškega dovoljenja.

Vožnja z vozniškim dovoljenjem, izdanim v tujini

152. člen

(1) Tujec, ki ima na podlagi dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji prijavljeno prebivališče, sme z veljavnim vozniškim dovoljenjem, ki mu ga je izdal pristojni organ tuje države, in ob vzajemnosti voziti v Republiki Sloveniji tista motorna vozila, ki jih sme voziti po veljavnem vozniškem dovoljenju, izdanem v tujini, in sicer eno leto od dneva prijave prebivališča v Republiki Sloveniji.

(2) Državljan Republike Slovenije, ki začasno ali stalno prebiva v tujini in pride začasno v Republiko Slovenijo, sme z veljavnim vozniškim dovoljenjem, ki mu ga je izdal pristojni organ tuje države, voziti tista motorna vozila, ki jih sme voziti po veljavnem vozniškem dovoljenju, izdanem v tujini, in sicer dve leti od dneva prijave prebivališča v Republiki Sloveniji.

(3) Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena mora oseba, ki ima veljavno vozniško dovoljenje, izdano v tujini, ki ni v skladu s Konvencijo o cestnem prometu (Uradni list RS – MP, št. 9-55/92), imeti med vožnjo motornega vozila po cesti pri sebi poleg veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, tudi veljavno mednarodno vozniško dovoljenje, ki ga je izdal pristojni organ ali organizacija tuje države.

(4) Oseba iz prvega in drugega odstavka tega člena v Republiki Sloveniji ne sme voziti motornega vozila po cesti, če ji je bila v tuji državi, v kateri ji je bilo izdano vozniško dovoljenje, prepovedana vožnja vozil kategorije oziroma vrste, v katero spada vozilo, ki ga vozi. Prav tako ne sme voziti motornega vozila kategorije B, B+E, C ali C+E, če še ni dopolnila starosti 18 let, in kategorije D ali D+E ter podkategorij D1 ali D1+E, če še ni dopolnila starosti 21 let.

(5) Ne glede na določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena sme z veljavnim vozniškim dovoljenjem, ki mu ga je izdal pristojni organ druge države članice Evropske unije, voziti v Republiki Sloveniji tista motorna vozila, ki jih sme voziti po veljavnem vozniškem dovoljenju, izdanem v drugi državi članici Evropske unije.

(6) Z globo najmanj 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

(7) Z globo najmanj 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali četrtem odstavkom tega člena.

Zamenjava voznškega dovoljenja, izdanega v tujini

153. člen

(1) Tujec, ki ima na podlagi dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji prijavljeno prebivališče več kot šest mesecev, in državljan Republike Slovenije, ki se vrne iz tujine v Republiko Slovenijo zaradi stalnega prebivanja ali ima prijavljeno začasno prebivališče v Republiki Sloveniji več kot šest mesecev, lahko, če izpolnjujeta druge s tem zakonom določene pogoje za vožnjo motornih vozil, zahtevata zamenjavo veljavnega voznškega dovoljenja, izdanega v tujini, za slovensko voznško dovoljenje.

(2) Določba prejšnjega odstavka, ki se nanaša na prebivanje, se smiselno uporablja tudi za imetnika veljavnega voznškega dovoljenja druge države članice Evropske unije, ki kljub določbi petega odstavka 152. člena želi zamenjati veljavno voznško dovoljenje izdano v drugi državi članici Evropske unije, za slovensko voznško dovoljenje.

(3) Slovensko voznško dovoljenje se izda, če imetnik veljavnega voznškega dovoljenja, izdanega v tujini, opravi praktični del voznškega izpita za tiste kategorije vozil, ki jih sme voziti z voznškim dovoljenjem, izdanem v tujini in tistim, ki so že imeli veljavno slovensko voznško dovoljenje.

(4) Praktičnega dela voznškega izpita ni treba opraviti imetnikom voznških dovoljenj tistih tujih držav, ki jih določi s pravilnikom minister, pristojen za notranje zadeve, na podlagi ocene kakovosti izobraževanja, teoretičnega znanja in znanja vožnje motornih vozil voznikov ter prometno varnostnih razmer v posamezni tuji državi in imetnikom voznških dovoljenj tujih držav, ki imajo dokazilo o strokovni usposobljenosti v skladu s predpisi Evropske unije o najnižji stopnji usposabljanja za nekatere poklicne voznike v cestnem prometu.

(5) Slovensko voznško dovoljenje se izda namesto voznškega dovoljenja, izdanega v tujini.

(6) Izjemoma in ob vzajemnosti se od osebja diplomatskih in konzularnih predstavništev misij tujih držav in predstavništev mednarodnih organizacij v Republiki Sloveniji ob zamenjavi voznškega dovoljenja, izdanega v tujini, ne zahtevajo dokazila o telesni in duševni zmožnosti voziti motorna vozila ter opravljanja praktičnega dela voznškega izpita.

(7) Tujcu in državljanu Republike Slovenije se zamenja voznško dovoljenje, izdano v tujini, s slovenskim voznškim dovoljenjem, če ga je pridobil med najmanj šestmesečnim bivanjem v državi, v kateri je bilo izdano.

(8) Če se iz besedila vozniškega dovoljenja, izdanega v tujini, ne da sklepati, za katero kategorijo oziroma vrsto vozila velja in ali še velja, se sme vozniško dovoljenje, izdano v tujini, zamenjati po prvem odstavku tega člena, če oseba, ki prosi za zamenjavo, priloži listino, iz katere je razvidno, katera motorna vozila sme voziti, oziroma listino o veljavnosti vozniškega dovoljenja.

(9) Mednarodnega vozniškega dovoljenja ni mogoče zamenjati za slovensko vozniško dovoljenje.

(10) Vozniško dovoljenje, izdano v tujini, ki se zamenja za slovensko vozniško dovoljenje, in vozniško dovoljenje, ki je bilo oddano v skladu z enajstim odstavkom 147. člena tega zakona, se vrne organu tuje države, ki ga je izdal.

Zamenjava vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi Evropske unije

154. člen

(1) Imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja druge države članice Evropske unije, ki stalno ali začasno prebiva v Republiki Sloveniji, lahko brez opravljanja vozniškega izpita in predložitve dokazila o duševni in telesni zmožnosti za vožnjo vozil, zamenja veljavno vozniško dovoljenje za slovensko vozniško dovoljenje, če izpolnjuje druge s tem zakonom določene pogoje za vožnjo motornih vozil, in sicer za tiste kategorije vozil, ki jih sme voziti po vozniškem dovoljenju, katerega zamenjavo zahteva.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se tiste nacionalne kategorije, ki jih po določbi 149. člena tega zakona ne vsebuje slovensko vozniško dovoljenje, opustijo, podkategorije pa se označijo s potrditvijo kategorije in vpisom ustrezne usklajene kode Evropske unije v rubriko Omejitve vozniškega dovoljenja.

(3) Imetnik vozniškega dovoljenja iz prvega odstavka tega člena mora veljavno vozniško dovoljenje države članice Evropske unije zamenjati za slovensko vozniško dovoljenje, če mu je v Republiki Sloveniji izrečen odvzem vozniškega dovoljenja ali prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja ali če na vozniškem dovoljenju države članice Evropske unije ni prostora za vpis izrečene prepovedi vožnje motornega vozila, ter imetnik takega vozniškega dovoljenja, pri katerem je ugotovljena telesna ali duševna nezmožnost za vožnjo motornih vozil.

(4) Imetniku vozniškega dovoljenja druge države članice Evropske unije, ki v nasprotju z določbo prejšnjega odstavka ne zamenja za slovensko vozniško dovoljenje, odvzame vozniško dovoljenje pristojni organ Republike Slovenije.

(5) Vozniško dovoljenje, izdano v drugi državi članici Evropske unije, ki se zamenja za slovensko vozniško dovoljenje, in vozniško dovoljenje, ki je bilo oddano v skladu z enajstim odstavkom 147. člena tega zakona, se vrne organu tuje države, ki ga je izdal.

Mednarodno vozniško dovoljenje

155. člen

(1) Imetnik veljavnega slovenskega vozniškega dovoljenja lahko dobi na lastno zahtevo tudi mednarodno vozniško dovoljenje, če mu ni izrečen varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma se mu ne

izvršuje kazen ali varstveni ukrep prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

(2) Mednarodna vozniška dovoljenja izdaja organizacija, ki jo pooblasti minister, pristojen za notranje zadeve.

(3) Mednarodnega vozniškega dovoljenja, izdanega v Republiki Sloveniji, ni mogoče uporabljati za vožnjo motornih vozil v Republiki Sloveniji.

(4) Izdajanje mednarodnih vozniških dovoljenj in vodenje registra nadzoruje ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Evidenca o vozniških dovoljenjih

156. člen

- (1) Evidenca izdanih vozniških dovoljenj vsebuje naslednje podatke:
- enotno matično številko občana, ime in priimek, datum in kraj rojstva in fotografijo;
 - organ oziroma organizacijo, ki je izdal vozniško dovoljenje oziroma podaljšal njegovo veljavnost;
 - datum izdaje in spremembe;
 - številko vpisa;
 - serijsko številko izdanega vozniškega dovoljenja;
 - veljavnost vozniškega dovoljenja;
 - zaznamke o veljavnosti, zamenjavi zaradi obrabljenosti, zamenjavi tujega vozniškega dovoljenja za slovensko, pogržitvi ali kraji oziroma deponiranju ali ostalih spremembah, ki se nanašajo na vozniško dovoljenje;
 - kategorije vozil in podkategorije vozil, za katere velja, in datum pridobitve dovoljenja za vožnjo vozil posamezne kategorije;
 - da je oseba voznik začetnik;
 - omejitve: pripomočke, ki jih mora voznik uporabljati med vožnjo, oziroma omejitve za vožnjo vozil posameznih kategorij (A z omejitvijo, da sme voziti motorna kolesa kategorije A, katerih moč motorja ne presega 25 kW in katerih razmerje moč motorja/masa ne presega 016 kW/kg).

(2) Evidenco vozniških dovoljenj vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, upravne enote pa vnašajo podatke v evidenco.

Pooblastilo

157. člen

(1) Minister, pristojen za kmetijstvo in gozdarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, predpiše program usposabljanja za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati organizacije oziroma zavodi za izvajanje tega programa, način izdaje potrdil o uspešno opravljenem tečaju in vodenja evidenc ter pooblasti organizacije oziroma zavode za izvajanje tega programa.

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše obrazec vozniškega dovoljenja ter postopek za izdajo, podaljšanje veljavnosti, nadomestitev in zamenjavo vozniških dovoljenj, enotne kode pripomočkov, ki jih mora voznik uporabljati pri vožnji vozila in omejitve ter način vodenja evidenc.

2. Usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil

Opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil

158. člen

(1) Usposabljanje kandidatov oziroma kandidatk (v nadaljnjem besedilu: kandidatov) za voznike motornih vozil ali skupine vozil (v nadaljnjem besedilu: dejavnost usposabljanja kandidatov) opravljajo gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, izobraževalni zavodi in pravne osebe zasebnega prava, ki izpolnjujejo pogoje, določene v tem zakonu in drugih predpisih (v nadaljnjem besedilu: avtošola).

(2) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, izda odločbo o registraciji avtošole za tisto kategorijo motornih vozil, za katero usposablja kandidate za voznike.

(3) Avtošola sme opravljati dejavnost usposabljanja kandidatov, ko izpolni pogoje iz 159. člena tega zakona ter drugih predpisov in jo ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, vpiše v register avtošol.

(4) Register avtošol vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Register vsebuje naslednje podatke:

- številko vpisa v register;
- naziv avtošole;
- statusno obliko;
- sedež avtošole;
- sedež podružnice;
- kategorije, za katere je registrirana;
- datum vpisa v register;
- datum in razloge za izbris iz registra.

Minister, pristojen za notranje zadeve, izda natančnejše predpise o obliki, načinu in pogojih vodenja registra avtošol.

(5) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, izda odločbo o izbrisu avtošole iz registra avtošol:

- če je pravna oseba črtana iz evidence pravnih oseb;
- če pravna oseba sporoči, da je prenehala z opravljanjem dejavnosti usposabljanja kandidatov;
- če samostojni podjetnik posameznik umre ali preneha z opravljanjem dejavnosti usposabljanja kandidatov;
- če ne izpolnjuje pogojev iz 159. člena tega zakona;
- če v določenem roku ne odpravi pomanjkljivosti, ugotovljenih z odločbo iz 229. člena tega zakona;
- če ji je bila v roku dveh let dvakrat izdana odločba o začasni prepovedi dela zaradi neizpolnjevanja predpisanih pogojev, ki se nanašajo na prostore, kadre, učila in izvajanje programov.

(6) V primeru izbrisa avtošole iz registra avtošol na podlagi šeste alineje prejšnjega odstavka se sme ponovni vpis v register izvesti po preteku petih let od izdane odločbe o izbrisu iz registra.

(7) Avtošola mora na predpisan način voditi register kandidatov ter evidenčni karton vožnje, dnevni razvid vožnje in dnevnik usposabljanja iz teorije.

- a) Register kandidatov vsebuje:
- registrsko številko kandidata;
 - datum vpisa;
 - priimek in ime kandidata;
 - naslov, prebivališče;
 - datum rojstva;
 - številko evidenčnega kartona in datum njegove izdaje;
 - podatke o usposabljanju;
 - podatke o izpisu kandidata iz avtošole.
- b) Evidenčni karton vožnje poleg podatkov iz registra vsebuje še ime, priimek učitelja vožnje ter ime, priimek, rojstne podatke in sorodstveno razmerje spremljevalca.
- c) Dnevni razvid vožnje vsebuje podatke o avtošoli, ki ga je izdala, številki in datumu izdaje dnevnega razvida vožnje, imenu in priimku učitelja vožnje, registrski označbi vozila, podatke o številu prevoženih kilometrov, podatke o kandidatu in podatke o usposabljanju kandidata.
- d) Dnevnik usposabljanja iz teorije vsebuje zaporedno številko dnevnika, čas usposabljanja, ime in priimek predavatelja, podatke o kandidatu iz registra ter podatke o poteku usposabljanja.

Minister, pristojen za notranje zadeve, izda natančnejše predpise o obliki, načinu in pogojih vodenja registra kandidatov, evidenčnega kartona vožnje, dnevnega razvida vožnje ter dnevnika usposabljanja.

(8) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s tretjim ali petim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Pogoji za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov

159. člen

(1) Avtošola mora imeti:

- predpisano opremljeno šolsko učilnico za poučevanje teorije;
- pisarniški prostor za sprejem kandidatov in za delo vodje avtošole;
- najmanj eno vozilo, opremljeno za poučevanje kandidatov za voznike motornih vozil, tistih kategorij za katere je vpisana v register avtošol, razen za kategorijo B, kjer mora imeti dve vozili;
- površino, ki meri najmanj 1.000 m² uporabne površine, ki omogoča izvajanje vaj iz tehnike vožnje vozila in od avtošole ali podružnice ni oddaljena več kot 30 km.

Šolska učilnica, pisarniški prostor, vozila in površina iz četrte alineje morajo biti opremljeni v skladu s predpisi iz 163. člena tega zakona.

(2) Avtošola mora imeti:

- v delovnem razmerju za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom najmanj tri učitelje vožnje;
- v delovnem razmerju za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom vodjo avtošole, ki ima dovoljenje za strokovnega vodjo avtošole in veljavno dovoljenje za učitelja vožnje.

(3) Izobraževalnim zavodom ni treba izpolnjevati pogojev iz prejšnjega odstavka, če usposabljujejo kandidate, ki imajo v tem izobraževalnem zavodu status dijaka in se izobražujejo po izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe ter imajo za dokončanje

programa določeno kot pogoj opravljen vozniški izpit določene kategorije motornih vozil. Kandidate za voznike motornih vozil smejo usposablјati učitelji, ki izpolnjujejo pogoje po tem zakonu in drugih predpisih ter so v delovnem razmerju v tem zavodu.

(4) Avtošola sme usposablјati kandidate za voznike motornih vozil tudi v podružnici zunaj kraja svojega sedeža, če podružnica izpolnjuje materialne pogoje, navedene v tem členu, in ji ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, izda odločbo o vpisu v register.

(5) V avtošolah smejo usposablјati kandidate za voznike motornih vozil samo učitelji vožnje oziroma učitelji predpisov o varnosti cestnega prometa.

(6) Predpise o varnosti cestnega prometa, osnove delovanja naprav in opreme na motornem vozilu, psihologijo v cestnem prometu in prometno etiko smejo v avtošoli poučevati:

- učitelji predpisov z ustreznim veljavnim dovoljenjem za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa in učitelji vožnje z veljavnim dovoljenjem za učitelja vožnje, ki imajo najmanj višjo strokovno izobrazbo;
- osebe, ki so bile zaposlene kot učitelji predpisov o varnosti cestnega prometa na dan 1. maja 1998 in imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje.

(7) Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(8) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Poučevanje vožnje

160. člen

(1) Vožnjo v cestnem prometu lahko v avtošoli poučujejo učitelji vožnje, ki imajo veljavno dovoljenje za učitelja vožnje (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje za učitelja vožnje) tiste kategorije, za katero poučujejo kandidata za voznika motornih vozil.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko poučuje kandidata za voznika motornih vozil kategorije F učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije B in veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije F, kandidata za voznika motornih vozil kategorije H pa učitelj vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje za motorna vozila kategorije A.

(3) Pri poučevanju vožnje je učitelj vožnje odgovoren za varnost vožnje in za prekršek, ki ga je storil kandidat za voznika, razen, če ga ni mogel preprečiti.

(4) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba ali učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(5) Z globo najmanj 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 30.000 tolarjev.

Program usposabljanja

161. člen

(1) Program usposabljanja za voznike motornih vozil vsebuje teoretični in praktični del.

1. Teoretični del, v trajanju najmanj 40 pedagoških ur, obsega:
 - pravila cestnega prometa, prometne znake in njihov pomen, znake, ki jih dajejo policisti in druge s tem zakonom pooblaščen osebe, ter nevarnosti, ki nastanejo zaradi dejanj v prometu, ki nasprotujejo prometnim predpisom;
 - izvedbo operacij z motornim vozilom, katerih namen je uspešna in varna vožnja, v skladu s prometnimi pravili, okoliščinami na cesti in v prometu ter s prometno etiko;
 - osnove delovanja naprav na motornem vozilu, ki so pomembne za varen cestni promet;
 - vpliv nezadostnega znanja in spretnosti za vožnjo vozila, alkohola, mamil in psihoaktivnih zdravil, na katerih je označeno, da se ne smejo uživati pred vožnjo in med njo, utrujenosti, boleznih in drugih neugodnih duševnih in telesnih stanj, vremenskih razmer ter stanja vozila in ceste na varnost prometa;
 - teme, ki prispevajo k razvijanju humanih odnosov, odnosov vzajemnega spoštovanja in razumevanja med vsemi udeleženci v prometu po načelih zaupanja in solidarnosti ter k ravnanju ob prometni nesreči.
2. Praktični del obsega:
 - spoznavanje vozila in učenje osnovnih elementov tehnike vožnje na površini iz četrte alineje prvega odstavka 159. člena;
 - učenje vožnje po cestah z redkim prometom v naselju in zunaj njega;
 - učenje vožnje v gostem prometu v naselju in zunaj njega podnevi in ponoči, vožnja preko križišča, kjer je promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki, vožnja preko križišča, kjer promet ureja policist, in razvrščanje, vožnja po cesti, rezervirani za motorna vozila, vožnja po avtocesti, vožnja skozi predor, vožnja po enosmerni cesti, vožnja po večpasovni cesti in razvrščanje z enega na drugi prometni pas, dohitevanje in prehitevanje.

(2) Kandidat za voznika mora biti pri teoretičnem delu programa usposabljanja v avtošoli prisoten najmanj 80 odstotkov učnih ur v predpisano opremljeni učilnici. Preostalih 20 odstotkov učnih ur se lahko izobražuje samostojno s pomočjo literature ali elektronskih medijev. Po končanem teoretičnem oziroma praktičnem delu programa usposabljanja v avtošoli mora kandidat za voznika motornih vozil opraviti pred komisijo avtošole preizkus znanja tistega dela programa usposabljanja, za katerega se je pripravil v avtošoli.

(3) Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek učitelj vožnje ali učitelj predpisov, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

(4) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Pogoji za usposabljanje kandidatov

162. člen

(1) Kandidat za voznika se sme v avtošoli začeti usposabljati, če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da mu ne manjka več kot šest mesecev do starosti, predpisane za pridobitev pravice voziti motorno vozilo določene kategorije, razen za kategorijo H, za katero se sme pričeti usposabljati v koledarskem letu, v katerem dopolni 14 let starosti;

2. da je telesno in duševno zmožen voziti vozilo, za vožnjo katerega se usposablja, in ima veljavno zdravstveno spričevalo;
3. da uporablja med usposabljanjem pripomočke za vožnjo vozila, ki so vpisani v zdravstveno spričevalo.

(2) Pred pričetkom praktičnega dela usposabljanja mora kandidat za voznika uspešno opraviti preizkus znanja iz teoretičnega dela programa usposabljanja, kar mora avtošola oziroma njena komisija vpisati v evidenčni karton vožnje kandidata za voznika.

(3) Kandidat za voznika, ki se usposablja za vozniški izpit, sme za usposabljanje tudi pred vozniškim izpitom voziti po cesti motorno vozilo tiste kategorije, za katero se pripravlja, če ga vozi pod nadzorstvom učitelja vožnje.

(4) Z globo najmanj 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(5) Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 20.000 tolarjev.

Opremljenost vozil, na katerih se kandidati učijo vožnje

163. člen

(1) Avtošola sme poučevati kandidata za voznika na vozilu, ki izpolnjuje pogoje, določene v podzakonskem aktu.

(2) Med učenjem kandidata za voznika smejo biti v motornem vozilu ali na njem samo kandidati avtošole, ki imajo pri sebi evidenčne kartone vožnje, učitelji vožnje in kandidati za učitelje vožnje, spremljevalci ter osebe, ki opravljajo nadzor nad izvajanjem praktičnega dela programa usposabljanja.

(3) Motorna vozila, na katerih se kandidati za voznika usposabljujejo za praktični del programa, morajo imeti na strehi svetlobno tablo z napisom »AVTO ŠOLA L« in na bočnih straneh vozila napis z nazivom in naslovom avtošole. Vozila, ki nimajo strehe, priklopna vozila in vozila, pri katerih se zaradi konstrukcije z zadnje strani ne vidi svetlobna tabla z napisom »AVTO ŠOLA L«, pa morajo biti med usposabljanjem kandidata za voznika motornega vozila označena s predpisanimi »L« tablicami. Vozila, na katerih se usposabljujejo kandidati za voznike motornih vozil kategorij A, B in H ne smejo biti starejša od osem let, vozila drugih kategorij pa ne starejša od 12 let.

(4) Minister, pristojen za notranje zadeve, izda natančnejše predpise o opremljenosti in delu avtošol, načinu vodenja predpisanih evidenc ter natančneje določi program usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil. Minister, pristojen za notranje zadeve, izda tudi natančnejše predpise o označevanju vozil, na katerih se usposablja kandidate za voznike, o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati ta vozila, in predpiše vsebino, barvo, obliko in dimenzije svetlobnih tabel ter »L« tablic.

(5) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekrške učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(6) Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 20.000 tolarjev.

Usposabljanje za vožnjo

164. člen

(1) Učitelj vožnje sme v praktičnem delu programa usposabljanja pripravljati samo kandidata za voznika motornih vozil tiste avtošole, v kateri je v delovnem razmerju oziroma opravlja v njej to delo na podlagi podjemne pogodbe.

(2) Učitelj vožnje mora imeti med pripravljanjem kandidata za voznika motornih vozil po cesti pri sebi svoje veljavno vozniško dovoljenje in veljavno dovoljenje za učitelja vožnje, dnevni razvid vožnje, evidenčni karton vožnje in veljavno zdravstveno spričevalo kandidata za voznika, ki ga pripravlja. Na zahtevo policista oziroma pristojnega inšpektorja mora navedene dokumente pokazati.

(3) Učitelj vožnje, ki je v avtošoli v delovnem razmerju za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom, sme pripravljati kandidate za voznike v praktičnem delu programa usposabljanja po cesti v nedeljenem delovnem času največ osem učnih ur dnevno, v deljenem delovnem času pa največ devet učnih ur dnevno. Učitelj vožnje, ki opravlja delo na podlagi podjemne pogodbe, pa največ tri učne ure dnevno.

(4) Učno uro praktičnega dela programa usposabljanja sestavljajo priprava kandidata na vožnjo, vožnja motornega vozila in analiza vožnje. Učna ura traja 50 minut. Učitelj vožnje mora imeti najkasneje po petih učnih urah najmanj 30 minut počitka.

(5) Učitelj vožnje mora na predpisan način voditi evidenčni karton vožnje kandidata, ki ga pripravlja, in dnevni razvid vožnje.

(6) Z globo najmanj 25.000 tolarjev se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju s prvim, ali drugim, ali tretjim odstavkom tega člena.

(7) Z globo najmanj 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju s četrnim, ali petim odstavkom tega člena.

(8) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim, tretjim, ali petim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Zdravstveni pogoji za usposabljanje

165. člen

(1) Učitelj vožnje ne sme pripravljati kandidata za voznika v vožnji motornega vozila po cesti, če je utrujen, bolan, če je pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, oziroma je v takem duševnem stanju, da ne more zanesljivo nadzirati kandidata, ki ga uči. Če ima telesne okvare ali poškodbe pa v primeru, da ga to onemogoča pri njegovem delu.

(2) Učitelj vožnje kandidatu za voznika ne sme dovoliti vožnje po cesti, če je očitno, da kandidat zaradi telesne okvare ali poškodbe, utrujenosti, bolezni, duševnega stanja, vpliva alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih sredstev ne more zanesljivo voziti.

(3) Z globo najmanj 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek učitelj vožnje, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

Strokovni nadzor

166. člen

Strokovni nadzor nad delom avtošol in nad izpolnjevanjem pogojev za delo avtošol predpisanimi s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi, izvaja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Dovoljenja za poučevanje in delo

167. člen

- (1) Dovoljenje za učitelja vožnje določene kategorije lahko dobi oseba, ki:
1. ima najmanj srednjo strokovno ali srednjo splošno izobrazbo;
 2. je uspešno končala program usposabljanja za učitelja vožnje ustrezne kategorije motornih vozil;
 3. ima veljavno vozniško dovoljenje ustrezne kategorije;
 4. ima najmanj tri leta vozniško dovoljenje ustrezne kategorije;
 5. v zadnjih treh letih ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje ogrožanja javnega prometa;
 6. ji v zadnjih dveh letih ni bil izrečen ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije zaradi vožnje pod vplivom alkohola ali odklonitve preizkusa z ustreznimi sredstvi, napravami ali strokovnega pregleda zaradi preveritve, ali ima v organizmu alkohol;
 7. ji ni odvzeto vozniško dovoljenje v zvezi z ukrepom odvzema vozniškega dovoljenja oziroma izrečena kazen prepovedi vožnje motornega vozila, dokler traja taka prepoved;
 8. je telesno in duševno zmožna za učitelja vožnje.

(2) Dovoljenje za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa lahko dobi oseba, ki ima najmanj višjo strokovno izobrazbo, je uspešno končala program usposabljanja za učitelja predpisov, ima najmanj tri leta vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije B.

(3) Dovoljenje za strokovnega vodjo oziroma strokovno voditeljico (v nadaljnjem besedilu: strokovni vodja) avtošole dobi oseba, ki ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na delovnem mestu učitelja vožnje, ima najmanj višjo izobrazbo, veljavno dovoljenje za učitelja vožnje najmanj za vozila kategorije B in je uspešno končala program usposabljanja za vodjo avtošole.

- (4) Program usposabljanja za učitelja vožnje obsega:
1. predpise o varnosti cestnega prometa z načeli varne vožnje in nevarnosti, ki nastanejo zaradi dejanj v prometu, ki niso v skladu s cestnoprometnimi predpisi;
 2. osnove psihologije z načeli etike v cestnem prometu;
 3. osnove teorije pouka (didaktika);
 4. poznavanje motornih vozil in cest;
 5. vožnjo motornega vozila;
 6. vsebino in izvedbo učne ure vožnje motornega vozila – praktično poučevanje;
 7. preizkus znanja slovenskega jezika.

(5) Program usposabljanja za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa obsega vsebino 1., 2., 3., 4. in 7. točke programa iz prejšnjega odstavka ter vsebino in izvedbo učne ure teoretičnega pouka.

(6) Program usposabljanja za strokovnega vodjo avtošole obsega zlasti poznavanje organizacije in dela avtošole.

(7) Minister, pristojen za notranje zadeve, natančneje predpiše program usposabljanja za učitelja vožnje, program usposabljanja za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa in program usposabljanja za strokovnega vodjo avtošole.

Pooblastilo za določitev posebnega programa

168. člen

(1) Minister, pristojen za notranje zadeve, določi poseben program, po katerem morata učitelja vožnje in učitelj predpisov o varnosti cestnega prometa redno obnavljati in dopolnjevati svoje znanje. Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, nadzoruje izvajanje tega programa in programov iz četrtega, petega in šestega odstavka prejšnjega člena.

(2) Program iz prejšnjega odstavka ter programe iz četrtega, petega in šestega odstavka prejšnjega člena izvaja organizacija, ki jo za to pooblasti minister, pristojen za notranje zadeve.

(3) Pooblastilo za izvajanje programov iz prvega odstavka tega člena ter programov iz četrtega, petega in šestega odstavka prejšnjega člena se podeli organizaciji, ki izpolnjuje pogoje glede poslovnih prostorov, predpisane opreme in naprav ter kadrov, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi. Minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše natančnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati organizacija za izvajanje programov.

(4) Pooblaščen organizacija mora voditi evidenco o osebah, ki se usposabljujejo po posameznih programih usposabljanja, in o poteku usposabljanja. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

- datum vključitve v program usposabljanja,
- ime in priimek osebe, ki se usposablja,
- naslov prebivališča,
- datum rojstva,
- datum opravljenega preizkusa znanja,
- številka potrdila o opravljenem programu usposabljanja.

(5) Učitelj vožnje in učitelj predpisov o varnosti cestnega prometa morata pred podaljšanjem veljavnosti dovoljenja za učitelja vožnje oziroma učitelja predpisov uspešno opraviti preizkus znanja predpisov o varnosti cestnega prometa pred pristojno izpitno komisijo iz 173. člena tega zakona.

Izdaja in podaljšanje veljavnosti dovoljenj

169. člen

(1) Dovoljenje za učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodjo avtošole izda in podaljša veljavnost upravna enota.

(2) Dovoljenje za učitelja vožnje in dovoljenje za učitelja predpisov se izda oziroma podaljša njegova veljavnost za tri leta. Veljavnost dovoljenja se podaljša na podlagi potrdila o uspešno opravljenem posebnem programu iz prvega odstavka prejšnjega člena in potrdila izpitne komisije iz 173. člena tega zakona o uspešno opravljenem preizkusu znanja cestnoprometnih predpisov. Dovoljenje za strokovnega vodjo avtošole se izda brez omejitve veljavnosti.

(3) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, vodi evidence izdanih dovoljenj za učitelje vožnje, dovoljenj za učitelje predpisov o varnosti cestnega prometa in dovoljenj za strokovne vodje avtošole.

(4) Evidence vsebujejo naslednje podatke:

- priimek in ime;
- EMŠO;
- datum in kraj rojstva;
- datum izdaje dovoljenja in veljavnost;
- prebivališče imetnika dovoljenja;
- kategorijo, za katero je izdano dovoljenje za učitelja vožnje;
- upravno enoto, ki je izdala oziroma podaljšala veljavnost dovoljenja;
- podatke o ugotovljeni začasni ali trajni zdravstveni nezmožnosti opravljanja poklica voznika oziroma učitelja vožnje.

Pooblastilo

170. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše obrazec dovoljenja za učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodjo avtošole ter določi postopek izdaje in podaljšanja veljavnosti, zamenjave dovoljenj in vodenja evidenc ter ceno obrazcev.

Odvzem dovoljenja za učitelja vožnje

171. člen

(1) Učitelju vožnje, pri katerem je ugotovljena začasna ali trajna zdravstvena nezmožnost opravljanja poklica voznika oziroma učitelja vožnje, mu je izrečen ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja ali sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije, se dovoljenje za učitelja vožnje odvzame ali se mu dovoljenje odvzame za čas, za katerega velja taka ugotovitev, ukrep ali sankcija.

(2) Dovoljenje za učitelja vožnje se odvzame tudi učitelju vožnje, ki postane telesno ali duševno nezmožen voziti motorno vozilo, dokler traja taka nezmožnost.

(3) Odločbo o odvzemu dovoljenja za učitelja vožnje izda na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena upravna enota.

3. Vozniški izpiti

Pogoji za opravljanje vozniškega izpita

172. člen

(1) Vozniški izpit za voznika motornih vozil lahko v Republiki Sloveniji opravljajo kandidati, ki imajo v Republiki Sloveniji stalno prebivališče ali začasno prebivališče več kot šest mesecev.

(2) Vozniški izpit za voznika motornega vozila ali skupine vozil, razen vozil kategorije G, sme opravljati kandidat za voznika, ki se je v avtošoli usposobil za voznika.

(3) Kandidati za voznike motornih vozil se lahko prijavijo k izpitu pri izpitnem centru oziroma upravni enoti. Kandidati za voznike motornih vozil smejo opravljati vozniški izpit, če izpolnjujejo pogoje, določene za pridobitev pravice voziti motorno vozilo.

(4) Kandidati za voznike motornih vozil kategorije C smejo opravljati vozniški izpit, če imajo veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena, smejo kandidati za voznike motornih vozil kategorije C opravljati vozniški izpit, če jim je bila izrečena kazen prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in so pred izrekom kazni imeli veljavno vozniško dovoljenje kategorije C.

(6) Kandidati za voznike motornih vozil podkategorije D1 smejo opravljati vozniški izpit, če imajo veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B najmanj tri leta.

(7) Kandidati za voznike motornih vozil kategorije D smejo opravljati vozniški izpit, če imajo veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B najmanj tri leta in imajo veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije C ali podkategorijo D1.

(8) Kandidati za voznike skupine vozil (B+E, C+E, D1+E ali D+E kategorije) smejo opravljati vozniški izpit, če imajo veljavno vozniško dovoljenje za tisto kategorijo oziroma podkategorijo, v katero spada vlečno vozilo oziroma če so opravili vozniški izpit za to kategorijo oziroma podkategorijo vozil.

(9) Kandidati za voznike motornih vozil kategorije H smejo opravljati vozniški izpit, če v koledarskem letu dopolnijo starost najmanj 14 let.

Izpitna komisija

173. člen

(1) Kandidati za voznike motornih vozil opravljajo v Republiki Sloveniji vozniški izpit pred komisijo izpitnega centra, ki ga sami izberejo.

(2) Člani izpitne komisije morajo imeti najmanj višjo izobrazbo, predsednik komisije pa najmanj visoko izobrazbo.

(3) Član izpitne komisije je lahko oseba, ki je najmanj dve leti delala kot učitelj vožnje v avtošoli, je telesno in duševno zmožna za to delo, ima veljavno vozniško dovoljenje za voznika vozil kategorij, za katere ocenjuje kandidate za voznike, ima veljavno dovoljenje za učitelja vožnje najmanj kategorije B in opravljen preizkus usposobljenosti pred komisijo po programu, ki ga določi minister, pristojen za notranje zadeve. Preizkus usposobljenosti se opravi za kategorijo, za katero bo ocenjeval kandidate za voznike. Komisijo imenuje minister, pristojen za notranje zadeve.

(4) Člani izpitne komisije morajo vsaka tri leta obnavljati znanje po programu, ki ga določi minister za notranje zadeve.

(5) Član izpitne komisije ne more biti oseba, ki je v delovnem razmerju v avtošoli, ki izobražuje kandidate za voznike ali v njej opravlja začasna ali občasna dela.

(6) Določbe tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena veljajo tudi za predsednika izpitne komisije.

Prva pomoč

174. člen

(1) Izpit iz prve pomoči, kot del izpita za voznike motornih vozil kategorij A, B, B+E, C, C+E, D in D+E ali podkategorij A1, D1 in D1+E opravi kandidat pri pristojni organizaciji Rdečega križa, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje usposabljanj iz prve pomoči. Pogoje določi minister, pristojen za zdravje, s pravilnikom, s katerim predpiše tudi program izpita in način vodenja evidenc o opravljenem izpitu.

(2) Če pristojna organizacija Rdečega križa ne izpolnjuje pogojev za izvajanje usposabljanj iz prve pomoči iz prejšnjega odstavka, minister, pristojen za zdravje, za opravljanje izpita in izvajanje usposabljanj iz prve pomoči na podlagi javnega razpisa lahko pooblasti drugo organizacijo, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

(3) O opravljenem izpitu organizacija iz prejšnjega odstavka vodi evidenco in izda potrdilo o opravljenem izpitu.

(4) Minister, pristojen za zdravje, v pravilniku določi, kateri izpit iz prve pomoči in kakšna zdravstvena izobrazba sta pogoj, da je kandidat za voznika oproščen izpita iz prve pomoči. Izpita ne opravlja kandidat za voznika, ki že ima vozniško dovoljenje kategorij A, B, B+E, C, C+E, D in D+E ali podkategorij A1, D1 in D1+E.

Evidence

175. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, vodi evidenco o opravljanju vozniških izpitov, ki vsebuje naslednje podatke:

- ime in priimek, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča ter rojstni datum in kraj rojstva kandidata;
- podatke o datumu izdaje zdravstvenega spričevala ter podatke o številki in datumu izdaje potrdila o opravljenem izpitu iz prve pomoči;
- ime in priimek člana oziroma članov izpitne komisije, ki so bili prisotni na teoretičnem in praktičnem delu vozniškega izpita;
- ime in priimek učitelja vožnje in naziv avtošole, pri kateri se je kandidat za voznika usposabljal;
- datum kandidatovega opravljanja teoretičnega in praktičnega dela vozniškega izpita, njegovo uspešnost in število praktičnih ur vožnje;
- opombe.

(2) Podatke v evidenco vnašajo izpitni centri.

Program voziškega izpita

176. člen

(1) Na voziškem izpitu se ugotavlja, ali kandidat za voznika motornih vozil razen kategorije G obvlada teoretično znanje, ki je predpisano s programom usposabljanja in vožnjo motornega vozila oziroma motornega vozila s priklopnim vozilom določene kategorije na cesti s potrebno spretnostjo.

(2) Na voziškem izpitu za kategorijo G se ugotavlja, ali kandidat za voznika motornih vozil te kategorije obvlada teoretično znanje, ki je predpisano s programom usposabljanja.

(3) Oseba, ki zaradi telesnih zmožnosti, za vožnjo motornih vozil sme voziti v cestnem prometu le tem zmožnostim prilagojeno vozilo, mora opravljati praktični del voziškega izpita na tako prilagojenem motornem vozilu. Oseba, ki ima veljavno voziško dovoljenje, pa ji je obveza voziti motorno vozilo, prilagojeno njenim telesnim zmožnostim, bila določena po opravljenem voziškem izpitu za to kategorijo vozil, mora ponovno opraviti praktični del voziškega izpita na tako prilagojenem vozilu, za čas, dokler tega dela voziškega izpita ne opravi, pa se ji odvzame voziško dovoljenje za vožnjo vozil take kategorije. V izdano voziško dovoljenje take osebe se vpiše podatek, da sme voziti le prilagojeno vozilo ter številko šasije oziroma podatke o prilagoditvi vozila.

(4) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi vozilo v nasprotju z določbo prejšnjega odstavka.

Pooblastilo

177. člen

(1) Minister, pristojen za notranje zadeve, izda natančnejše predpise o pogojih, ocenjevanju in načinu opravljanja voziškega izpita za voznika motornih vozil, delu izpitnih komisij, strokovnem izobraževanju članov izpitnih komisij in o evidencah iz 175. člena tega zakona, ki jih vodijo izpitni centri.

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, določi izpitne centre in njihova območja ter kraj, kjer se opravlja voziški izpit, in kategorije vozil, za katere se v posameznem izpitnem centru glede na gostoto prometa, urejenost prometnih površin, opremljenost križišč, število kandidatov za voznike, opravljajo voziški izpiti, ter imenuje predsednika in člane izpitne komisije.

Stroški izpita

178. člen

Stroške voziškega izpita plača kandidat. Ceno določi minister, pristojen za notranje zadeve.

4. Zdravstveni pregledi voznikov

Dolžnost opraviti zdravstveni pregled

179. člen

(1) Kandidati za voznike motornih vozil, razen kategorije G, morajo pred začetkom praktičnega dela usposabljanja opraviti zdravstveni pregled.

(2) Vozniki motornih vozil morajo opravljati tudi kontrolne zdravstvene preglede.

(3) Kandidati za voznike motornih vozil, ki ponovno opravljajo vozniški izpit zaradi izrečenega prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, morajo pred začetkom praktičnega dela usposabljanja opraviti zdravstveni pregled, ki vključuje pregled pri psihologu oziroma psihologinji (v nadaljnjem besedilu: psihologu), po potrebi pa tudi pri drugih specialistih.

Pogoji za opravljanje zdravstvenega pregleda

180. člen

(1) Na zdravstvenih pregledih iz prejšnjega člena se ugotavlja, ali ima kandidat za voznika ali voznik potrebno telesno in duševno zmožnost za vožnjo motornega vozila.

(2) Zdravstvene preglede kandidatov za voznike in voznikov opravljajo pooblaščenec zdravstvene organizacije oziroma pooblaščenec zasebni zdravniki.

(3) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 50.000 tolarjev. Zasebni zdravnik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, se kaznuje z globo najmanj 150.000 tolarjev.

Ugovor zoper zdravniško spričevalo

181. člen

(1) Kandidat za voznika motornega vozila in voznik, ki se ne strinja z zdravniškim spričevalom o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil, lahko zahteva ponovni zdravstveni pregled pred posebno zdravstveno komisijo.

(2) Mnenje komisije iz prejšnjega odstavka je dokončno.

Pooblastilo

182. člen

Minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve:

- izda predpise o vrsti in obsegu zdravstvenih pregledov, ki jih morajo opravljati vozniki motornih vozil in učitelji vožnje, in kontrolnih zdravstvenih pregledov;
- določi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pooblaščenec zdravstvene organizacije oziroma zasebni zdravniki;

- določi način in postopek izdajanja zdravstvenih spričeval za voznike motornih vozil;
- pooblasti zdravstvene organizacije oziroma zasebne zdravnike za opravljanje zdravstvenih pregledov kandidatov za voznike in voznike motornih vozil;
- pooblasti zdravstvene organizacije oziroma zasebne zdravnike za opravljanje kontrolnih zdravstvenih pregledov in zdravstvenih pregledov kandidatov za voznike, ki jim je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja;
- imenuje komisijo iz prejšnjega člena tega zakona;
- določi organizacije, ki določajo potrebno prilagojenost vozil telesnim zmožnostim oseb iz tretjega odstavka 176. člena tega zakona in ugotavljajo ustreznost prilagoditve vozil.

Izdaja zdravniškega spričevala

183. člen

(1) Zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti kandidata za voznika motornega vozila, imetnika vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil ali učitelja vožnje, izda pooblaščen zdravstvena organizacija oziroma pooblaščen zasebni zdravnik na podlagi pregleda osebe in vpogleda v zdravstveno dokumentacijo izbranega osebnega zdravnika.

(2) Pred izdajo zdravniškega spričevala lahko zdravnik iz prejšnjega odstavka glede na rezultate pregleda in zdravstveno dokumentacijo izbranega osebnega zdravnika napoti kandidata za voznika, voznika in učitelja vožnje motornega vozila na pregled še k drugemu zdravniku specialistu ali organizaciji iz pete alineje prejšnjega člena tega zakona, po potrebi pa tudi k psihologu. Po potrebi sme pridobiti tudi podatke o cestnoprometnih prekrških in kaznivih dejanjih v cestnem prometu in prometnih nesrečah kandidata za voznika in voznika motornih vozil in podatke o opravljanju voznških izpitov iz uradnih evidenc od upravljavcev zbirk podatkov, ki vsebujejo te podatke.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, osebni zdravnik izda zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti kandidata za voznika in imetnika vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil za kategorije F, G in H na podlagi predhodnega pregleda kandidata oziroma voznika.

(4) Zdravniško spričevalo velja dve leti.

(5) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali zasebni zdravnik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Napotitev na kontrolni zdravstveni pregled

184. člen

(1) Na kontrolni zdravstveni pregled je treba poslati imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja takrat, ko je bil v obdobju dveh let, tri ali večkrat kaznovan zaradi vožnje pod vplivom alkohola, mamil ali drugih psihoaktivnih snovi ali ko se pri njem pojavi bolezensko stanje, okvara ali hiba, katere simptomi lahko predstavljajo nevarnost v cestnem prometu ali ko je v zadnjih treh letih povzročil tri ali več prometnih nesreč.

(2) Napotitev na kontrolni zdravstveni pregled lahko predlagajo policist, državni tožilec oziroma državna tožilka, sodnik oziroma sodnica, zdravstvena organizacija, zdravnik zasebnik in delodajalec oziroma delodajalka. V predlogu za napotitev morajo navesti razloge

za podan sum, da imetnik vozniškega dovoljenja telesno ali duševno ni zmožen za vožnjo motornega vozila.

(3) Pod pogoji iz prvega odstavka tega člena napoti kandidata za voznika na kontrolni zdravstveni pregled z odločbo upravna enota.

Opravljanje kontrolnih zdravstvenih pregledov

185. člen

(1) Kontrolne zdravstvene preglede in pregled po prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja (ponovna pridobitev vozniškega dovoljenja) opravljajo zdravniki specialisti medicine dela, prometa in športa, ki jih za opravljanje teh pregledov pooblasti minister, pristojen za zdravje.

(2) Imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja, ki ne gre na kontrolni zdravstveni pregled, na katerega je bil poslan ali ga ne opravi v celoti, se odvzame vozniško dovoljenje, dokler ne opravi tega pregleda oziroma dokler ne predloži dokazila o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil.

Stroški pregleda

186. člen

(1) Stroške zdravstvenega pregleda krije kandidat za voznika oziroma imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja.

(2) Stroške kontrolnega zdravstvenega pregleda imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja, ki opravljajo delo voznika, krije vselej pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, pri katerem je imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja zaposlen, stroške kontrolnih zdravstvenih pregledov drugih imetnikov veljavnega vozniškega dovoljenja plačajo imetniki sami, razen invalidov, ki vozijo izključno svojim zmožnostim prilagojena motorna vozila, katerih stroške kontrolnega zdravstvenega pregleda krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

(3) Stroške kontrolnega zdravstvenega pregleda krije v primerih iz prvega odstavka 184. člena imetnik vozniškega dovoljenja.

Dvom o sposobnosti za vožnjo

187. člen

(1) Če se med pregledom ali zdravljenjem utemeljeno podvomi o telesni ali duševni zmožnosti imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo motornega vozila, mora zdravnik imetnika na to opozoriti in ga napotiti na kontrolni zdravstveni pregled k pooblaščenim zdravstveni organizaciji oziroma zasebnem zdravniku. Zdravnik mora to zabeležiti v zdravstveni karton in o tem obvestiti pooblaščenno zdravstveno organizacijo ali zasebnega zdravnika.

(2) Če oseba iz prejšnjega odstavka tega člena ne gre na kontrolni zdravstveni pregled, na katerega je bila napotena, pooblaščen zdravstvena organizacija oziroma zasebni zdravnik obvesti upravno enoto o tem, da je podan sum, da imetnik vozniškega dovoljenja telesno in duševno ni zmožen za vožnjo motornih vozil.

(3) Če se pri pregledu v pooblaščen zdravstveni organizaciji ali pri zasebnem zdravniku ugotovi, da je imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja postal telesno ali duševno nezmožen voziti motorno vozilo, mora zdravstvena organizacija oziroma zasebni zdravnik to sporočiti upravni enoti tako, da ji posreduje zdravniško spričevalo.

(4) Z globo najmanj 250.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali zasebni zdravnik, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 25.000 tolarjev.

Odvzem in omejitev vozniškega dovoljenja iz zdravstvenih razlogov

188. člen

(1) Upravna enota oziroma izpitni center na podlagi zdravstvenega spričevala odvzame imetniku vozniško dovoljenje za toliko časa, dokler se z zdravstvenim pregledom ne ugotovi, da je telesno in duševno zmožen voziti motorna vozila.

(2) Imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja ali učitelju vožnje, ki ima dovoljenje za vožnjo motornih vozil več kategorij, vendar mu je ta pravica iz razlogov, določenih v prejšnjem odstavku, omejena na določen čas ali le za posamezno ali posamezne kategorije, se izda novo vozniško dovoljenje oziroma dovoljenje za učitelja vožnje, v katero se vpišejo tiste kategorije motornih vozil, ki jih sme voziti, oziroma omeji njegovo veljavnost.

Program izobraževanja in usposabljanja za varno vožnjo

189. člen

(1) Imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja, ki doseže ali preseže 8 kazenskih točk, organ, ki vodi evidenco o kazenskih točkah, o tem pisno obvesti.

(2) Imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, ki doseže ali preseže 13 kazenskih točk, pa ne preseže 17 kazenskih točk, se mora udeležiti programa izobraževanja in usposabljanja za varno vožnjo, ki obsega vsebine o varnosti cestnega prometa in o psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu. Imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, ki doseže ali preseže 13 kazenskih točk, pa ne preseže 17 kazenskih točk, od katerih jih doseže več kot polovico zaradi kršitev vožnje pod vplivom alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil, ali drugih psihoaktivnih snovi, se mora udeležiti programa izobraževanja in usposabljanja za varno vožnjo, ki obsega vsebine o nevarnostih vožnje pod vplivom alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil, ali drugih psihoaktivnih snovi. Po uspešno zaključenem seminarju se vozniku, enkrat v dveh letih, izbrišejo iz evidence 4 kazenske točke.

(3) Organ, ki vodi evidenco o kazenskih točkah, napoti imetnika veljavnega vozniškega dovoljenja na izobraževanje in usposabljanje za varno vožnjo v skladu z drugim odstavkom tega člena in določi rok za uspešno udeležbo na izobraževanju in usposabljanju za varno sodelovanje v prometu. Stroške izobraževanja in usposabljanja za varno vožnjo v skladu z drugim odstavkom tega člena krije imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja.

(4) Minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše program izobraževanja in usposabljanja za varno vožnjo, ki obsega vsebine o varnosti cestnega prometa in o psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu.

(5) Minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, predpiše program izobraževanja in usposabljanja za varno vožnjo, ki obsega vsebine o nevarnostih vožnje pod vplivom alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi.

(6) Program iz drugega odstavka tega člena izvaja organizacija, ki izpolnjuje pogoje glede poslovnih prostorov, predpisane opreme in naprav ter kadrov, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi, in jo za to pooblasti minister, pristojen za notranje zadeve.

(7) Voznik, ki se v določenem roku ne udeleži obveznega programa izobraževanja in usposabljanja za varno vožnjo, se kaznuje z globo 80.000 tolarjev.

XI. VOZILA

Pogoji za udeležbo v prometu

190. člen

- (1) Motorna in priklopna vozila smejo biti v cestnem prometu, če:
- so registrirana in imajo veljavno prometno dovoljenje oziroma veljavno prometno dovoljenje za začasno registrirano vozilo ali če imajo veljavno potrdilo za preizkusno vožnjo;
 - so označena s predpisanimi registrskimi ali preizkusnimi tablicami, ki so izdane za njihovo označitev.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka smejo biti v cestnem prometu motokultivatorji, lahki priklopniki in delovni stroji, če imajo brezhibne predpisane naprave in opremo, lahki priklopniki pa morajo biti označeni s ponovljeno registrsko tablico vlečnega vozila in morajo imeti veljavno dokazilo o opravljenem tehničnem pregledu, na katerem je označen rok, ko mora vozilo opraviti tehnični pregled.

(3) Motorna in priklopna vozila diplomatskih in konzularnih predstavništev in misij tujih držav ter predstavništev mednarodnih organizacij v Republiki Sloveniji in njihovega osebja, tujih trgovinskih, prometnih, kulturnih in drugih predstavništev, tujcev, ki stalno ali začasno prebivajo v Republiki Sloveniji več kot šest mesecev, ter druga motorna in priklopna vozila, ki so v Republiki Sloveniji na podlagi carinske deklaracije za sprostitev blaga v prost promet ali začasni uvoz, ki traja dalj kot šest mesecev, smejo biti v prometu v Republiki Sloveniji, če so registrirana v Republiki Sloveniji.

(4) Določba prejšnjega odstavka ne velja za motorna in priklopna vozila tujcev, ki stalno ali začasno prebivajo v Republiki Sloveniji več kot šest mesecev in so registrirana v eni od držav članic Evropske unije.

(5) Z globo 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvo ali drugo alineo prvega odstavka ali tretjim odstavkom tega člena.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek se kaznuje z globo 20.000 tolarjev za prekršek voznik motornega ali priklopnega vozila, ki ravna v nasprotju s prvo alineo prvega odstavka tega člena, če od poteka veljavnosti prometnega dovoljenja ni preteklo več kot 30 dni.

(7) Z globo najmanj 1.200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvo ali drugo alineo prvega odstavka ali tretjim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 200.000 tolarjev.

(8) Ne glede na prejšnji odstavek se kaznuje z globo najmanj 500.000 tolarjev za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvo alineo prvega odstavka tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 50.000 tolarjev, če od poteka veljavnosti prometnega dovoljenja ni preteklo več kot 30 dni.

(9) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

(10) Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 40.000 tolarjev.

191. člen

(1) Motorna in priklopna vozila, registrirana v tujini, smejo biti v cestnem prometu v Republiki Sloveniji, če imajo registrsko številko, listino o registraciji vozila in označbo države, v kateri je vozilo registrirano, kot to predpisuje veljavna mednarodna konvencija o cestnem prometu. Oznaka države sme biti, namesto na posebni nalepki, na registrski oziroma registrskih tablicah.

(2) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom tega člena.

Registracija vozil

192. člen

(1) Registracija vozila je vpis podatkov o registrski označbi, določenih podatkov o vozilu in lastniku vozila v evidenco registriranih motornih in priklopnih vozil.

(2) V Republiki Sloveniji so registrirana motorna in priklopna vozila, katerih lastniki imajo v Republiki Sloveniji prebivališče oziroma sedež ter motorna in priklopna vozila diplomatskih in konzularnih predstavništev in misij tujih držav ter predstavništev mednarodnih organizacij v Republiki Sloveniji ter tujih trgovinskih, prometnih, kulturnih in drugih predstavništev v Republiki Sloveniji

(3) Če je vozilo v lasti več oseb, se registrira na ime osebe, ki jo določijo solastniki oziroma skupni lastniki. Vozilo, ki je predmet pogodbe o lizingu ali pogodbe o zakupu ali prodaje s pridržkom lastninske pravice, se lahko registrira na ime uporabnika vozila, če poda lastnik vozila pisno soglasje. V tem primeru se določbe zakona, ki veljajo za lastnika vozila, smiselno uporabljajo tudi za uporabnika. V takem primeru se v prometnem dovoljenju navede tudi lastnika vozila.

Stvarna pristojnost za registracijo vozil

193. člen

(1) Registracijo vozil opravljajo upravne enote in organizacije, ki opravljajo tehnične preglede motornih in priklopnih vozil, ter gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki, ki opravljajo dejavnost prodaje motornih oziroma priklopnih vozil, ki jih z javnim pooblastilom določi minister, pristojen za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: registracijska organizacija). Gospodarska družba in samostojni podjetnik posameznik mora izpolnjevati pogoje glede prostorov, kadrov in opreme, kot je to določeno za registracijo vozil v organizacijah za tehnične preglede.

(2) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve opravlja strokovni nadzor nad delom registracijskih organizacij.

(3) Registracijo vozil diplomatskih in konzularnih predstavništev, razen konzularnih predstavništev, ki jih vodijo častni konzularni funkcionarji, in predstavništev mednarodnih organizacij v Republiki Sloveniji ter tujcev, zaposlenih v teh predstavništvih, opravi upravna enota.

(4) Registracijo vozil policije in Slovenske obveščevalno-varnostne agencije opravi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Pogoji za registracijo vozil

194. člen

(1) Vozilo se registrira na predlog lastnika vozila. Predlogu za registracijo vozila je treba priložiti naslednja dokazila:

- dokaz o izvoru in lastništvu vozila oziroma posameznih delov vozila, ki so bili naknadno vgrajeni (šasija, motor itd.);
- dokument o skladnosti vozila s tehničnimi predpisi, ki urejajo področje vozil;
- dokaz o sklenjenem zavarovanju avtomobilske odgovornosti;
- dokaz o poravnani obveznosti iz naslova plačila povračila za uporabo cest;
- dokazilo o tehnični brezhibnosti vozila, ki ne sme biti starejše od 30 dni, razen za vozila, za katera skladno z določbo 211. člena tega zakona tehnični pregled ni obvezen.

(2) Ne glede na določbo prve alineje prejšnjega odstavka, se registrira motorno vozilo, ki predstavlja del tehnične kulture (starodobno vozilo).

(3) Starodobno vozilo je mehanično gnano vozilo, izdelano pred več kot petindvajsetimi leti, ohranjeno in tehnično vzdrževano v zgodovinsko pravilnem stanju, za katerega skrbi oseba ali organizacija, in se ga zaradi njegovega zgodovinskega in tehničnega pomena praviloma ne uporablja za vsakodnevne prevoze. Ministrstvo, pristojno za homologacijo vozil, izda odločbo o statusu takega vozila.

(4) Traktor in traktorski priklopnik se registrira ne glede na določbo prve alineje prvega odstavka tega člena, če je bil izdelan pred letom 1977, pa po letu 1976 ni bil registriran in lastništvo vozila ni sporno.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se ne registrira vozila, če ministrstvo, pristojno za homologacijo vozil, ugotovi, da je določen tip, varianta ali izvedba vozila nevarna

za cestni promet in prepove registracijo takih vozil ter izdajo dokumenta o skladnosti vozila s tehničnimi predpisi, ki urejajo področje vozil.

(6) Za registrirano vozilo se izda prometno dovoljenje in predpisano število registrskih tablic. Prometno dovoljenje izda oziroma podaljša njegovo veljavnost registracijska organizacija iz prvega odstavka 193. člena tega zakona, za čas veljavnosti tehničnega pregleda in čas, za katerega je sklenjeno obvezno zavarovanje in poravnana obveznost iz naslova plačila povračila za uporabo cest. Za podaljšanje veljavnosti prometnega dovoljenja se upravna taksa za vlogo ne zaračuna; to velja tudi v primeru, ko se izda nov obrazec prometnega dovoljenja.

(7) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se zaradi izvajanja operativnih nalog pri odkrivanju prekrškov in kaznivih dejanj in njihovih storilcev ter varovanju oseb in objektov izda za posamezna vozila policije in Slovensko obveščevalno-varnostne agencije dve ali več prometnih dovoljenj in registrskih tablic v primerih, ko tako odredi minister, pristojen za notranje zadeve.

Označitev tujih vozil za protokolarne namene

194.a člen

(1) Motorna in priklopna vozila, ki so registrirana v eni izmed držav članic Evropske unije in jih Republika Slovenija najame za protokolarne namene na območju Republike Slovenije, se označijo z registrskimi tablicami Republike Slovenije in se zanje izda prometno dovoljenje za čas najema.

(2) Registrske tablice in prometno dovoljenje za vozila iz prejšnjega odstavka izda ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(3) Po končanem najemu vozila se izdano prometno dovoljenje uniči, registrske tablice pa se znova lahko uporabijo za označitev vozil iz prvega odstavka tega člena.

(4) Zavarovanje avtomobilske odgovornosti je pri uporabi vozila na območju Republike Slovenije vezano na zavarovanje, sklenjeno v državi, v kateri je vozilo registrirano, in zanj ni treba skleniti zavarovanja avtomobilske odgovornosti v Republiki Sloveniji.

Spletno podaljšanje veljavnosti prometnega dovoljenja

194.b člen

(1) V primeru spletnega podaljšanja veljavnosti prometnega dovoljenja se novo prometno dovoljenje lahko vroči pri upravni enoti ali po pošti. Način vročitve izbere stranka ob vložitvi vloge za podaljšanje veljavnosti prometnega dovoljenja.

(2) Vročitev po pošti je opravljena, ko stranka prevzame novo prometno dovoljenje. Če prometnega dovoljenja ne prevzame v petnajstih dneh od prejema obvestila o dospelih pošiljki, se prometno dovoljenje vrne upravni enoti, ki ga je izdala.

(3) Lastnik vozila mora po vročitvi novega prometnega dovoljenja staro prometno dovoljenje serijske številke, ki jo določi upravna enota, vrniti upravni enoti v 15 dneh od dneva vročitve.

(4) Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek lastnik vozila, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom tega člena.

Vsebina registrskih tablic

195. člen

(1) Registrska tablica vključuje razpoznavni znak Republike Slovenije (evropski logo), registracijsko območje in prostor, predviden za grb in registrsko označbo, ki jo sestavlja kombinacija črk in števil, oziroma kombinacija črk. Registrska tablica, izdana za označitev vozila, ki ga uporablja predsednik Republike Slovenije, vključuje namesto razpoznavnega znaka Republike Slovenije zastavo Slovenije.

(2) Registracijska območja so zaokrožena območja več upravnih enot, ki jih s podzakonskim predpisom določi minister, pristojen za notranje zadeve.

(3) Na registrski tablici sta oznaka registracijskega območja, kjer je bilo vozilo registrirano, in grb občine, v kateri je sedež upravne enote, na območju katere so bile izdane registrske tablice. Na podlagi predhodnega naročila lastnika vozila se registrska tablica lahko izda z oznako registracijskega območja in grbom občine, v kateri je sedež upravne enote, kjer ima lastnik vozila sedež oziroma stalno ali začasno prebivališče.

(4) Motorna vozila morajo biti v cestnem prometu označena z dvema registrskima tablicama, razen motornih koles, štirikoles, lahkih štirikoles, trikoles, koles z motorjem, priklopnih vozil, traktorjev in traktorskih priklopnikov, ki morajo biti označeni z eno registrsko tablico.

(5) Izdane registrske tablice so vezane na vozilo, za označitev katerega so izdane. Označbo registrske tablice je mogoče na posebno zahtevo izbrati po lastni želji. Registrske tablice z izbranim delom označbe so vezane na lastnika vozila.

(6) Registrske tablice morajo biti pritrjene na mestu, ki ga je predvidel proizvajalec vozila, in sicer tako, da so dobro vidne in čitljive, da niso poškodovane, upognjene, zakrite, dodatno prevlečene ali prekrite.

(7) Vsebine, barve, mere in oblike registrskih tablic na vozilu ni dovoljeno spreminjati. Vozilo, ki je v prometu s spremenjeno vsebino, barvo, merami ali obliko registrske tablice od predpisanih, ni označeno s predpisanimi registrskimi tablicami.

(8) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s šestim ali sedmim odstavkom tega člena.

Zamenjava registrskih tablic

196. člen

- (1) Lastnik vozila mora zamenjati registrske tablice za nove:
- kadar je vsaj ena registrska tablica pogrešana ali uničena;
 - kadar postanejo zaradi obrabljenosti neuporabne.

(2) Namesto pogrešane, uničene ali obrabljene registrske tablice se na zahtevo lastnika vozila izda nova registrska tablica, ki ima registrske oznake pogrešane, uničene oziroma obrabljene registrske tablice.

(3) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek lastnik vozila, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(4) Z globo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 20.000 tolarjev.

Odjava vozila

197. člen

(1) Lastnik registriranega vozila mora odjaviti vozilo pri registracijski organizaciji in hkrati z odjavo izročiti registrske tablice, če:

1. je vozilo uničeno;
2. je vozilo odsvojeno v tujino ali če bo registrirano v tujini zaradi preselitve lastnika vozila oziroma iz drugih razlogov;
3. je vozilo ukradeno;
4. je potekla veljavnost prometnega dovoljenja za začasno registrirano vozilo;
5. je veljavnost prometnega dovoljenja potekla pred več kot 30 dnevi oziroma več kot letom dni za kolesa z motorjem, motorna kolesa, trikolesa, lahka štirikolesa, štirikolesa, bivalna vozila, bivalne priklopnike ter starodobna vozila;
6. je v času veljavnosti prometnega dovoljenja prenehala veljati zavarovalna pogodba, ker ta ni bila obnovljena oziroma ker ni bila poravnana letna obveznost v skladu z zavarovalnimi pogoji.

(2) Registrskih tablic lastniku vozila ni treba izročiti, če so pogrešane, če je bilo vozilo ukradeno in lastniku vozila, za katerega so izdane registrske tablice z izbrano označbo.

(3) Registracijska organizacija hrani izročene registrske tablice 15 dni od dneva izročitve. Če v tem roku s temi registrskimi tablicami ni registrirano isto vozilo, se izročene registrske tablice uničijo.

(4) Če v primerih iz 4., 5. ali 6. točke prvega odstavka tega člena lastnik ne odjavi vozila in ne izroči registrskih tablic, upravna enota, na območju katere ima lastnik motornega ali priklopnega vozila svoje stalno prebivališče ali sedež oziroma začasno prebivališče, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča, pisno opozori lastnika vozila na izpolnitev njegove obveznosti iz prvega odstavka tega člena v 15 dneh po prejemu opozorila. Če lastnik vozila v tem roku ne izpolni obveznosti, upravna enota črta vozilo iz evidence registriranih vozil in o tem obvesti policijo, ki registrske tablice odvzame z neposredno fizično prisilitevjo na stroške lastnika vozila.

(5) Lastnik registriranega vozila mora v 15 dneh prijaviti registracijski organizaciji vsako spremembo (tehnično spremembo, spremembo lastništva, prebivališča oziroma sedeža, odjavo itd.), ki vpliva na spremembo podatkov v prometnem dovoljenju. K prijavi spremembe, ki vpliva na spremembo podatkov v prometnem dovoljenju, mora lastnik vozila priložiti listine, s katerimi dokazuje spremembo. Če se sprememba lastništva dokazuje s pogodbo, sklenjeno med fizičnima osebama ali fizično in pravno osebo oziroma s komisijko

pogodbo, mora biti podpis fizične osebe, ki je bila lastnik vozila pred sklenitvijo pogodbe, overjen.

(6) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek lastnik vozila, ki ravna v nasprotju s prvim ali petim odstavkom tega člena.

(7) Z globo najmanj 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali petim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 40.000 tolarjev.

(8) Z globo 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki uporabi registrske tablice na vozilu, za katerega niso bile izdane.

198. člen

(1) Lastnik vozila, ki je izrabljeno po predpisih o varstvu okolja, mora ob odjavi vozila predložiti potrdilo o uničenju vozila, ki ga registracijska organizacija posreduje ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja.

(2) Lastnik vozila, ki ni izrabljeno po predpisih o varstvu okolja, mora ob odjavi vozila izpolniti izjavo o lokaciji vozila. Odjavljeno vozilo se mora nahajati na lokaciji, ki je navedena v izjavi.

(3) Vrsto vozil, vsebino, obliko potrdila iz prvega odstavka in izjave o lokaciji vozila iz drugega odstavka tega člena ter obvezna ravnanja v zvezi z izdajanjem, izpolnjevanjem in hrambo teh potrdil in izjav predpiše minister, pristojen za varstvo okolja.

(4) Ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, sme pridobiti in uporabljati podatke o izrabljenih vozilih po predpisih o varstvu okolja in njihovih lastnikih iz obstoječih uradnih evidenc. Prav tako sme pridobiti in uporabljati podatke o vozilih in njihovih lastnikih, ki so objavljena iz prometa in je zanje izdana izjava o lokaciji vozila.

(5) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek lastnik vozila, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

(6) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Preizkusne tablice

199. člen

(1) Potrdilo za preizkusno vožnjo in preizkusna tablica sta javni listini, ki dovoljujeta njenemu uporabniku začasno uporabo neregistriranega vozila na območju Republike Slovenije za čas, ki je potreben, da se vozilo registrira. Minister za notranje zadeve lahko pooblasti za izdajo preizkusnih tablic in potrdil za preizkusno vožnjo registracijske organizacije.

(2) Potrdilo za preizkusno vožnjo in preizkusno tablico izda registracijska organizacija za dobo do pet dni.

Registracija vozil Slovenske vojske in policije

200. člen

(1) Način registracije vozil Slovenske vojske in obliko ter vsebino registrskih tablic predpiše minister, pristojen za obrambo.

(2) Način registracije vozil policije in obliko ter vsebino registrskih tablic predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

Začasna registracija

201. člen

(1) Začasno se registrirajo motorna in priklopna vozila, katerih lastniki so tujci, ki imajo na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji prijavljeno začasno prebivališče oziroma državljani Republike Slovenije, ki imajo v Republiki Sloveniji le začasno prebivališče. Začasno se registrirajo na domačo pravno ali fizično osebo tudi v skladu s carinskimi predpisi začasno uvožena vozila, ki se uporabljajo po pogodbi o lizingu ali pogodbi o poslovnem sodelovanju, sklenjeni med domačim in tujim podjetjem, oziroma za sejme ali športna tekmovanja.

(2) Prometno dovoljenje za vozilo iz prejšnjega odstavka se izda z veljavnostjo do enega leta.

(3) Začasno se registrirajo tudi vozila, ki jih tujec po končanem bivanju odpelje iz Republike Slovenije, vozila, kupljena v Republiki Sloveniji, ki bodo registrirana v drugi državi, in vozila, ki bodo po končani predelavi oziroma dodelavi odpeljana iz Republike Slovenije in za katera je ministrstvo, pristojno za homologacijo, izdalo dokument o skladnosti vozila s tehničnimi predpisi oziroma soglasje k registraciji vozila.

(4) Prometno dovoljenje za vozilo iz prejšnjega odstavka se izda z veljavnostjo za čas, ki je potreben, da se vozilo prepelje v državo, kjer bo registrirano, oziroma največ za 30 dni.

(5) Začasno se registrira tudi vozila, ki so bila registrirana v Republiki Sloveniji in so bila ukradena, pa so jih tuji varnostni organi izsledili.

(6) Prometno dovoljenje za vozilo iz prejšnjega odstavka se izda z veljavnostjo za čas, ki je potreben, da se vozilo prepelje v Republiko Slovenijo, oziroma največ za 30 dni.

(7) Začasno registrirana vozila so registrirana do poteka veljavnosti prometnega dovoljenja.

Evidenca registriranih vozil

202. člen

- (1) Evidenca registriranih vozil vsebuje naslednje podatke:
- registrsko označbo;
 - datum registracije;

- registracijsko organizacijo, ki je vozilo registrirala;
- številko vpisa;
- datum prve registracije vozila (datum, kraj, registrska označba);
- serijsko številko, datum izdaje in datum veljavnosti prometnega dovoljenja in registracijsko organizacijo, ki ga je izdala;
- podatke o osebi, na katero je vozilo registrirano, pa ni lastnik vozila: ime in priimek oziroma naziv, naslov stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji oziroma sedež;
- podatke o lastniku: ime in priimek oziroma firma, naziv, naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža;
- podatke o vozilu: vrsta in kategorija, znamka, tip, varianta in izvedba, komercialna oznaka vozila, identifikacijska številka vozila, tip ali koda motorja, moč in prostornina motorja, masa vozila, največja dovoljena masa vozila, razen za motorna kolesa in kolesa z motorjem, število sedežev in stojišč, oblika ali namen karoserije ali okvirja, barvo vozila in vrsta goriva, ki ga vozilo troši, razmerje med močjo motorja in maso vozila za motorna kolesa v kW/kg;
- podatke o tehničnem pregledu vozila (organizacija, ki je opravila pregled, datum pregleda, ugotovljeno stanje, vizualno ugotovljene napake in izmerjene vrednosti na posameznih napravah in opremi vozila);
- podatke o sklenjenem obveznem zavarovanju (številka zavarovalne police in zavarovalnica ter trajanje zavarovalne police);
- številko in datum dokumenta o skladnosti vozila;
- po potrebi tudi podatke o vozilu, ki jih vsebuje dokument iz prejšnje alineje.

(2) Evidenco registriranih vozil vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Podatke v evidenco vnašajo registracijske organizacije.

203. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve:

- izda natančnejše predpise o registraciji oziroma začasni registraciji, izdaji prometnega dovoljenja, odjavi motornih in priklopnih vozil, prijavi sprememb in podaljšanju veljavnosti prometnega dovoljenja in določi obrazec prometnega dovoljenja za registrirano oziroma za začasno registrirano vozilo ter potrdila za preizkusno vožnjo, vrste, obliko, barvo, vsebino in mere registrskih in preizkusnih tablic ter registracijska območja in njihove oznake;
- določi postopek, pogoje in stroške za izbiro dela označbe registrske tablice,
- določi pogoje in postopek za izdajo potrdila za preizkusno vožnjo in preizkusne tablice,
- določi način vodenja evidenc registriranih vozil in evidenc vozil, za katera je izdano potrdilo za preizkusno vožnjo in preizkusne tablice;
- določi ceno za registrske in preizkusne tablice, ki jo plača lastnik vozila.

3. Tehnični pregledi

204. člen

Tehnični pregled motornega oziroma priklopnega vozila je postopek, s katerim organizacija za tehnične preglede ugotavlja podatke o vozilu, stanje naprav in opreme vozila in izpolnjevanje drugih pogojev za vozilo, določenih s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov.

Podelitev pooblastila

205. člen

(1) Tehnične preglede motornih in priklopnih vozil opravljajo pravne osebe, ki jih za to pooblasti minister, pristojen za notranje zadeve.

(2) Pooblastilo za opravljanje tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil se podeli pravni osebi, ki izpolnjuje pogoje glede poslovnih prostorov, predpisane opreme in naprav ter strokovnih delavcev, določene s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi in izpolnjuje pogoje za opravljanje registracije motornih in priklopnih vozil.

206. člen

(1) Organizacija za tehnične preglede, ki opravlja tehnične preglede vozil na več kot eni lokaciji, mora izpolnjevati pogoje, ki so določeni za poslovne prostore, predpisano opremo in naprave ter strokovne delavce, na vsaki lokaciji.

(2) Z globo najmanj 1,200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 200.000 tolarjev.

207. člen

(1) Organizacija za tehnične preglede mora imeti naslednje strokovne delavce: vodjo tehničnih pregledov in kontrolorje tehničnih pregledov ter delavce, ki opravljajo postopke registracije motornih in priklopnih vozil. Strokovni delavci morajo imeti delovno razmerje sklenjeno v organizaciji za tehnične preglede, za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom.

(2) Vodja tehničnih pregledov vodi opravljanje tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil in mora imeti najmanj višjo strokovno izobrazbo ter opravljen izpit po programu za vodjo tehničnih pregledov.

(3) Tehnične preglede motornih in priklopnih vozil smejo opravljati kontrolorji tehničnih pregledov, ki imajo najmanj srednjo izobrazbo tehniške smeri in tri leta delovnih izkušenj ter opravljen izpit za kontrolorja tehničnih pregledov (v nadaljnjem besedilu: kontrolor).

(4) Postopke registracije motornih in priklopnih vozil smejo opravljati delavci, ki imajo najmanj srednjo strokovno izobrazbo in opravljen preizkus usposobljenosti.

(5) Z globo najmanj 1,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa se kaznuje z globo najmanj 100.000 tolarjev.

Opravljanje izpita in obnavljanje znanja

208. člen

(1) Kandidati za vodjo tehničnih pregledov in za kontrolorja opravljajo izpit, kandidati za delavce, ki opravljajo postopke registracije motornih in priklopnih vozil, pa preizkus usposobljenosti. Izpit in preizkus usposobljenosti se opravlja pred komisijo, ki jo imenuje minister, pristojen za notranje zadeve, ki določi tudi program opravljanja izpitov in preizkusov usposobljenosti in vodi evidenco o opravljenih izpiti in preizkusih usposobljenosti.

(2) Kandidatu, ki uspešno opravi izpit oziroma preizkus usposobljenosti, izda izpitna komisija potrdilo o opravljenem izpitu oziroma preizkusu usposobljenosti.

(3) Strokovni delavci iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona morajo vsaka tri leta obnavljati znanje po programu, ki ga določi minister, pristojen za notranje zadeve. Strokovni delavec, ki ne opravi tega obnavljanja znanja, ne sme opravljati dela iz prejšnjega člena tega zakona, dokler tega ne opravi.

(4) Minister, pristojen za notranje zadeve, izda dovoljenje organizacijam, ki usposablajo kandidate in strokovne delavce iz prvega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pravne osebe pa se kaznuje z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Poslovni prostori

209. člen

Organizacija za tehnične preglede mora imeti ustrezne poslovne prostore z urejenim prostorom za dovoz in odvoz vozil ter potrebne parkirne površine in preizkuševalne steze za opravljanje tehničnih pregledov tistih vrst motornih in priklopnih vozil, za katere si je pridobila pooblastilo.

Merilne naprave

210. člen

(1) Organizacija za tehnične preglede mora imeti za opravljanje tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil predpisane merilne naprave in opremo.

(2) Merilne naprave iz prejšnjega odstavka morajo biti pregledane, overjene in tipsko odobrene, skladno z določbami predpisov o meroslovju. Merilne naprave, za katere ni predpisanih meroslovnih zahtev, morajo biti kalibrirane.

(3) Organizacija za tehnične preglede ne sme opravljati tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil, če katera merilnih naprav ni pregledana, overjena ali kalibrirana oziroma če se pokvari dvigalo ali katera od merilnih naprav.

(4) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

211. člen

(1) Tehnični pregledi motornih in priklopnih vozil, razen motokultivatorjev in delovnih strojev, se opravljajo najmanj enkrat na leto.

(2) Tehnični pregledi motornih in priklopnih vozil, s katerimi se opravlja javni prevoz potnikov, avtobusov, motornih in priklopnih vozil, ki prevažajo nevarno blago, vozil, ki se uporabljajo za učenje vožnje v avtošolah in motornih vozil, opremljenih kot vozila s prednostjo oziroma vozila za spremstvo, razen motornih in priklopnih vozil v lasti prostovoljnih gasilskih društev, ki so po obliki in namenu karoserije gasilska vozila, se opravljajo vsakih šest mesecev. Vozilo, ki se uporablja v te namene, mora imeti v prometnem dovoljenju vpisan namen oziroma obliko karoserije.

(3) Prvi tehnični pregled se opravi:

1. eno leto po prvi registraciji:
 - za tovorna in vlečna vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg;
 - za delovna vozila;
 - za avtobuse;
 - za priklopna vozila, razen za lahke, bivalne in traktorske priklopnike ter za priklopna vozila za prevoz čolnov, vodnih skuterjev in drugih priprav za šport in prosti čas, katerih največja dovoljena masa presega 750 kg in ne presega 3500 kg;
 - za motorna vozila, s katerimi se opravlja javni prevoz potnikov;
 - za motorna vozila, ki se uporabljajo za usposabljanje kandidatov za voznike;
 - za motorna vozila za izposajo brez voznika;
 - za intervencijska vozila, ki so opremljena kot vozila s prednostjo ali vozila za spremstvo;
2. štiri leta po prvi registraciji za vsa druga motorna in priklopna vozila;
3. štiri leta po nakupu s strani prvega dokončnega kupca za lahke priklopnike.

(4) Tehnični pregled motornih in priklopnih vozil iz 2. točke prejšnjega odstavka, za katera je bil prvi tehnični pregled že opravljen, pa niso starejša od osmih let, mora biti opravljen vsaki dve leti. Lahki priklopniki, bivalni priklopniki ter priklopna vozila za prevoz čolnov, vodnih skuterjev in drugih priprav za šport in prosti čas, katerih največja dovoljena masa presega 750 kg in ne presega 3500 kg, morajo biti tehnično pregledani vsaka štiri leta.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, se za motorna in priklopna vozila, za katera je bil tehnični pregled opravljen v sedmem letu starosti, naslednji tehnični pregled opravi v devetem letu starosti vozila.

(6) O opravljenem tehničnem pregledu se vodi in izda zapisnik na predpisanem obrazcu.

(7) Tehnični pregled motornega ali priklopnega vozila mora biti opravljen v skladu z veljavnimi predpisi in navodili proizvajalca naprave, s katero se opravi posamezen pregled.

(8) Za motorno ali priklopno vozilo, ki je bilo na tehničnem pregledu spoznano kot sposobno za vožnjo v cestnem prometu, se izda dokazilo, na katerem je označen rok, ko mora vozilo opraviti tehnični pregled.

(9) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se pred pričetkom uporabe lahkega priklopnika v cestnem prometu izda dokazilo, na katerem je označen rok, ko mora vozilo opraviti tehnični pregled. Dokazilo izda registracijska organizacija na predlog lastnika lahkega priklopnika.

(10) O opravljenem tehničnem pregledu motornih in priklopnih vozil pooblaščen organizacija vodi evidenco, ki vsebuje podatke iz zapisnika o tehničnem pregledu. Evidenco vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(11) Za opravljeni tehnični pregled plača lastnik vozila organizaciji za tehnične preglede ceno storitve po tarifi, ki jo določi Vlada Republike Slovenije.

(12) Na zahtevo ministrstva, pristojnega za cene, mu mora organizacija za tehnične preglede vozil posredovati vso zahtevano poslovno dokumentacijo in podatke, ki so povezani z opravljanjem tehničnih pregledov, na posebno zahtevo pa tudi letno poročilo o poslovanju. Osebi, pooblaščen od ministra, pristojnega za cene, mora pooblaščen organizacija za tehnične preglede omogočiti vpogled v vso dokumentacijo povezano s tehničnimi pregledi motornih in priklopnih vozil.

(13) Z globo najmanj 1,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizacija za tehnične preglede, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, odgovorna oseba pa se kaznuje z globo najmanj 100.000 tolarjev.

(14) Z globo 120.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki opravlja javni prevoz potnikov, prevažata nevarno blago ali usposablja kandidate za voznike motornih vozil v nasprotju z določili drugega odstavka tega člena.

(15) Z globo najmanj 1,200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja javni prevoz potnikov, prevažata nevarno blago, ali usposablja kandidate za voznike motornih vozil v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 200.000 tolarjev.

Posamična izdelava, predelava ali dodelava vozil

212. člen

Motorna in priklopna vozila, ki se posamično izdelujejo, predelujejo ali dodeljujejo, morajo biti pregledana v skladu s predpisi o homologaciji pred pričetkom uporabe v cestnem prometu. Določba se smiselno uporablja tudi za predelavo posameznih naprav in opreme vozila.

Odvzem pooblastila za opravljanje tehničnih pregledov

213. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve, lahko organizaciji za tehnične preglede odvzame pooblastilo za opravljanje tehničnih pregledov vozil:

- če poslovni prostor ne izpolnjuje pogojev za opravljanje teh pregledov, če predpisane naprave niso brezhibne ali če nima ustrezno usposobljenih strokovnih delavcev, poslovnega prostora ali predpisanih naprav;
- če je proti njej uveden postopek stečaja ali likvidacije ali je prenehala poslovati na podlagi sodne odločbe ali iz drugega razloga;
- če tehničnih pregledov vozil ne opravlja v skladu z veljavnimi predpisi in navodili proizvajalca naprav, s katerimi opravlja posamezne preglede;
- če obračunava stroške tehničnega pregleda vozila v višini, ki presega s tarifo določeni najvišji znesek za posamezno vrsto vozila;
- če nima poravnanih zapadlih finančnih obveznosti do Republike Slovenije ali lokalne skupnosti.

Pooblastila

214. člen

- (1) Minister, pristojen za notranje zadeve:
- izda natančnejše predpise: o pogojih za opravljanje tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil, o načinu opravljanja tehničnih pregledov in vodenju evidence o opravljenih tehničnih pregledih, o številu in vrsti preizkuševalnih stez, ki jih mora imeti organizacija za tehnične preglede;
 - predpiše pogoje in način izvajanja javnega pooblastila iz 193. člena tega zakona;
 - predpiše obliko, vsebino in postopek izdaje dokazila iz sedmega in osmega odstavka 211. člena tega zakona, zapisnika o tehničnem pregledu, program izpita za vodjo tehničnih pregledov in kontrolorja ter program preizkusa usposobljenosti za delavce, ki opravljajo postopke registracije motornih in priklopnih vozil;
 - določi ceno tiskovin in obrazcev, ki se uporabljajo pri izvrševanju predpisov o varnosti cestnega prometa, ki jo plača stranka;
 - določi višino stroškov izpitov za kontrolorja, vodjo tehničnih pregledov, delavcev, ki opravljajo postopke registracije motornih in priklopnih vozil ter člane izpitnih komisij za vozniške izpite.

(2) Minister, pristojen za promet, izda natančnejše predpise o dimenzijah, skupni masi in osni obremenitvi vozil, o napravah, opremi in delih vozil ter o osnovnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati naprave, oprema in deli vozil v cestnem prometu;

XII. JAVNE PRIREDITVE NA CESTI

Uporaba predpisov

215. člen

Določbe zakona, ki urejajo javna zbiranja, veljajo tudi za javne prireditve na cesti, če ni v tem zakonu drugače določeno.

Izdaja dovoljenja

216. člen

(1) Javna prireditev na cesti pomeni izredno uporabo ceste in se lahko izvede le na podlagi dovoljenja. V primeru, da prireditev poteka na območju dveh ali več upravnih enot, si morajo v postopkih izdaje dovoljenja upravne enote, na območju katerih poteka prireditev, nuditi medsebojno pravno pomoč.

(2) Za javno prireditev na cesti izda dovoljenje upravna enota, na območju katere se bo prireditev pričela.

(3) Z globo najmanj 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator, ki je fizična oseba, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(4) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, odgovorna osebe pa z globo najmanj 150.000 tolarjev.

Prireditvena proga in prireditveni prostor

217. člen

(1) Prireditvena proga je cesta ali njen del, na katerem poteka prireditev, po kateri se udeleženci prireditve vozijo, tečejo ali kako drugače premikajo.

(2) Prireditveni prostor javne prireditve na cesti je prireditvena proga, prostori za gledalce in prostori za vozila udeležencev prireditve in gledalcev.

Vloga za izdajo dovoljenja za javno prireditev

218. člen

(1) Vlogo za izdajo dovoljenja za javno prireditev na cesti mora organizator vložiti pri pristojnemu organu najmanj sedem dni pred dnevom prireditve, razen za tekmovalne športne prireditve v kolesarstvu ter avto-moto športu in prireditve, ki potekajo na območju dveh ali več upravnih enot, za katere mora organizator podati vlogo najmanj 30 dni pred dnevom prireditve.

(2) Organizator mora podati vlogo za izdajo dovoljenja za javno prireditev na cesti v skladu s predpisi, ki urejajo javna zbiranja.

(3) Pri odločanju o izdaji dovoljenja za tekmovalno športne prireditve v kolesarstvu ter avto-moto športih na cesti, mora pristojni organ upoštevati tudi določbe zakona o športu in koledarje prireditev nacionalnih panožnih športnih zvez.

(4) Poleg prilog, ki jih določajo predpisi iz drugega odstavka tega člena, je vlogi za izdajo dovoljenja za tekmovalno športno prireditev v kolesarstvu ter avto-moto športu na cesti potrebno priložiti dovoljenje za zaporo ceste pristojnega upravnega organa za promet in prometno-tehnično dokumentacijo začasne prometne ureditve ob zapori ceste, ki jo izdela pravna oseba, ki je registrirana za to dejavnost.

(5) Dovoljenje za zaporo ceste mora organizator prireditve priložiti vlogi tudi za vse druge javne prireditve na cesti, če je zaradi njih potrebno omejiti, preusmeriti ali prepovedati promet.

Red na prireditveni progi

219. člen

(1) Na prireditveni progi smejo reditelji in spremljevalno osebje spremljati udeleženci prireditve le z vozili, označenimi s posebnim znakom, ki ga določi organizator prireditve.

(2) Opis, oblike, barve, vsebine in dimenzije posebnega znaka iz prejšnjega odstavka mora organizator prireditve priložiti vlogi iz prejšnjega člena tega zakona.

(3) Z globo najmanj 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator, ki je fizična oseba, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(4) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 150.000 tolarjev.

Stroški sodelovanja policistov

220. člen

(1) Če je zaradi zagotavljanja varnosti določeno sodelovanje policije, mora organizator prireditve povrniti policiji stroške, ki s tem nastanejo.

(2) Stroški sodelovanja policije pri zagotavljanju varnosti velikih mednarodnih športnih prireditev, ki so v letnem programu prireditev, bremenijo proračunska sredstva policije.

Vzpostavitev prireditvenega prostora v prejšnje stanje

221. člen

(1) Organizator javne prireditve na cesti in javne prireditve ob cesti, ki vpliva na cestni promet, mora po končani prireditvi takoj odstraniti s ceste prometne znake, druge označbe, naprave in predmete, ki so bili postavljeni za izvedbo prireditve oziroma v zvezi s prireditvijo, in na prireditvenem prostoru vzpostaviti prejšnje stanje, očistiti cesto in prireditveni prostor.

(2) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizator, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo 150.000 tolarjev.

XIII. STROKOVNI IN INŠPEKCIJSKI NADZOR

Strokovni nadzor

222. člen

Strokovni nadzor nad izvajanjem predpisov o voznških dovoljenjih, usposabljanjem kandidatov za voznike motornih vozil, voznških izpitih, registraciji motornih in priklopnih vozil, tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil in izdajo dovoljenj za javne prireditve na cesti opravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Strokovni nadzor nad izvajanjem predpisov o ugotavljanju skladnosti vozil opravlja ministrstvo, pristojno za promet.

Inšpekcijski nadzor

223. člen

(1) Inšpekcijski nadzor izvajanja določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, nad delom subjektov, ki usposablajo kandidate za voznike motornih vozil,

izvajajo programe za voznike začetnike, opravljajo registracijo motornih in priklopnih vozil ter tehnične preglede motornih in priklopnih vozil, opravljajo inšpektorji za upravne zadeve prometa ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

(2) Inšpektorji so pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora v okviru svojih pooblastil samostojni. Za izvajanje svojih nalog lahko zahtevajo pomoč policije, carinskih organov in drugih organov za inšpekcijski nadzor.

224. člen

(1) Inšpekcijski nadzor opravljajo inšpektorji v prostorih avtošol, registracijskih organizacijah ter organizacijah za tehnične preglede. Inšpekcijski nadzor nad usposabljanjem kandidatov za voznike motornih vozil opravljajo inšpektorji tudi v vozilih, s katerimi se kandidati za voznike motornih vozil usposabljujejo v vožnji.

(2) Inšpekcijski nadzor smejo opravljati inšpektorji tudi v cestnem prometu, v okviru svojih pooblastil, pri čemer imajo pravico ustaviti vozilo in pregledati naprave in opremo na vozilu, dokumente in druga dokazila, ki jih mora imeti pri sebi voznik, učitelj vožnje, spremljevalec ali kandidat za voznika motornih vozil in so predmet inšpekcijskega nadzora. V ta namen uporabljajo označena službena vozila in posebno tehnično in svetlobno opremo.

(3) Minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše načine in postopke kontrole ter opremo prometnih inšpektorjev.

(4) Z globo najmanj 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, učitelj vožnje, spremljevalec, kandidat za voznika motornih vozil ali oseba, ki na znak inšpektorja ne ustavi vozila oziroma, če inšpektorju ne pokaže oziroma izroči na vpogled zahtevanih dokumentov in dokazil ali če mu ne omogoči pregleda vozila, naprav in opreme na vozilu.

225. člen

(1) Inšpektor mora imeti univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo ustrezne smeri, najmanj pet let delovnih izkušenj in strokovni izpit za inšpektorja ter izpolnjevati tudi druge posebne pogoje in funkcionalna znanja, določena v aktu o sistemizaciji delovnih mest.

(2) Inšpektor, ki nima strokovnega izpita za inšpektorja, mora opraviti strokovni izpit za inšpektorja v enem letu od dneva imenovanja za inšpektorja.

(3) Strokovni izpit za inšpektorja opravlja inšpektor pred komisijo, ki jo imenuje minister, pristojen za notranje zadeve.

(4) Minister, pristojen za notranje zadeve, določi vsebino in način opravljanja strokovnega izpita za inšpektorja.

(5) Inšpektor ima pravico in dolžnost izpopolnjevati svoje strokovno znanje in se usposablja za delo.

226. člen

Inšpektor izkazuje pooblastilo za opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora s službeno izkaznico in značko, ki jo izda minister, pristojen za notranje zadeve.

227. člen

(1) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora ima inšpektor pravico pregledati poslovne prostore, naprave in opremo, ki se uporablja pri izvajanju določb tega zakona ter pogodbe, listine, spise in druge dokumente organizacije, ki se nanašajo na izvajanje določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov.

(2) Inšpektor sme ugotavljati istovetnost oseb, ki v organizaciji opravljajo dela, nad izvajanjem katerih se opravlja nadzor ter preveriti, ali te osebe izpolnjujejo pogoje za opravljanje dela, predpisane s tem zakonom.

(3) Inšpektor, ki opravlja inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil, sme od voznika motornega vozila zahtevati, da omogoči opravljanje ponovnega tehničnega pregleda vozila.

(4) Če se pri inšpekcijskem nadzoru ugotovi, da je kontrolor potrdil tehnično brezhibnost vozila, ki nima brezhibnih naprav ali predpisane opreme, inšpektor odredi ponoven tehnični pregled vozila.

(5) Če se pri inšpekcijskem nadzoru ugotovi, da se kandidat za voznika motornih vozil ni usposabljal po predpisanem programu, z odločbo odredi, da se mora ta kandidat ponovno usposobiti po predpisanem programu, stroške ponovnega usposabljanja pa krije avtošola, ki kandidata ni usposabljala po predpisanem programu.

(6) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev.

(7) Z globo 40.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba iz drugega odstavka tega člena, če ne izkaže svoje identitete na inšpektorjevo zahtevo.

(8) Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek oseba, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

228. člen

Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora pri organizaciji ima inšpektor pravico:

1. pregledati evidence, ki jih organizacija vodi na podlagi tega zakona;
2. brezplačno pridobiti in uporabljati osebne in druge podatke iz uradnih evidenc in drugih zbirk podatkov, ki so potrebni za izvedbo inšpekcijskega nadzora;
3. pridobiti podatke in opraviti pregled tehničnega in drugega varovanja prostorov, naprav, opreme, evidenc in listin, obrazcev ter pečatov;
4. brezplačno dobiti kopije listin in drugih dokumentov, ki jih potrebuje v zvezi z izvedbo inšpekcijskega pregleda in izvedbo ukrepov;
5. zaseči listine in druge dokumente;
6. zaslišati stranke in priče v upravnem postopku;
7. opraviti ponovni tehničnih pregled vozila na napravah in opremi organizacije;
8. opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom inšpekcijskega nadzora.

229. člen

(1) Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da organizacija krši določbe tega zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov, ima pravico in dolžnost:

1. odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi;
2. organizaciji začasno prepovedati opravljanje dela za izvajanje določb tega zakona za čas, ki ga določi kot rok za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti;
3. prepovedati, da opravlja delo oseba, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev za opravljanje dela ali če ga opravlja v času, ko ji je omejena pravica opravljati to delo;
4. izdati plačilni nalog in izvesti druge postopke v skladu z zakonom o prekrških;
5. podati kazensko ovadbo za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
6. predlagati uvedbo disciplinskega postopka za delavca organizacije;
7. z odločbo napotiti delavca organizacije na ponovno opravljanje izpita oziroma preizkusa, ki je predpisan s tem zakonom;
8. predlagati pristojnemu organu odvzem pooblastila, dovoljenja, izbris iz registra oziroma izvedbo ukrepov za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti;
9. odrediti ukrepe za odpravo in preprečitev nepravilnosti pri vodenju, uporabi ali posredovanju podatkov iz evidenc, predpisanih s tem zakonom.

(2) Delavec organizacije, ki je z odločbo inšpektorja napoten na ponovno opravljanje izpita oziroma preizkusa, ne sme opravljati dela v zvezi z izvajanjem tega zakona, dokler ne opravi izpita oziroma preizkusa, na katerega je bil napoten.

230. člen

- (1) Inšpektor sme izločiti iz prometa motorno ali priklopno vozilo:
- ki ima vgrajene nehomologirane dele, naprave, opremo ali posamezne sklope, če se za takšne naprave, dele, opremo ali posamezne sklope zahteva homologacija;
 - pri katerem vgrajeni del, naprava, oprema ali sklop ni tipsko ali posamično odobren za to vozilo;
 - ki ni registrirano ali nima veljavnega potrdila za preizkusno vožnjo ali za katero je potekla veljavnost prometnega dovoljenja;
 - ki ni tehnično brezhibno;
 - katerega voznik ne omogoči ali ne sodeluje pri pregledu vozila, naprav ali opreme;
 - ki ni obvezno zavarovano v skladu s predpisi;
 - za katerega niso poravnane obveznosti iz naslova plačila letnega povračila za uporabo cest;
 - ki ne izpolnjuje predpisanih zahtev glede varstva okolja;
 - ki ni ali ni na predpisan način označeno z registrskimi tablicami;
 - ki je označeno z registrskimi ali preizkusnimi tablicami, ki niso izdane za to vozilo.

(2) Inšpektor, ki izloči iz prometa vozilo iz prejšnjega odstavka, lahko odvzame registrske oziroma preizkusne tablice.

(3) Če v primeru iz prejšnjega odstavka voznik ne odstrani registrskih ali preizkusnih tablic z vozila, se jih odstrani z neposredno fizično prisilitvijo na voznikove stroške.

(4) Odvzete registrske tablice se v roku treh dni od odvzema vrnejo uporabniku ali lastniku vozila, s katerega so bile odvzete, če je odpravljen razlog, zaradi katerega so bile odvzete. Po tem roku se pošljejo registracijski organizaciji, ki jih je izdala. Odvzete preizkusne tablice se uničijo.

231. člen

(1) Inšpektor napoti vozilo na tehnični pregled in odvzame registrske tablice, če sumi, da:

- motorno ali priklopno vozilo ni tehnično brezhibno zaradi napak na podvozju ali na napravah za upravljanje ali zaviranje,
- je vozilo predelano tako, da ne ustreza tehničnim normativom, ki jih je določil proizvajalec,
- so v vozilo vgrajene nehomologirane naprave, nadomestni deli ali oprema, ki bi morali biti homologirani,
- vgrajeni del, naprava ali oprema ni tipsko ali posamično odobren za to vozilo,
- ne izpolnjuje predpisanih zahtev glede emisij snovi in energije v zrak ali
- je tako poškodovano v prometni nesreči, da ni sposobno varne udeležbe v cestnem prometu.

(2) V primeru iz zadnje alinee prejšnjega odstavka se napoti vozilo na tehnični pregled, ko je popravljeno.

(3) Stroške tehničnega pregleda plača voznik. Vozniku se ti stroški, razen v primeru iz prejšnjega odstavka, povrnejo, če se na tehničnem pregledu ugotovi, da je vozilo tehnično brezhibno.

232. člen

Če s tem zakonom ni določeno drugače, se za inšpektorja in inšpekcijski nadzor uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

XIV. VARNOSTNI UKREPI, POOBLASTILA IN DRUGA POSEBNA DOLOČILA

Odgovornost lastnika vozila

233. člen

(1) Če je prekršek zoper varnost cestnega prometa storjen z vozilom, pa ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec, se za prekršek kaznuje lastnik oziroma imetnik pravice uporabe vozila, razen če dokaže, da tega prekrška ni storil.

(2) Če je lastnik oziroma imetnik pravice uporabe vozila, s katerim je storjen prekršek iz prejšnjega odstavka, pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik, državni organ ali samoupravna lokalna skupnost, se kaznuje za prekršek odgovorna oseba.

Ogrožanje ali povzročitev prometne nesreče

234. člen

(1) Če udeleženec cestnega prometa s prekrškom iz tega zakona ogrozi drugega udeleženca cestnega prometa ali povzroči prometno nesrečo, razen prometne nesreče z neznatno nevarnostjo, se kaznuje za prekršek z najmanj 30.000 tolarjev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi najmanj tri kazenske točke.

(2) Vozniku motornega vozila, ki ogrozi drugega udeleženca cestnega prometa in vozniku motornega vozila, ki povzroči prometno nesrečo zaradi kršitve prometnega pravila oziroma določbe o hitrosti, varnostni razdalji, strani oziroma smeri vožnje, prehitovanju, vožnji mimo ustavljenega avtobusa ali vozila, s katerim se prevaža skupina otrok, vzratni

vožnji ali obračanju na vozišču, nenadnem, zaviranju oziroma zmanjšanju hitrosti, vključevanju v promet oziroma prednosti vozil, vožnji pod vplivom alkohola, mamil ali drugih psihoaktivnih snovi, telesni ali duševni zmožnosti za vožnjo ali zaradi neupoštevanja prometnega znaka ali znaka policista, se izreče tudi prepoved vožnje motornega vozila.

(3) Sankcija, izrečena v skladu s prvim odstavkom, ne more biti nižja od sankcije, predpisane za enak temeljni prekršek.

(4) Vozniku motornega vozila, ki je obdolžen storitve prekrška, za katerega se po 32., 130., 131. členu tega zakona in tem členu izreče sankcija prepovedi vožnje motornega vozila, policist na kraju samem proti potrdilu začasno odvzame vozniško dovoljenje, če je imetnik tujega vozniškega dovoljenja ali bi se lahko z odhodom zaradi prebivanja v tujini izognil izvršitvi sodbe sodišča. ([se preneha uporabljati](#))

(5) Začasno odvzeto vozniško dovoljenje se pošlje hkrati z obdolžilnim predlogom pristojnemu sodišču. Če sodišče s sodbo izreče sankcijo prepovedi vožnje motornega vozila, se začasno odvzeto vozniško dovoljenje, hkrati s predlogom za izvršitev sodbe, posreduje pristojnemu državnemu organu, ki to opravi v poslovnem času, sicer pa ga vrne imetniku. ([se preneha uporabljati](#))

(6) V čas trajanja ukrepa prepovedi vožnje motornega vozila se všteta tudi čas začasnega odvzema vozniškega dovoljenja. ([se preneha uporabljati](#))

Izrekanje kazenskih točk v prometu s prenehanjem veljavnosti vozniškega dovoljenja

235. člen

(1) O prekršku iz tega zakona odloča prekrškovni organ v hitrem postopku tudi, če je za prekršek poleg globe predpisana stranska sankcija največ pet kazenskih točk v cestnem prometu v določenem številu. Prekrškovni organ izreče kazenske točke v cestnem prometu v predpisanem številu.

(2) Podatke o kazenskih točkah, izrečenih v skladu s prejšnjim odstavkom, in o storilcu prekrška, ki so mu bile na ta način izrečene kazenske točke, prekrškovni organ posreduje ministrstvu, ki je v skladu z zakonom pristojno za vodenje skupne evidence o številu izrečenih kazenskih točk za posamezne storilce prekrškov in pravnomočnih odločbah o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja.

(3) Imetniku vozniškega dovoljenja, ki z odločbo prekršovnega organa doseže ali preseže 18 kazenskih točk v cestnem prometu, izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja sodišče, na območju katerega ima stalno ali začasno prebivališče.

(4) Vozniku začetniku se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, če v času treh let doseže ali preseže sedem kazenskih točk v cestnem prometu.

Posredovanje osebnih podatkov

236. člen

(1) Ministrstvo za notranje zadeve, policija, upravna enota in ministrstvo, pristojno za promet, imajo v zvezi s svojim delom pravico pridobiti in uporabljati podatke o imetnikih

voznških dovoljenj, kandidatih za voznike motornih vozil, vozilih, prekrških in kaznivih dejanjih voznikov, storjenih v cestnem prometu, ter o izrečenih kaznih in ukrepih.

(2) Podatke o imetnikih voznških dovoljenj, lastnikih motornih in priklopnih vozil in vozilih, ki jih potrebujejo v zvezi s svojim delom pri izvajanju tega zakona in podzakonskih aktov, izdanih na njegovi podlagi, imajo pravico pridobiti in uporabljati tudi drugi organi in organizacije, kadar izvajajo javna pooblastila.

(3) Organi in organizacije, ki zbirajo podatke iz prvega odstavka tega člena, so jih dolžni na njihovo zahtevo brezplačno posredovati organom in organizacijam iz prvega in drugega odstavka tega člena.

237. člen

(1) Voznik je dolžan imeti pri sebi listino, s katero dokaže, da sme voziti vozilo v cestnem prometu, veljavno prometno dovoljenje oziroma veljavno prometno dovoljenje za začasno registrirano vozilo, listine o tovoru, dovoljenje o izredni uporabi ceste, dovoljenje za izredni prevoz in potrdilo o usposobljenosti za izvajanje izrednega prevoza ter dovoljenje za vožnjo v času prepovedi prometa in jih na zahtevo policista izročiti na vpogled. Spremljevalec in organizator izrednega prevoza morata imeti pri sebi dokazilo o usposobljenosti za izvajanje izrednega prevoza in ga na zahtevo policista izročiti na vpogled.

(2) Voznik mora na policistovo zahtevo omogočiti pregled vozila, opreme, naprav, tovora in pri njem sodelovati.

(3) Z globo 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena. Z enako globo se kaznuje za tak prekršek tudi spremljevalec oziroma organizator izrednega prevoza.

(4) Z globo 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

Prepoved vožnje in začasen odvzem voznškega dovoljenja

238. člen

(1) Poleg primerov iz 132. člena tega zakona prepove policist vozniku nadaljevanje vožnje in mu začasno odvzame voznško dovoljenje:

- če je zaradi telesnega ali duševnega stanja zmanjšana njegova sposobnost za vožnjo;
- če ne uporablja pripomočkov, ki so vpisani v njegovem voznškem dovoljenju;
- če vozi vozilo v nasprotju z omejitvami, ki so vpisane v njegovo voznško dovoljenje;
- če prekorači dovoljeni čas trajanja vožnje ali ne izkoristi predpisanega počitka;
- če je voznško dovoljenje neveljavno zaradi zdravstvenih razlogov, ali je odvzeto ali se izvršuje izrečena kazen prepovedi vožnje motornega vozila.

(2) Vozniško dovoljenje, ki je bilo odvzeto zaradi vožnje pod vplivom alkohola, vožnje pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil, drugih psihoaktivnih snovi ali odklonitve preizkusa s sredstvi ali napravami ali strokovnega pregleda, se vrne vozniku po preteku 24 ur od odvzema. Vozniško dovoljenje, ki je bilo odvzeto iz drugih razlogov, se vrne vozniku, ko prenehajo razlogi za odvzem. Odvzeto neveljavno voznško dovoljenje se pošlje organu, ki ga je izdal.

(3) Če imetnik vozniškega dovoljenja ne prevzame odvezetega vozniškega dovoljenja v treh dneh od dne, ko mu je bilo odvzeto, se to pošlje organu, ki ga je izdal.

Izločitev vozila iz prometa

239. člen

(1) Policist prepove nadaljnjo vožnjo in izloči iz prometa motorno ali priklopno vozilo:

- ki ima vgrajene nehomologirane dele, naprave, opremo ali posamezne sklope, če se za takšne naprave, dele, opremo ali posamezne sklope zahteva homologacija;
- pri katerem vgrajeni del, naprava, oprema ali sklop ni tipsko ali posamično odobren za to vozilo;
- ki ni registrirano ali nima veljavnega potrdila za preizkusno vožnjo ali za katero je potekla veljavnost prometnega dovoljenja;
- ki ni tehnično brezhibno;
- katerega voznik ne omogoči ali ne sodeluje pri pregledu vozila, naprav, opreme ali tovora ali tehtanju vozila;
- ki v zimskih razmerah nima predpisane zimske opreme ali če je na njem sneg, led, voda ali druge snovi, ki bi lahko vplivale na vozne lastnosti vozila ali ki bi se lahko raztresale ali razlivalo z njega ali če stekla vozila ali vzvratna ogledala niso čista;
- ki ni obvezno zavarovano v skladu s predpisi;
- ki je obremenjeno nad največjo dovoljeno maso ali osno obremenitvijo po določenih proizvajalca vozila ali pri katerem obremenitev presega predpisano razmerje med bruto močjo motorja, izraženo v kW, in največjo dovoljeno maso vozila, izraženo v tonah;
- na katerem je tovor naložen ali pritrjen v nasprotju z določili tega zakona;
- ki samo ali skupaj s tovorom prekoračuje predpisane dimenzije ali dovoljeno osno obremenitev ali dovoljeno skupno maso, pa zanj ni bilo izdano dovoljenje za izredni prevoz ali ne izpolnjuje posebnih pogojev, določenih v dovoljenju za izredni prevoz, ali ne izpolnjuje določb tega zakona o izredni uporabi cest;
- ki ne izpolnjuje predpisanih zahtev glede varstva okolja;
- ki mu v skladu z veljavnimi predpisi ni dovoljen vstop v državo;
- ki ni ali ni na predpisan način označeno z registrskimi tablicami;
- ki je označeno z registrskimi ali preizkusnimi tablicami, ki niso izdane za to vozilo;
- ki vozi po cesti, po kateri je vožnja tovrstnih vozil prepovedana.

Če je prepoved iz zadnje alineje začasna, ga izloči za toliko časa, dokler prepoved vožnje ne preneha.

(2) Policist lahko prepove nadaljnjo vožnjo in izloči iz prometa tudi motorna ali priklopna vozila, ki ne izpolnjujejo drugih predpisanih pogojev za vožnjo v cestnem prometu, če bi to lahko vplivalo na varnost prometa.

(3) Policist prepove nadaljnjo vožnjo motornega vozila, če voznik ali potnik ne uporablja ali ne uporablja na predpisan način varnostnega pasu, dokler ga ne uporabi, ali če otrok, ki se vozi v vozilu, ni zavarovan v skladu s štirinajstim odstavkom 102. člena tega zakona. Nadaljnjo vožnjo prepove tudi, če voznik ali potnik na kolesu, kolesu s pomožnim motorjem, kolesu z motorjem, motornem kolesu, trikolesu, lahkem štirikolesu ali štirikolesu, ne uporablja predpisane zaščitne čelade oziroma je ne uporablja tako, kot je to predvideval proizvajalec, dokler je ne uporabi na način, ki ga je predvideval proizvajalec.

(4) Policist, ki izloči iz prometa vozilo iz prvega ali drugega odstavka tega člena, lahko odvzame registrske oziroma preizkusne tablice.

(5) Če v primeru iz prejšnjega odstavka voznik ne odstrani registrskih ali preizkusnih tablic z vozila, se jih odstrani z neposredno fizično prisilitvijo na voznikove stroške.

(6) Odvzete registrske tablice se v roku treh dni od odvzema vrnejo uporabniku ali lastniku vozila, s katerega so bile odvzete, če je odpravljen razlog, zaradi katerega so bile odvzete. Po tem roku se pošljejo registracijski organizaciji, ki jih je izdala. Odvzete preizkusne tablice se uničijo.

(7) Policist začasno izloči iz prometa tudi motorna vozila ali skupino vozil, za katerimi je zaradi počasne vožnje nastala kolona vozil.

(8) V primeru, da so v vozilo vgrajene nehomologirane naprave, nadomestni deli ali oprema, ki bi morali biti homologirani, ali vgrajeni del, naprava, oprema ali sklop ni tipsko ali posamično odobren za to vozilo, lahko izloči vozilo iz prometa in odvzame registrske tablice tudi pristojni inšpektor.

240. člen

(1) Izločitev vozila traja toliko časa, dokler se ne odpravijo razlogi, zaradi katerih je bila odredena, ali se pridobi ustrezno dovoljenje.

(2) Lastnik vozila mora odstraniti izločeno vozilo s ceste v roku 24 ur. Če tega ne stori, odstrani vozilo na njegove stroške izvajalec rednega vzdrževanja cest.

(3) Z globo 20.000 tolarjev se kaznuje za prekršek lastnik vozila, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

(4) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Odreditev tehničnega pregleda

241. člen

(1) Policist napoti vozilo na tehnični pregled in odvzame registrske tablice, če sumi, da:

- motorno ali priklopno vozilo ni tehnično brezhibno zaradi napak na podvozju ali na napravah za upravljanje ali zaviranje,
- je vozilo predelano tako, da ne ustreza tehničnim normativom, ki jih je določil proizvajalec,
- so v vozilo vgrajene nehomologirane naprave, nadomestni deli ali oprema, ki bi morali biti homologirani,
- vgrajeni del, naprava ali oprema ni tipsko ali posamično odobren za to vozilo,
- ne izpolnjuje predpisanih zahtev glede emisij snovi in energije v zrak, ali
- je tako poškodovano v prometni nesreči, da ni sposobno varne udeležbe v cestnem prometu.

(2) V primeru iz zadnje alineje prejšnjega odstavka se tehnični pregled opravi, ko je vozilo popravljeno.

(3) Stroške tehničnega pregleda plača voznik. Vozniku se ti stroški, razen v primeru iz prejšnjega odstavka, povrnejo, če se na tehničnem pregledu ugotovi, da je vozilo tehnično brezhibno.

Tehtanje vozila

242. člen

(1) Policist sme napotiti na tehtanje vozilo, za katerega sumi, da je tovor, ki se na njem prevaža, naložen v nasprotju z določbami predpisov o cestnem prometu. Voznik mora na policistovo zahtevo omogočiti tehtanje vozila. Če na kraju postopka vozila ni mogoče stehtati, mora na policistovo zahtevo odpeljati vozilo na tehtanje.

(2) Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s policistovo zahtevo iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo najmanj 600.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, katerega voznik ravna v nasprotju s policistovo zahtevo iz prvega odstavka tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 60.000 tolarjev.

Odstranitev nepravilno parkiranega vozila

243. člen

(1) Policist odredi odstranitev oziroma odvoz vozila, ki je parkirano v nasprotju z določili tega zakona (nepravilno parkirano vozilo), če onemogoča drugemu udeležencu cestnega prometa varno nadaljevanje poti tako, da je pri izogibanju temu vozilu on ali kdo drug ogrožen ali bi glede na okoliščine lahko bil ogrožen, ali ovira druge udeležence cestnega prometa v smislu 2. do 7. točke petega odstavka 123. člena ali 15. ali 18. točke četrtega odstavka 52. člena tega zakona.

(2) Odstranitev vozila, nepravilno parkiranega na cesti, razen na državni cesti zunaj naselja, odredi v skladu s prejšnjim odstavkom tudi občinski redar.

(3) Odstranitev vozila se opravi na stroške lastnika vozila.

Odstranitev zapuščenega vozila

244. člen

(1) V primeru, da policist, občinski redar ali inšpektor, pristojen za nadzor cest, najde zapuščeno vozilo, namesti nanj pisno odredbo, s katero naloži lastniku vozila, da ga odstrani v roku treh dni od dneva izdaje odredbe.

(2) Če lastnik ne odstrani zapuščenega vozila v treh dneh, ga na njegove stroške odstrani pristojni izvajalec rednega vzdrževanja cest. Po treh mesecih se zapuščeno vozilo lahko uniči.

(3) Z globo 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek lastnik zapuščenega vozila, ki vozila ne odstrani, kljub temu, da je bila odrejena odstranitev v skladu s prvim odstavkom tega člena.

Prepoved vleke vozil

245. člen

(1) Če policist ugotovi, da vleka vozila ni v skladu s predpisi, prepove nadaljnjo vleko, dokler pomanjkljivosti niso odpravljene.

(2) Izjemoma lahko policist dovoli nadaljnjo vleko do najbližjega kraja, kjer je mogoče vozilo popraviti ali odpraviti napake pri vleki.

Začasni ukrepi ob ugotovljenih pomanjkljivostih na cesti

246. člen

(1) Policist, ki ugotovi pomanjkljivosti na cesti, ki neposredno ogrožajo varnost prometa, izvedečasne ukrepe, s katerimi se prepreči ogrožanje udeležencev v cestnem prometu, in o tem obvesti pristojnega izvajalca rednega vzdrževanja cest.

(2) Policist sme odrediti odstranitev predmetov, objektov, drugih naprav ali ovir na cesti ali ob njej, če:

- slepijo udeležence v cestnem prometu,
- zmanjšujejo preglednost ceste,
- zmanjšujejo vidnost prometne signalizacije ali prometne opreme na cesti,
- zavajajo udeležence v prometu,
- ovirajo udeležence v prometu in zmanjšujejo pretočnost prometa,
- odvrtačajo pozornost voznikov, ali
- so postavljeni v nasprotju z določbami predpisov o varnosti cestnega prometa ali predpisov o javnih cestah.

(3) Izvajalec rednega vzdrževanja cest mora takoj zavarovati nevarno mesto s predpisano prometno signalizacijo in opremo in v najkrajšem možnem času odpraviti pomanjkljivosti iz prvega odstavka tega člena oziroma odstraniti predmete, objekte, druge naprave ali ovire iz prejšnjega odstavka.

(4) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s policistovo odredbo iz drugega odstavka tega člena, se kaznuje za prekršek z globo najmanj 500.000 tolarjev, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

247. člen

(1) Policist, ki ugotovi, da za delo na cesti, za športno ali drugo prireditev na cesti ali ob njej ni izdano ustrezno dovoljenje, da je dovoljenju potekla veljavnost, da se delo oziroma prireditev ne izvaja v skladu s predpisanimi pogoji, da je nezadostno zavarovana oziroma je promet neprimerno urejen, lahko na kraju samem odredičasne ukrepe za zavarovanje kraja oziroma za ureditev prometa ali začasno prepove nadaljnje izvajanje del ali prireditve na cesti ali ob njej.

(2) O ugotovitvah in začasnih ukrepih iz prejšnjega odstavka mora policist takoj obvestiti organ, ki je izdal dovoljenje za delo ali prireditev na cesti in pristojni organ za nadzor cest, če je treba pa tudi pristojnega izvajalca rednega vzdrževanja cest.

(3) Začasni ukrepi iz prvega odstavka tega člena, veljajo do dokončne odločitve pristojne policijske uprave oziroma pristojnega organa za nadzor cest.

Izločitev predelanih vozil

248. člen

(1) Če policist ugotovi, da je v cestnem prometu vozilo, ki je predelano tako, da ne ustreza tehničnim normativom, ki jih je določil proizvajalec, in ta predelava ni vpisana v dokumentu o skladnosti vozila, tako vozilo izloči iz prometa in odvzame registrske tablice.

(2) Policist zaseže kolo s pomožnim motorjem, kolo z motorjem, motorno kolo, lahko štirikolo ali štirikolo, ki je predelano tako, da presega največjo moč motorja ali največjo konstrukcijsko določeno hitrost, določeno v deklaraciji proizvajalca vozila, ali največjo konstrukcijsko hitrost, določeno v tem zakonu za posamezno vrsto vozil in odvzame registrske oziroma preizkusne tablice.

(3) Če v primeru iz prvega ali drugega odstavka tega člena, voznik ne odstrani z vozila registrskih ali preizkusnih tablic, se jih odstrani z neposredno fizično prisilitvijo na voznikove stroške.

(4) Odvzete registrske tablice se pošljejo registracijski organizaciji, ki jih je izdala. Odvzete preizkusne tablice se uničijo.

(5) Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz drugega odstavka tega člena lastnik predelanega vozila.

(6) Z globo najmanj 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali podjetnik posameznik, ki predela kolo s pomožnim motorjem, kolo z motorjem, motorno kolo, lahko štirikolo ali štirikolo tako, da presega največjo moč motorja ali največjo konstrukcijsko določeno hitrost, določeno v deklaraciji proizvajalca vozila ali največjo hitrost, določeno v predpisih o varnosti cestnega prometa, odgovorna oseba pa z globo najmanj 100.000 tolarjev. Z globo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za tak prekršek fizična oseba.

Prepoved vožnje osebi, ki ni sposobna voziti

249. člen

Če policist ugotovi, da v cestnem prometu vozi vozilo oseba, ki nima pravice voziti takega vozila ali za katero iz upravičenih razlogov meni, da ni sposobna voziti takega vozila, ji sme preprečiti nadaljnjo vožnjo.

Sodelovanje policije

250. člen

(1) Policija sodeluje v strokovnih in revizijskih komisijah, ki obravnavajo prometno ureditev, ter v komisijah, ki opravljajo tehnične preglede in prevzeme cest in cestnih objektov.

(2) Policija sme zaradi varnosti prometa zahtevati spremembo ali dopolnitev prometne ureditve.

251. člen

(1) O vsaki spremembi prometne ureditve mora upravljavec ceste obvestiti pristojno policijsko postajo najmanj sedem dni pred spremembo.

(2) Z globo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena, odgovorna oseba pa z globo najmanj 50.000 tolarjev.

Zakon o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1 (Uradni list RS, št. [83/04](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

252. člen

(1) Vlada Republike Slovenije ustanovi Javno agencijo za varnost cestnega prometa v enem letu od uveljavitve tega zakona. Z dnem ustanovitve javne agencije preneha delovati Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije.

(2) Sredstva za delovanje, oprema in zaposleni v Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se prenesejo oziroma preidejo v javno agencijo.

(3) Organi, ki opravljajo naloge, določene z Zakonom o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02), ki so s tem zakonom prenesene na javno agencijo, izvajajo te naloge do ustanovitve javne agencije.

(4) Organi, ki vodijo evidenco o izdanih dovoljenjih za voznika inštruktorja, učitelja predpisov in vodjo avtošole, določene z Zakonom o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02), prenesejo podatke iz teh evidenc na javno agencijo.

253. člen

Prehode za pešce iz tretjega odstavka 7. člena tega zakona je potrebno opremiti v skladu s predpisanimi pogoji v treh letih od uveljavitve tega zakona.

254. člen

Naprave in ovire iz prvega odstavka 121. člena tega zakona je potrebno uskladiti s tehničnimi predpisi v treh letih od uveljavitve tega zakona.

255. člen

Določba štirinajstega odstavka 119. člena tega zakona, ki se nanaša na prepoved utripajočih luči na napravah za dajanje svetlobnih prometnih znakov, se prične uporabljati 18 mesecev po uveljavitvi tega zakona.

256. člen

Določbe 139. člena tega zakona o vožnji s spremljevalcem in določbe 140. člena tega zakona o vozniku začetniku se pričnejo uporabljati v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

257. člen

Določbe 147., 148., 149. in 150. člena tega zakona se pričnejo uporabljati v enem letu od uveljavitve tega zakona. Do takrat se uporabljajo določbe 124., 128., in 129. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02).

258. člen

Vozniška dovoljenja, izdana na obrazcu vozniškega dovoljenja, določenega s Pravilnikom o obrazcih prometnih dovoljenj in vozniškega dovoljenja ter o registrskih tablicah (Uradni list RS, št. 5/92, 70/95 in 73/2000) ali Pravilnikom o voznških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 117/02, 100/03 in 59/04) ter na podlagi 128.a člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02) ostanejo v uporabi do poteka roka veljavnosti.

259. člen

Učitelj vožnje, ki na dan uveljavitve tega zakona poučuje predpise o varnosti cestnega prometa, osnove delovanja naprav in opreme na motornem vozilu, psihologijo v cestnem prometu in prometno etiko in nima izobrazbe določene v šestem odstavku 159. člena tega zakona, si mora predpisano izobrazbo pridobiti v petih letih od uveljavitve tega zakona.

260. člen

(1) Predsednik ali član izpitne komisije, ki je na dan uveljavitve tega zakona zaposlen na takem delovnem mestu in nima izobrazbe določene v 173. členu tega zakona, si mora v petih letih od dneva uveljavitve tega zakona, pridobiti predpisano izobrazbo.

(2) Za predsednika ali člana izpitne komisije, ki ima več kot deset let delovnih izkušenj na tem delovnem mestu in je starejši od 45 let, pogoj iz prejšnjega odstavka ne velja.

261. člen

Ne glede na določbi prve alineje prvega odstavka in četrtega odstavka 194. člena tega zakona se traktor in traktorski priklopnik registrira, če je bil izdelan do uveljavitve tega

zakona ter ni bil registriran in lastništvo vozila ni sporno, če lastnik vozila poda predlog za registracijo vozila v roku enega leta od uveljavitve tega zakona.

262. člen

(1) Določbe prvega in tretjega odstavka 195. člena tega zakona, ki se nanašajo vsebinsko registrskih tablic se pričnejo uporabljati v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Registrske tablice, ki so bile izdane na podlagi 178. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02), ostanejo v veljavi tudi po uveljavitvi tega zakona.

263. člen

Imetniki vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije H smejo voziti tudi motorna kolesa, izdelana do 27. julija 2002, katerih delovna prostornina motorja ne presega 50 ccm, in konstrukcijsko določena hitrost ne presega 50 km/h.

264. člen

Avtošole, ki so bile registrirane do sprejema tega zakona, lahko opravljajo svojo dejavnost do sklenitve koncesijske pogodbe avtošol, vendar najdalj dve leti od uveljavitve tega zakona.

265. člen

Podzakonski predpisi iz tega zakona morajo biti izdani najkasneje v enem letu, od uveljavitve tega zakona, koncesijski akti in tarifa iz desetega odstavka 211. člena tega zakona pa najkasneje v 18 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

266. člen

Pooblastila, izdana organizacijam na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02), ostanejo v veljavi do izdaje novih pooblastil oziroma do sklenitve koncesijskih pogodb, vendar ne več kot tri leta od uveljavitve tega zakona.

267. člen

(1) Minister, pristojen za notranje zadeve, organizacijam, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona pooblastilo za opravljanje registracije motornih in priklopnih vozil, izda javno pooblastilo za registracijo v enem letu od uveljavitve tega zakona.

(2) Organizacije, pooblašene za opravljanje tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil, smejo opravljati registracijo na podlagi pooblastila iz drugega odstavka 175. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02) najdalj eno leto od uveljavitve tega zakona.

268. člen

Kolikor v določbah tega poglavja ni drugače določeno, se podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02), uporabljajo do izdaje ustreznih predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

269. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02).

(2) Določbe Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02) se uporabljajo do začetka uporabe tega zakona.

270. člen

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2005.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se določbe 92. člena, petega odstavka 152. člena, 154. člena in desetega odstavka 211. člena tega zakona začnejo uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1A (Uradni list RS, št. [35/05](#)) spreminja 264. člen zakona tako, da se glasi:

»264. člen

Avtošole, ki so bile registrirane do sprejema tega zakona, lahko opravljajo svojo dejavnost do izdaje novih odločb o vpisu v register avtošol, vendar najdalj dve leti od uveljavitve tega zakona.«;

spreminja 266. člen zakona tako, da se glasi:

»266. člen

Pooblastila, izdana organizacijam na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02), ostanejo v veljavi do izdaje novih pooblastil, vendar ne več kot tri leta od uveljavitve tega zakona.«;

ter vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

»PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

29. člen

(1) Prometne nalepke, izdane do uveljavitve tega zakona, ostanejo v veljavi do poteka njihove veljavnosti.

(2) Ob izteku veljavnosti prometne nalepke se za vozilo izda prometno dovoljenje, s katerim se nadomesti prometno dovoljenje oziroma potrdilo, ki je bilo za vozilo izdano po dosedanjih predpisih.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se do izdaje prometnih dovoljenj, določenih s tem zakonom, za registracijo vozil uporabljajo prometna potrdila, določena z Zakonom o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 83/04).

30. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Odločba o razveljavitvi osmega odstavka 92. člena Zakona o varnosti cestnega prometa ter delni razveljavitvi 1. člena Pravilnika o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati vozila in vozniki vozil, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Uradni list RS, št. [67/05](#)) v zvezi z razveljavitvijo osmega odstavka 92. člena zakona določa:

»Razveljavitev začne učinkovati eno leto po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1B (Uradni list RS, št. 69/05) spreminja 252. člen zakona tako, da se glasi:

»252. člen

(1) Vlada Republike Slovenije ustanovi Javno agencijo za varnost cestnega prometa v treh letih od uveljavitve tega zakona. Z dnem ustanovitve javne agencije preneha delovati Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije.

(2) Sredstva za delovanje, oprema in zaposleni v Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se prenesejo oziroma preidejo v javno agencijo.

(3) Organi, ki opravljajo naloge, določene z Zakonom o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02), ki so s tem zakonom prenesene na javno agencijo, izvajajo te naloge do ustanovitve javne agencije.

(4) Organi, ki vodijo evidenco o izdanih dovoljenjih za voznika inštruktorja, učitelja predpisov in vodjo avtošole, določene z Zakonom o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/2000 – odl. US, 39/2000 – popr. odl. US, 61/2000, 100/2000 – odl. US, 21/02 in 67/02), prenesejo podatke iz teh evidenc na javno agencijo.«;

spreminja 256. člen zakona tako, da se glasi:

»256. člen

(1) Določbe 139. člena tega zakona o vožnji s spremljevalcem se začnejo uporabljati v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Določbe 140. člena tega zakona o vozniku začetniku se začnejo uporabljati v štirih letih po uveljavitvi tega zakona.

(3) Program iz četrtega, petega in šestega odstavka 167. člena, program iz prvega odstavka 168. člena in program iz drugega odstavka 189. člena tega zakona do ustanovitve javne agencije izvajajo organizacije, ki jih za to pooblasti minister, pristojen za notranje zadeve.

(4) Program iz drugega odstavka 189. člena tega zakona do ustanovitve javne agencije predpiše minister, pristojen za notranje zadeve, na predlog Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije.«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»17. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih – ZDCOPMD (Uradni list RS, št. [76/05](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»46. člen
(uveljavitev)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1C (Uradni list RS, št. [108/05](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

5. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve, izda predpis na podlagi prve alineje 203. člena zakona, ki se nanaša na vsebino registrskih tablic, najpozneje v treh letih od dneva uveljavitve tega zakona.

6. člen

(1) Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati Pravilnik o registrskih tablicah motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 74/05).

(2) Do začetka uporabe predpisa, izdanega na podlagi prve alineje 203. člena zakona, se za izdajanje registrskih tablic motornih in priklopnih vozil uporabljajo določbe Pravilnika o registrskih tablicah motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 29/04).

7. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1B (Uradni list RS, št. [70/06](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»22. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1D (Uradni list RS, št. [105/06](#)) spreminja 252. člen zakona tako, da se glasi:

»252. člen (črtan)«;

spreminja 256. člen zakona tako, da se glasi:

»256. člen

(1) Določbe 139. člena tega zakona o vožnji s spremljevalcem se začnejo uporabljati v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Določbe 140. člena tega zakona o vozniku začetniku se začnejo uporabljati v šestih letih po uveljavitvi tega zakona.«;

ter vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

»PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

20. člen

(1) Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije, ustanovljen na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list SRS, št. 17/71), preneha delovati 1. januarja 2007, njegove naloge pa prevzame Ministrstvo za promet.

(2) S 1. januarjem 2007 Ministrstvo za promet prevzame vse zaposlene, dokumentacijo, tehnična in materialna sredstva, s katerimi razpolaga Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije.

(3) Ne glede na določbo tretjega odstavka 197. člena zakona registracijska organizacija hrani izročene registrske tablice za kolesa z motorjem, motorna kolesa, trikolesa, lahka štirikolesa, štirikolesa, bivalna vozila, bivalne priklopnike ter starodobna vozila eno leto od dneva izročitve. Če v tem roku s temi registrskimi tablicami ni registrirano isto vozilo, se izročene registrske tablice uničijo.

21. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Odločba o neustavnosti tretjega odstavka 134. člena Zakona o varnosti cestnega prometa ter odločitev o sporu glede pristojnosti med okrajnim sodiščem in policijsko postajo (Uradni list RS, št. [123/06](#)) določa:

»1. Tretji odstavek 134. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 83/04, 35/05, 51/05 – ur. p. b., 69/05, 97/05 – ur. p. b., 108/05, 25/06 – ur. p. b. in 105/06) je v neskladju z Ustavo, kolikor se uporablja za razmejitev pristojnosti med prekrškovnim organom in okrajnim sodiščem.

2. Državni zbor je dolžan ugotovljeno neskladje odpraviti v roku šestih mesecev od objave te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

3. Do odprave ugotovljenega neskladja iz 1. točke izreka te odločbe se za potrebe odločanja glede pristojnosti v zadevah, v katerih postopek o prekršku do objave te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije še ni bil začel, šteje, da je prometna nesreča z neznatno nevarnostjo tista prometna nesreča, pri kateri je nastala drugemu udeležencu prometne nesreče samo materialna škoda in ki je povzročena s prekrškom, za katerega je predpisana samo globa.

[...].«.